

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie

THORBECKE HUIS

postadres Postbus 30836

2500 GV Den Haag

bezoekadres Koninginnegracht 57

Den Haag

telefoon 070 - 361 30 61

telefax 070 - 360 82 76

92 ste ALGEMENE VERGADERING

18 FEBRUARI 1994

"DE MAASPOORT" te VENLO

**92ste ALgemene Vergadering van de VVD de dato 18 februari 1994
"De Maaspoort" te Venlo**

tape 1a.

Oké we gaan beginnen. Ik open deze vergadering in Venlo waar wij vandaag en morgen zullen zijn. U ziet dat wij het decor hebben meegebracht waar we op tournee door Nederland mee zijn zodat iedereen hier ook kan zien die de avonden nog niet gehad heeft hoe dat er uit ziet. Ook de capitoeltafel is opgesteld die meereist en er staan nog enige andere apparaten maar daar hoop ik zo op terug te komen, in ieder geval welkom iedereen ik zou iets minder licht op het podium willen hebben en iets meer licht in de zaal. Er staan 4 interruptie microfoons opgesteld, hier twee beneden en 2 opzij en er komen naar mate het drukker wordt nog 2 op het balkon bij, maar ik denk dat we voorlopig genoeg hebben aan deze 4.

We beginnen met een aantal reglementaire en huishoudelijke punten. Op de eerste plaats het stembureau, ik zou voor vanmiddag en vanavond willen vragen aan de volgende personen om in het stembureau plaats te nemen, dat is de heer Kroskinski uit Haarlem als voorzitter, mevrouw van Velzen-Nelissen uit Hoofddorp en mevrouw Buursema uit Nieuwegein, als dat Uw instemming heeft dan zou ik hen graag op het podium willen vragen en als reserve leden zou ik willen voorstellen mevrouw de Jong uit Vught en de heer Vredembregt uit Rotterdam, ik neem aan dat dat geen probleem is. Zou ik de 3 leden mogen vragen achter de capitoeltafel plaats te nemen misschien een klein applausje, ik denk dat er wel wat te doen is voor hen vanmiddag en vanavond. (applaus).

Dan wil ik een notulencommissie door U benoemd zien die uiteraard zullen toezien op de juiste beslaglegging van deze vergadering en daartoe zou ik de volgende 3 leden willen vragen. De heer G. Ouderkerken uit Rotterdam, de heer B. Siderius uit Oude Bildtzijl en de heer P. Slijpen uit Halsteren, heeft dat Uw instemming. (applaus). Dank U.

Dan wil ik toch met U afspreken hoe de kleuren van de stemkaarten en de stembriefjes zullen zijn, ik hoop dat we daar niet veel gebruik van hoeven te maken maar zeker voor het eerste stukje hebben we ze wel nodig.

Blauw zal één stem zijn, oranje vijf en wit tien stemmen.

En dan als laatste er is nog een beperkte mogelijkheid om deel te nemen aan het warme buffet dat in de dinerpauze hier zal worden geserveerd als U daaraan wil deelnemen dan verzoek ik U dat aan de inschrijfbalie te melden, er zijn nog een beperkt aantal plaatsen en wie het eerst komt wie het eerst maalt en U weet uit het verleden dat die bijeenkomsten zeer gezellig altijd zijn dus ik zou zeggen voorzover U nog geen kaartje heeft, doet U dat.

En dan hoop ik dat wij een hele voorspoedige vergadering met elkaar hebben. Voordat wij overgaan tot de vaststelling van de beleidsnotitie van het verkiezingsprogram voor de komende 4 jaar is er, staat er op de agenda een wijziging van het Huishoudelijk Reglement. Dat voorstel is opgenomen in het vervolg op de aanvullende beschrijvingsbrief en aangezien dit voorstel niet in de beschrijvingsbrief voor deze 92ste Algemene Vergadering was opgenomen moet de Algemene Vergadering eerst met een 2/3 meerderheid van de uitgebrachte stemmen besluiten of dit voorstel op dit moment hier aan de orde kan komen. En ik hoop dat U ons zult vergeven dat wij omdat het nu eenmaal technisch niet mogelijk is om eerst het besluit af te wachten en vervolgens een en ander te installeren, dat wij al reeds het benodigde instrumentarium in de zaal hebben geïnstalleerd en ik zeg er uitdrukkelijk bij dat wij daarmee niet beogen, de discussie te beïnvloeden, wij vragen U begrip daarvoor, dat dat uit efficiëntie overwegingen natuurlijk tevoren geregeld moet worden maar we gaan dus eerst praten met elkaar over de vraag of er een 2/3 meerderheid is om procedureel dit onderwerp op dit moment te kunnen behandelen en mevrouw van Dijk zal daar voor dat U de gelegenheid krijgt om daar iets over te zeggen nog in het kort iets aan toevoegen.

Mevrouw van Dijk. Dank U voorzitter, we gaan na dit weekend van start met een totaal nieuwe procedure, zowel voor het Europees Parlement als afsluiting van procedure voor het opstellen van de lijsten van het Europees Parlement en de Tweede Kamer. Het was voor ons ook oefenen van hoe gaat het lopen hoe gaat het doen. Er was in een vroeg stadium als eens gesproken over elektronisch stemmen kwamen daar niet veel verder mee tot dat in de loop van de tijd eigenlijk en dat is nog niet zo gek lang geleden, we toch hoorde dat er mogelijkheden waren. Dan moet je die mogelijkheden gaan bekijken. Het is gemakkelijker gezegd voor een quiz spelletje is het eenvoudig ja/nee, voor of tegen dat is tot daaraan toe maar aangezien wij een wijze hebben met gewogen stemmen gaf dat nogal enige problemen.

Wij hebben ons in de eerste plaats verzekerd van het feit dat het op de juiste manier zou kunnen gaan en dat heeft er toe geleid dat wij dus niet op tijd met een voorstel konden komen voor wijziging van het Huishoudelijk Reglement en dat was weer nodig omdat ons Huishoudelijk Reglement alleen voorziet in het stemmen met stemkaarten of stembriefjes. Alvorens dus tot elektronisch stemmen over te kunnen gaan ligt er nu een voorstel tot wijziging van het Huishoudelijk Reglement wat wat breder is, stemmen anders dan door middel van stembriefjes en waarom is dat omdat U weet zelf de techniek gaat zeer snel en voordat wij het weten is deze vorm van stemmen al weer achterhaald en is er een nog snellere wijze dus stemmen anders dan door middel van stembriefjes aan U dus de vraag kunt U accoord gaan met behandelen van de wijziging van dit Huishoudelijk Reglement.

Dank U; wil iemand er iets over zeggen. Nee dan kijk ik even naar de reglementen mensen ik moet een 2/3 meerderheid dat betekent dat we dus moeten stemmen. Maar het is met algemene stemmen dus dat lijkt mij ook uitstekend. Oké wij constateren dat wij met algemene stemmen dit punt thans op de agenda hebben (applaus) en dan is het volgende punt, dank U wel dank U wel, en dan is het volgende punt dat we vervolgens volgens de tekst die U verstrekt is het ook reglementair mogelijk maken het is een toevoeging van artikel 77a, U heeft de tekst gezien of het ligt bij de balie, wil iemand daarover het woord, oké als dat met een applausje ondersteund kan worden. Dank U wel dan denk ik dat wij om een beetje in te draaien dat vanmiddag maar meteen gaan doen, dat wil zeggen dat vanmiddag dan dat heel simpel zal zijn omdat het alleen maar ja/nee en blanco is en misschien is het dan toch goed om een kleine proefstemming te houden. U heeft allemaal stemkaarten gekregen dat is voor vandaag zijn dat gele stempassen U wordt verzocht om dat vanavond in te leveren want morgen zal er een andere kleur gelden dus die dingen moeten vanavond terug, U heeft gele stempassen er zijn veel bakjes ik weet niet hoe die dingen heten, heten die dingen bakjes, nou ja goed kastjes zijn opgesteld en U moet dat kaartje erin stoppen en vervolgens zullen we vanmiddag de nummers 1, 2 en 3 gebruiken. 1 is voor, 2 is tegen en 3 is blanco. Dus ik denk dat we gewoon even een kleine proefstemming gaan houden en dat wij, staat dat erop, oké we gaan nu met elkaar een vraag beantwoorden of U het hier vanmiddag gezellig vindt dus U gaat nu drukken U gaat nu Uw stemkaartje erin doen en U gaat drukken en als U het gedaan heeft dan geeft U diegene die naast U zit die ook zou willen geeft U de gelegenheid om ook dat kaartje erin te stoppen.

Mevrouw Bruggeman heeft het woord maar de microfoon staat niet aan.

Oké dat gaan we doen, meer licht graag. Moeten we daarvoor over stemmen er moet misschien nog even een kleine toelichting gegeven worden, oké doe maar eventjes.

Mevrouw van Dijk. Oké als U gaat stemmen begint U dus Uw stemkaartje in de gleuf te stoppen en vervolgens drukt de nummertjes 1 voor, 2 tegen of 3 blanco. U moet dus niet aan die brede knop onderaan komen want

dat is de knop voor de microfoon en die doet dus niet mee in het hele stemgebeuren. Dus voor vanmiddag geldt knopje 1 voor, knopje 2 tegen en 3 blanco.

Misschien kunnen jullie ook nog even uitleggen dat men kan zien wat men gestemd heeft en dat men kan herstellen, kan je dat ook nog even uitleggen.

U ziet op een knopje waar boven staat "last vote" het moment dat U dat knopje indrukt dan gaat het lichtje branden bij het cijfertje wat U dus heeft ingedrukt en dan kunt U nog controleren wat U gestemd heeft. Ja.

Wat is de uitslag van deze stemming.

- dat kan nog niet
97 zijn er voor 5 zijn er tegen en 67 blanco, nou goed ja. In ieder geval de meerderheid voor. Is het licht zo goed of moet het nog iets meer zijn, is het licht zo goed Den Haag, - ja - oké.

Mevrouw de voorzitter U geeft aan wanneer het last vote is, want anders ontstaat er een storm op die kastjes.

Ja ik ga eerst aangeven dat er kan nu gestemd worden, vervolgens ga ik zeggen heeft iedereen zijn stem uitgebracht, en nou dan wordt het gesloten en dan gaan we projecteren.

Mevrouw van Dijk. Mag ik toch even meneer Slijpen, de last vote is alleen geldig voor diegene die het stemkaartje in het bepaalde kastje heeft gedaan om voor zich zelf te checken want dat kan de voorzitter dus niet zien wat U bij voorbeeld gestemd heeft, dat kunt U alleen zelf checken via het knopje last vote, dus dat is echt voor diegene die van het kastje gebruik maken.

- Heer Slijpen vertelt (maar microfoon staat niet aan.)

Nee. U gaat natuurlijk heel aardig laat U eerst meneer Mackay stemmen en dan geeft U meneer Mackay de tijd om te kijken of hij nog wil controleren, daarna komt U, maar het moment dat U Uw stemkaart uit het stemkastje haalt dan heeft U gestemd.

(...) en op dat moment vraag ik dus of iedereen zijn stem heeft uitgebracht en verklaar vervolgens de stemming voor gesloten en dan gaat het apparaat werken. Ja mevrouw Buzeman.

Ja mevrouw de voorzitter het valt mij op dat er niet erg veel stemkastjes zijn. Ik weet niet hoe U dat vanavond en morgenochtend wilt doen als het hier toch wel heel vol zal zijn. Wij hebben ook al moeten verhuizen omdat daar al helemaal geen kastjes waren op die rij.

Nou volgens mij zijn er 200 kastjes in dit gebouw, is dit zo meneer Zwart, - er zijn ongeveer 130/150 - oké 150 zijn er ongeveer.

Maar zijn die in de zaal mevrouw. - Ja en boven ook en overal, we moeten ons een beetje verspreiden en we hebben ze met name ook wat gegroepeerd op de hoeken zodat iedereen ook een beetje de gelegenheid heeft om er een beetje uit te lopen. - Ik zie er helemaal geen 150 maar het kan meevallen. Boven zit het ook helemaal vol. Oké goed wij gaan naar punt 2 van de agenda en ik zie de voorzitter van de programcommissie binnenkomen, welkom heer Luteijn, voor de rest is er van de commissie aanwezig misschien wil mevrouw Bierman, die zie ik zitten, naar het podium komen van Leeuwen zit er, van Leeuwen-Gijsberts, de heer Groenveld als secretaris en er zullen ongetwijfeld nog een paar leden komen.

U vindt de ingediende moties en ook de moties die bij de behandeling van het verkiezingsprogram in Papendal zijn doorgeschoven naar deze vergadering, die zijn alle tesamen opgenomen in het advies als vervolg op de beschrijvingsbrief. U kunt voor zover U nog zo'n bundel zou willen hebben bij de inschrijfbalie zo'n bundel verkrijgen daar zijn alle moties in volgorde van behandeling vermeld en U kunt de doorgeschoven moties kunt U vinden omdat daar tussen haakjes achter het nummer het vergadernummer zeg maar voor vandaag, een nummer en dat zijn er 87 voor vandaag, tussen haakjes vindt U het nummer dat correspondeert met het stuk zoals we dat in Papendal aan de orde hebben gehad dus daar kunt U ook ogenblikkelijk aan zien of het een doorgeschoven motie betreft of een motie die voor de vergadering van vandaag is ingediend.

Dan wil de voorzitter van de programcommissie ter inleiding nog iets zeggen ?

Nou voorzitter niet, wij hebben de doorgeschoven moties van advies voorzien conform de wijze waarop we ook de andere moties van advies hebben voorzien en ik wilde voorstellen, ik weet niet of iedereen het zelfde probleem had als mij om de auto kwijt te kunnen, dat is een teken dat er nog een heleboel niet in de zaal zijn, maar ik zou toch willen voorstellen om te beginnen.

Oké is het allemaal duidelijk, dan stel ik voor te gaan beginnen en begin met punt 1, van de partijcommissie van Landbouw en Visserij het advies is om na redactionele verbetering dit over te nemen, accoord.

punt 2, partijcommissie Cultuur en Media, advies daarbij is dat in het kernprogram reeds verwezen wordt naar de beleidsnota zodat wat dat betreft er een koppeling aanwezig is. Accoord.

Punt 3, kamercentrale Overijssel. Overgenomen.

Punt 4, kamercentrale Rotterdam. Commissie heeft weliswaar voorkeur voor een basisstelsel maar heeft geen bezwaar tegen een

passage waarin op een voortgaande studering van de voor en nadelen van de diverse stelsels wordt gewezen. Accoord.
Punt 5, kamercentrale Overijssel. Wordt ontraden. Accoord.
Punt 6, kamercentrale Amsterdam. wordt ontraden.
Punt 7, kamercentrale Den Haag. Is een redactionele zaak.
Punt 8, kamercentrale Den Haag. Wordt ontraden.
Punt 9, kamercentrale Den Haag. Wordt ontraden.

Mevrouw de voorzitter U gaat wel buitengewoon snel hoor.

Oh ik kijk ook rond en heb niet iemand op zien staan maar wilde U....

nee U was toen al aan het volgende punt toe. Ik heb het over het begrip "Voedselproductie marktconforme". Het advies luidt dat het onduidelijk is dat marktconforme maar het betekent dat willen we dus wel uitleggen, dat betekent dat er niet aan allerlei dingen geproduceerd moeten worden waar de markt geen behoefte aan heeft of niet tegen die prijs zodat de consument geconfronteerd wordt met allerlei producten die gewoon te duur zijn maar die wel helpen om een stuk agrarische productie in Europa in het leven te houden maar daar zitten we als consument natuurlijk niet in de eerste plaats voor.

Over het zelfde punt nog dan nemen we dat meteen mee.

Jazeker, mevrouw de voorzitter. Leijten is mijn naam, commissie Landbouw en Visserij. Een punt wel van orde mevrouw de voorzitter namelijk de punten 1.13, 1.14 en 1.15 die worden opgenomen in het kernprogramma en daar hebben we dus in Papendal een aantal beslissingen overgenomen. Ik ben het wel eens met de visie van Hubert maar we komen er nu op terug, het blijkt niet uit de stukken die ik onder ogen gezien heb voor vanmiddag over de beleidsnotitie, maar dat kan aan mij liggen dat ik ze misschien niet allemaal gezien heb.

Is daar nog iemand die over dit punt iets wil, nee dan is het woord aan de Commissie.

Heer Luteijn. Het was eigenlijk dezelfde opmerking als de heer Leijten die ik wilde maken. De punten 1.13 t/m 1.15 en er zijn natuurlijk nog een paar redactionele aanpassingen aan gepleegd maar op het vorige congres besloten om die in het kernprogramma op te nemen en als ik het zo mag zeggen die liggen al bij de drukker of zijn misschien al gedrukt,
- het laatste niet maar ze liggen er wel -

en dat betekent uiteraard, om geen misverstanden te voorkomen, als wij de zaken doorschuiven naar het kernprogramma dan komen ze hier uiteraard niet meer terug dan gaan we ze niet dubbel noemen. Maar dan is het toch een beetje eigenaardig dat die dingen zijn overgenomen in Uw gewijzigde vorm amendementen lagen en die zijn niet behandeld in Papendal.

- nee maar dit advies is er bijgeschreven op het moment dat de Algemene Vergadering nog niet had besloten die punten over te hevelen naar het kernprogramma vandaar dat hier iets staat wat U misschien enigszins vreemd voor komt, maar dat is de reden.

Nee kijk, wat ik, sorry dat ik er nu echt een procedureel punt van moet maken, maar wat een beetje raar is dat is dat er amendementen zijn ingediend dat dan in Papendal zou zijn besloten iets over te nemen zonder dat de bijbehorende amendementen zijn behandeld.

- dat klopt want de betrokken amendement in Papendal had dus betrekking op tekstuele onderdelen die zouden worden overgenomen en dat amendement gaf aan dat men de tekst zou willen overnemen zoals die door de commissie was vastgesteld en als daar geen opmerkingen vanuit de vergadering over komen dan wordt dat zo overgenomen. Ik denk dat ik niet anders heb kunnen constateren dat degene die dat gewijzigd hadden willen zien dat op Papendal hadden moeten doen.

Dan zal deze vergadering misschien wat kort kunnen worden want we hebben nogal wat in Papendal overgenomen als daar het zelfde voor geldt dan zitten we hier nou.....

Oké punt 9 wordt dus ontraden.

Punt 10, kamercentrale Flevoland. Tekst staat al een keer in 1.14 is het advies.

Punt 11, kamercentrale Friesland, wordt ontraden.

Friesland ga Uw gang. Ik wil graag als akkerbouwer en als VVD lid en als vertegenwoordiger van de kamercentrale Friesland het volgende aan U duidelijk maken. Het totale agrarische bedrijfsleven die moet toeleveranciers van goederen en diensten bieden aan meer dan 500.000 mensen en die 26 miljard positief bijdragen aan de handelsbalans wordt nu totaal aan zijn lot overgelaten en dat mag niet daar is het te belangrijk voor. De prijs vooral in het graan als gevolg van de Europese politiek en samenhang met het GATT heeft er voor gezorgd dat zowat alle Europese boeren zijn gaan zoeken naar alternatieven voor graan met als gevolg totale ontwrichting van de bepaalde sectoren met als gevolg lage prijzen en verzadiging veroorzaakt door verdringing. De akkerbouw maakt hooguit 10% van de totale agrarische bedrijfskolom uit maar ze sleurt helaas wel alles mee naar beneden. Groenten, pluimvee, varkens, fruit, aardappelen schapen en mestvee lijden onder de verdringing van de akkerbouw in heel Europa maar vooral in Nederland. De enige producten die nog goed zijn zijn melk en suiker dankzij de coting of te wel het volume-beleid dat prima zijn werk doet. Het zorgt voor goede inkomens en credietwaardigheid bij de bank en het schept vertrouwen. Mevrouw de voorzitter en aanwezigen dit is wat ik aan U voorstel het roer moet om dit afwachtende gedoe van de politiek en misschien wel met name de liberale politiek van laat de markt zijn werk maar doen gaat wel op in de industrie maar niet in de land- en tuinbouw want het land blijft liggen en een jaar

later is er weer te veel. De handel kan het niet meer kwijt ook niet nu de GATT tussen Amerika en Europa zijn getekend. Aardappelen zijn duur in Amerika maar de Nederlandse exporteurs krijgen geen voet aan de grond door Vitosanitaire barrieres. Volume-beleid is niet van of portering of braakligging of invoerbepierking volume-beleid betekent van alles wat om een einde te maken aan de strengere gevallen van diepe armoede en om de zaak weer rendabel te maken. We moeten met dit amendement onze landbouwvertegenwoordigers in de VVD een handvat geven om hieraan te kunnen werken. Ik dank U.

Meneer Leijten. Ja mevrouw de voorzitter alle begrip voor het betoog van de afgevaardigde uit Friesland en wanneer je de gang van zaken bekijkt in de akkerbouw dan moet je helaas constateren dat het ontzettend slecht gaat in de akkerbouw. Alleen de opmerkingen met betrekking tot het volume-beleid. We moeten constateren dat in de GATT overeenkomst van 15 december daar zit een stuk volume-beleid in met betrekking tot de exporten ga je verder mevrouw de voorzitter dan kom je aan een volume-beleid binnen de EEG nationaal is dat onmogelijk. De geachte afgevaardigde heeft terecht de voorbeelden melk en suikerbieten genoemd daar past men inderdaad de contingentering toe, of we daar nu zo gelukkig mee moeten zijn is een tweede. Om te besluiten tot een contingentering van de akkerbouw vanmiddag zonder een grondige voorbereiding vooral ook omdat het in Europees verband moet lijkt mij heel erg ver gaan. Het neemt niet weg mevrouw de voorzitter dat we ons wel moeten bezinnen op maatregelen om het uitwijken naar vrije teelten want daar doelt de spreker op, of dat dat mogelijkheden zijn om dat in te perken bijvoorbeeld via een braakregeling. Maar om daar vanmiddag onvoorbereid een uitspraak over te doen welk instrument gaat mij erg ver. Neemt niet weg dat problematiek wel aandacht behoeft en ik kan de afgevaardigde wel toezeggen wanneer hij zorgt voor de tekst zijn wij bereid als commissie van Landbouw en visserij om erop te studeren maar niet direct te zeggen vanmiddag welk instrument. Dank U.

Mevrouw, staat U ook voor motie 9.

Ik wou graag nog even de heer Siderius ondersteunen. Eelkje Larides afdeling het Bilt. Geachte voorzitter, aanwezig het amendement van de kamercentrale Friesland dat luidde, het gaat dus over het zelfde, volgens de principes van het volume-beleid is een motie waarin duidelijk om hulp wordt gevraagd. Vanuit de akkerbouw maar ik denk ook vanuit de tuinbouw. Van alles is er veel te veel dat vraagt om regulering van boven af en ook Europees zoals dat zonet genoemd werd. Het zal tegen de principes van onze liberale gedachten zijn, maar als zaken niet meer werken moet er bijgestuurd worden. Hard werken moet beloond worden zegt de VVD nou het is bij ons ver te zoeken. De VVD wil graag vernieuwend werken daar hoort dan een koers wijziging bij. Het is toch werkelijk bespottelijk diep treurig en a-sociaal dat onder andere mijn man en ik samen in grote lijnen 65 ha akkerbouw potig bedrijf runnen. Om de verliezen te beperken zodat nu op dit moment de oudedagsreserve nog kan blijven bestaan. 35 jaren hard werken. Bukman zegt de boeren hebben

wel wat om in te teren de ander krijgt een gouden handdruk de boer en boerin zij staan in korte tijd koud en eenzaam op straat. Als vrijwilligster werkzaam in de VVD vraag ik U namens velen om directe hulp om directe aandacht, het gepraat moet ophouden nu moet er wat gebeuren. Tijdens een gesprek met de heer Huib van der Maas voorzitter van de Zeeuwse maatschappij van Landbouw zei deze volume-beleid regulering je zult bedoelen quotering van gewassen Europees zoals bij melk en suiker en wie nu de boer laat stikken heeft straks niks meer te bikken. Tolsma techniek bv Emmeloord, ik denk niet het eerste het beste bedrijf ik hoop toch door deze 2 verwoordingen dat jullie met zorg zullen denken aan de land- en tuinbouw want ik denk dat wij toch heel wat voor ieder hier in Nederland doen. Dank U wel.

Dank U mevrouw. ik zei net per abuis dat we met 9 bezig waren maar we zijn natuurlijk met 11 bezig.

Heer Remkes. Mevrouw de voorzitter ik heb aan de ene kant begrip voor de argumenten die naar voren zijn gebracht door de heer Leijten want aan deze koerswijziging zitten nogal wat consequenties. Aan de andere kant moet ik zeggen dat de problematiek zoals die door Friesland naar voren wordt gebracht wel terdege een grote rol speelt en ik zat mij gaanderweg de discussie dan ook af te vragen of aan beide gedachten niet wat recht gedaan kan worden, want ik begrijp van de commissie Landbouw wel de gedachten om daar nader naar te kijken niet fundamenteel van de hand wordt gewezen dat er een zin aan de beleidsnota wordt toegevoegd in de trend van: nagegaan zal worden enz.....

Dank U, ik zou...

Mag ik nog een opmerking maken mevrouw de voorzitter - een korte dan want U bent net geweest - Ja maar het punt waar het om gaat dat is het vluchtte in vrije teelten door de overproductie krijg je allerlei neven effecten en die moet je uitzoeken en dan kom je vervolgens tot een maatregel zonder even een uitspraak te doen welke want daar gaat de kern om waar mevrouw terecht op doelt.

Heer Luteijn. Ja voorzitter een paar opmerkingen. In de eerste plaats hebben we natuurlijk ook hier te maken met het feit dat wij na een toch een uitvoerige interventie in Papendal het hele stuk over landbouw naar het kernprogramma hebben overgebracht in feite daarmee al een signaal gevend dat wij het ook van wezenlijk belang achten. De tweede opmerking die ik zou willen maken is dat de commissie voor wat betreft de formulering wat in 15 betreft waar ook kamercentrale Friesland naar verwijst heel bewust de eerste zin heeft neergezet zoals die is neergezet, beginnend met het woordje marktregulering zal worden afgestemd etc. en bij marktregulering kan je inderdaad natuurlijk ook de mogelijkheid van een stuk quotering of productiebeperking op een andere wijze denk maar eens zoals het op dit moment in de graansector gebeurt via braaklegging moet je daaronder schikken dus wat dat betreft zitten daar al in. Als we nog de ruimte hadden gehad om die tekst te wijzigen dan hadden we niet,

hadden we het misschien met een tussen zinnetje kunnen verduidelijken. Ik zou mij inderdaad kunnen voorstellen van wat uit Groningen wordt aangegeven het mogelijk zou zijn ten aanzien van de uitwerking van het marktregulering nog een nadere zin op te nemen dat we daar toch nog wat nader gaan uitwerken en dan ook met name relateren aan het voorkomen dat ook andere sectoren worden opgezaaid als het ware met de gevolgen die het beleid in een sector heeft. Je zou kunnen zeggen dan gaat in het om de speelfunctie van de granen, het gaat te ver om daar diep op in te gaan, als de vergadering dat goed zou vinden, want anders kunnen we dat niet doen, we moeten geen teksten formuleren hier staande de vergadering nieuwe teksten, wil de commissie best kijken of zij in het paragraafje landbouw een formulering kan vinden waarbij een nader onderzoek naar de mogelijkheden wordt geformuleerd. Als U dat goed zou vinden zijn wij bereid om dat te doen. Overigens de basistekst kan niet wijzigen die staat in het kernprogramma maar dat is wel inderdaad een hangijzer die het puntje marktregulering waar we op kunnen inspelen.

Oké ik zie Friesland instemmend knikken. In die zin wordt het advies dus gewijzigd dat in de beleidsnotitie de commissie zal kijken om één zin in de strekking zoals de heer Luteijn dat heeft aangegeven - en zo dat nodig is zullen we daar indien dat nodig is even met de commissie Landbouw overleg plegen - zal worden opgenomen. Oké dan ga ik door met

punt 12, kamercentrale Rotterdam. Wordt ontraden.

Voorzitter ja ik wou daar één opmerking over maken bij nader inzien staat in 1.16 staat een aanvullend sociaalbeleid blijkt nodig om bedrijfs....etc.

Mijn voorstel zou zijn om het woordje "sociaal" en dan komen we wat tegemoet aan de kamercentrale Rotterdam te schrappen en een aanvullend beleid te doen want er kunnen ook andere maatregelen nodig zijn om die bedrijfsbeëindiging te begeleiden en sociaalbeleid is wat te eng denk ik. Dus ik zou voorstellen het woordje "sociaal" te schrappen en de rest te laten staan.

Oké is dat accoord dan gaan we naar

punt 13, partijcommissie Midden- en Kleinbedrijf, wordt overgenomen.

punt 14, kamercentrale Den Bosch, daar ziet U dat het zo'n doorgeschoven motie is want daar staat dus tussen haakjes 2 achter dat is dus 2 van de vorige keer. Het advies is ontraden.

punt 15, kamercentrale Leiden. Wordt ontraden. Staat in feite al in het kernprogramma.

punt 16, kamercentrale Leiden, wordt ontraden.

Meneer Koudstaal, kamercentrale Leiden. Juist wanneer er staat van men streeft naar individualisering maar kan dit in de komende kabinetsperiode niet volledig realiseren is het dan niet goed om het streven - er wordt doorheen gepraat dus niet te verstaan - .

Meneer Groenveld. Ja de aanbeveling dat wij in toenemende mate de wetgeving moeten individualiseren vindt U reeds in het kernprogramma dus het lijkt mij enigszins overbodig om het nog eens een keer in het beleidsprogramma te herhalen en in ieder geval niet zo absoluut te stellen zoals in het amendement is verwoord.

Heer Koudstaal. De individualisering gedachten zoals die in het kernpunten-programma staat is natuurlijk veel algemener en minder ingevuld uiteraard dan in de beleidsnotitie.

Ik denk dat waar we dat in het algemeen geformuleerd hebben het ook geldt op de diverse terreinen die door wetgeving worden bestreken zoals de wetgeving op het gebied van erfenis. Maar wij willen op dit moment niet bepleiten in het beleidsprogramma op te nemen dat er in de komende kabinetsperiode op de verschillende terreinen volledig wordt geïndividualiseerd want dat is niet mogelijk.

Accoord dan gaan we naar 17 Vereniging van Staten- en Raadsleden, wilt U nog over 16, iemand zegt iets in de zaal maar is niet te verstaan. Moet mijn Leiden Den Haag zijn. - Ja bij 14, bij 15, bij 16, oh dat is niet goed.

Er is vandaag een nieuwe lijst met amendementen rondgedeeld- nou dat was aardig geweest als ik die ook had - en als U erin slaagt om die lijst te bemachtigen dan hebt U dezelfde als de mensen hier achter de tafel.

Oh dus ik heb de laatste nieuwe, oké maar is het dan goed die laatste nieuwe ik heb straks gezegd dat er een nieuwe lijst ligt waarop ook al die doorgeschoven zaken op staan bij de balie dus die moet men eigenlijk hanteren. Zal ik even een korte schorsing om dat ding te halen.

Voorzitter er is niemand die de gelegenheid heeft gehad om die nieuwe lijst om die te vergelijken met de punten die er zijn.

Voorzitter, ik wou er ook wat over zeggen. Mijn naam is Heus uit Den Haag. We zitten hier naast elkaar de nummertjes te bekijken we denken dat we de zelfde lijst hebben en de een heeft een lijst met advies en de ander een geactualiseerde lijst en we dachten allebei dat we de goede hadden. De verwarring is werkelijk maximaal op het ogenblik dat we alle aantekeningen op de nieuwe lijst moeten overzetten.

Oké mevrouw Kroos help eens even uit de brand.

Dank U voorzitter. Voorzitter er waren nog 6 punten na bandluisteren en nog eens een keer goed checken overgebleven. Toen hebben we gemeend dat het het handigste was voor iedereen om nog een keer opnieuw die lijst

hier uit te draaien en voor U neer te leggen bij de balie. U kunt Uw oude lijst hanteren er staat zelfs bij de nieuwe lijst keurig tussen haakjes wat de oude nummers waren maar het leek ons handig als U de nieuwe lijst bij de balie kon pakken en die kon volgen dus het is niet zo verwarrend als nu

Heer Heus. Het klopt allemaal als je het weet en als je het zelf gemaakt is het heel duidelijk maar als je hier als bezoeker binnenkomt dan snap je het nu pas bij de stemming en dan ben je dus de laat dat is gebleken.

Mevrouw Kroos, dat is dan heel jammer want bij de balie is als het goed is gezegd van of U die nieuwe lijst even mee wilde nemen dan bied ik daarvoor mijn excuses aan.

Heer Heus. Zelfs als je die lijst hebt dan heb je niet direct door dat er twee bijna de zelfde zijn met beide adviezen die toch verschillend zijn.

Geef mij maar een oude lijst, ja maar daar schieten we niks mee op iedereen moet gelijke lijsten hebben he.

Mevrouw Kroos. Wat wij hebben bedoeld was service maar dat blijkt het dus niet te zijn.

Luister eens ik kan dus twee dingen doen, ik kan even schorsen zodat U die nieuwe lijst haalt en daar zijn nog maar een paar zaken aan toegevoegd begrijp ik die alsnog als doorgeschoven moties moeten worden beschouwd omdat die in Papendal zijn blijven hangen.

Of ik kan mij van een oude lijst voorzien en we doen het daar en dan blijven er dus een paar dingen over en die moet men mij dan maar aangeven welke dat zijn zodat ik daarop attendeer. Als U zich wilt voorzien van die nieuwe lijst dan vind ik dat prima dan schors ik even.

Voorzitter ik zou U eigenlijk willen voorstellen dat wij werken volgens de oude lijst en wat betreft de nieuwe ingepaste amendementen die eerst apart of later aansluitend behandelen. Dan hebben we allemaal van te voren ook thuis de gelegenheid gehad om de gehele zaak met elkaar te vergelijken dus de amendementen met de beleidsnotitie dus dan kunnen we de stukken die er dus nu tussenuit zouden vallen eventueel na afloop behandelen.

Ik schors voor enkele momenten om de commissie te vragen of zij in staat zijn om iedere keer aan te geven wat het oude nummer was want anders komen we er niet uit. Ik vraag even geduld om de secretaris van de commissie de gelegenheid te geven om dat op te zoeken.

(...) blijkt de een bij een bepaald nummer heel iets anders te hebben staan dan de ander bij een bepaald nummer en toen was de stemming al voorbij, -ja dat begrijp ik en dat vind ik ook heel vervelend - toen had U geconcludeerd dat we het hadden aangenomen.

Ik zoek dus een oplossing om van de oude lijst uit te gaan, die hebt U allemaal, daar hebt U zich op kunnen voorbereiden en wij zullen dus even hier een oplossing zoeken om die aansluiting met die nieuwe lijst te vinden en dat moet door nummervwijzigingen, een ogenblik.

Maar voorzitter ik heb de oude lijst nou juist met een royaal gebaar weer weggeworpen.

- Is er dan niemand in Den Haag die de oude lijst bij zich heeft, de heer Heus bij voorbeeld...

Ja in dit enorme grafkelder hoe mooi het licht dan ook mag zijn in Uw ogen is het ontzettend moeilijk om ook nog eens bij elkaar in te kijken

- Ja mag ik nog meer licht dan, kan ik nog wat meer licht krijgen. Klaas kun jij de nummers aangeven.

Voorzitter om het nog wat moeilijker te maken ik had die eerste lijst helemaal niet.

- De aanvullende beschrijvingsbrief is uitgezonden mevrouw Meulemans.

Niet aan de partijcommissies, mevrouw

En zeker niet aan de afgevaardigde en wij moeten wel stemmen. Ik moet zeggen, ik prijs iedereen die geen post meer krijgt, want ik krijg alleen maar teveel post.

Ik ga dus nu mijn nieuwe lijst die legt ik terzijde ik ga de, wat we dus oude lijst noemen hanteren, en ik zal de ingevoegde moties of de doorgeschoven moties die zal ik ertussen voegen en daarvan zal ik de oude nummers aangeven.

Mevrouw de voorzitter wilt U dan even nu hardop voorlezen wat boven de lijst staat volgens welke U nu gaat werken. Wij gaan nu werken volgens de lijst Overzicht van ingediende amenderende moties op het concept-verkiezingsprogramma die zijn doorgeschoven. Ja maar daar zit een voorblad voor en dat voorblad daar staat op Aanvullende beschrijvingsbrief 92ste Algemene Vergadering en dat zijn twee pagina's met grote letters en daar begint weer een pagina met pagina 1 met hele kleine lettertjes en daar staat boven wat de heer Groenveld net zei.

Voorzitter het is nog erger, wat de heer Groenveld opnoemt dat staat bij mij op bladzijde 10 en bij mij begint het stuk overzicht van de ingediende amenderende moties op aanvullende beleidsnota,

Ja dat is juist misschien want ik merk inderdaad langzamerhand wij door alle service zoveel onduidelijkheid hebben dat wij er niet uitkomen. Wat wij hier aan tafel zullen doen dat is naast de moties 1 t/m 50 gewoon die

op basis van het aanvullende beleidsnotitie zijn, hebt U vervolgens vanaf pagina 10 beginnend met kamercentrales Bosch hebt U de moties die zijn doorgeschoven van Papendal. Wat wij zullen doen is na het eind van elk hoofdstuk wanneer we dus de moties hebben behandeld die U hebt ingediend op basis van de beleidsnota dan invoegen de betreffende moties vanaf pagina 10, want is het natuurlijk een beetje moeilijk om die aan het eind weer te gaan invoegen en dan weer op het begin te beginnen. Dus die zullen wij iedere keer aan het eind van een betrokken hoofdstuk zullen we die moties invoegen en U moet dus alleen bladeren en die service had men willen doen maar dat lukt niet kennelijk, U moet dus nu alleen bladeren van de eerste 50 ingediende moties naar vervolgens de doorgeschoven moties wanneer wij dat aangegeven en wij zullen iedere keer de nummers erbij geven van de doorgeschoven moties.

Oké dat had ik ook zo begrepen en dan begrijp ik we hadden net 13 als laatste gehad partijcommissie Midden- en Kleinbedrijf toen ging ik over naar 14 maar dat gaan we dus nu niet doen want we gaan nu over naar de doorgeschoven moties en dan kom ik bij

Punt 2, kamercentrale Den Bosch en die wordt ontraden.

Dan ga ik vervolgens naar punt 34, kamercentrale Leiden, die wordt ontraden. Daar hebben we het net over gehad met de heer Koudstaal. Punt 53, toen begon de verwarring te ontstaan Vereniging Staten- en Raadsleden daarvan wordt de .....

Oké nou gaan we naar...

Punt 14, kamercentrale Den Haag, wordt overgenomen.

Punt 15, kamercentrale Den Haag, wordt ontraden.

Meneer Huber. Dit is een vrij gecompliceerd geheel dat we vrij kort hebben neergezet. Het wordt ontraden ja met een niet overtuigende reden, er zijn andere redenen om eventueel wel voor rechtelijke toetsing te pleiten dat is mij bekend. Ik heb het boek van de heer Klieteur ook gelezen als daar naar verwezen wordt. Er zijn redenen om voor te zijn andere hebben redenen om tegen te zijn waar het om gaat is dat we hier niet constateren dat er redenen voor zijn en redenen tegen maar we moeten een keuze maken en dat is waar een partij mee bezig is. Ons voorstel is dat deze partij nu kiest om nu niet voor rechtelijke toetsing te zijn en de rechters niet de politiek te laten overdoen. Lijkt mij een legitiem voorstel een voorstel wat de moeite waard is.

Heer Groenveld. De commissie heeft gemeend op dit moment daar geen uitspraak over te doen het is een vrij gecompliceerde materie. Teldersstichting heeft daar een geschrift aangewijd. Wij dachten dat het op dit moment niet goed is om zonder discussie in de partij hierover op dit moment in de beleidsnotitie een passage op te nemen dat wij rechtelijke toetsing afwijzen ook niet zeggen dat is een goede zaak. Wij doen er op dit

moment geen uitspraak over en het lijkt mij gegeven het feit dat we daar in de partij weinig discussie over gehad hebben tot op heden niet verstandig om op dit moment een beslissing daarover te nemen.

Meneer Huber. Het is inderdaad te betreuren dat de Teldersstichting controversiële documenten uitstuurt die vervolgens niet tot enige discussie in de partij leiden. Daar kan ik niks aan doen, wij pakken die discussie in ieder geval op door een amendement in te dienen en dat amendement is geruime tijd geleden ingediend dus ik neem aan dat een paar mensen over hebben nagedacht naar aanleiding van dus vandaar dat ik denk dat dit een legitiem moment is om er een besluit over te nemen.

Meneer Groenveld. Het lijkt mij voorzitter dat je beter over een dergelijke materie die tamelijk gecompliceerd ligt pas in de partij een beslissing neemt die leidt tot een tekst in het beleidsprogramma of in het kernprogramma als we daar enige discussie in de partij over hebben gehad. Dat de partij tot op heden die discussie niet heeft opgepakt is jammer maar kan in de toekomst wel gebeuren maar op dit moment een uitspraak doen lijkt mij wat voorbarig.

Meneer Huber. Mag ik gezien het feit dat ik toch verwacht dat deze discussie in de Nederlandse politiek losbarst de komende 4 jaren de cynische vraag stellen of U denkt de partijdiscussie voor of na die beslissing te voeren. Ik vind het namelijk een beetje raar als je verwacht dat in de komende periode deze zaak tot een uitspraak een beslissing zal leiden om dan te zeggen nou dat nemen we in ons beleidsprogramma voor die periode niks over op we zullen daar nog wel een keer een discussie over gaan voeren. Waar zijn we nou mee bezig, het verkiezingsprogramma maken toch voor die komende periode.

Meneer Groenveld. Goed U kunt de partij een uitspraak vragen om alsnog tegen of voor rechtelijke toetsing te zijn. Het lijkt mij verstandig meneer Huber als U van de partij vraagt of van het partijbestuur deze zaak zo snel mogelijk in discussie te nemen. Dat lijkt mij een verstandige uitspraak.

Meneer Huber. En die uitspraak die we dan doen is die bindend voor de Kamer-fractie zoals een uitspraak in het verkiezingsprogramma of blijft dat een vrijblijvend advies en kan de fractie doen wat ze wil. Dat is het verschil tussen een procedure nu of straks.

Dat is waar.

Meneer Huber. Ik denk dat ik toch maar stemming vraag over het voorstel van Den Haag.

Oké we hebben het dus over 15. Kamercentrale Den Haag wat door de commissie wordt ontraden. Den Haag wenst daar stemming over dus we gaan ons maar weer eens naar de kastjes bewegen en diegene, wilde U nog iets over 15 zeggen, ja gaat Uw gang.

Voorzitter Passtoors is mijn naam afdeling Leidschendam. Zoals de discussie nu gaat lijkt die mij erg ongelukkig. Als we het over rechtelijke toetsing hebben hebben we het over constitutionele toetsing toetsing door de rechter van een formele wet aan de grondwet en hebben we het zoals ik het hier gelezen heb over allerlei andere soorten toetsingen, want de rechter mag momenteel niet aan de grondwet toetsen, dus zoals het hier geformuleerd staat hebben wij het over allerlei andere toetsingen zoals AVB's en dergelijke. Om nu een uitspraak te doen zodanig dat je die twee dingen door elkaar gaat halen, ik denk dat dat heel ongelukkig is. Ik denk wel dat het duidelijk moet zijn dat zowel de fractie als in de VVD er een uitspraak over moet doen op termijn maar dan inderdaad een gefundeerde en ook op al die gronden zoals ik al zeg zowel formele wetten als ook alle andere regelgeving die er is.

Heer Groenveld. Ja ik onderschrijf deze redenering dat is ook van de redenen waarom de commissie zegt laten we niet een uitspraak in een dergelijke ongenueanceerde vorm in het beleidsprogramma doen er zijn allerlei varianten van rechtelijke toetsing. Die zouden dus uitgewerkt moeten worden daar zou de partij eens over moeten discussiëren alvorens wij een dergelijke uitspraak doen.

Meneer Huber nog. Ik dacht dat Den Haag vrij helder was het gaat om rechtelijke toetsing van de wet aan de grondwet.

Dank U dat in ieder geval en het argument aan de zijde van de tafel als ik gemeen zeg luidde: wij zijn laks geweest dus mag U nu niet spreken, dat spreekt mij nu niet aan.

Oké Den Haag vraagt stemming, dan stel ik voor dat we dat gaan doen. Diegene die voor het voorstel van Den Haag zijn over motie 15 daar hebben we het over die worden verzocht het kaartje in het kastje te stoppen en op voor of in ieder geval 1 is voor, 2 is tegen en 3 is blanco. De stemming is nu geopend. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht, nee gaat Uw gang dan nog, 1 is voor, 2 is tegen en 3 is blanco. Heeft iedereen nu zijn stem uitgebracht, ja dan is de stemming nu gesloten. Stembureau duidelijk hé. Het is aangenomen, verschijnt ook gelijk de uitslag daar op het scherm want dat kan ik van hier uit niet zien, oké prima.

Dan gaan we door met...

Punt 16, kamercentrale Den Haag, wordt ontraden.

Mevrouw de voorzitter, Mevrouw Bruggeman, kamercentrale Den Haag. U ontraadt het althans de commissie ontraadt het omdat het te overbodig zou zijn. Nu is het punt als U dit zou zeggen bij het verkiezingsprogramma wat we kort kernachtig wilden hebben dan zou ik mij er nog bij neer kunnen leggen maar het gaat nu om een uitwerkende beleidsnotitie. Nu hebben we afgelopen 4 jaar heeft de VVD en andere partijen ook bij voortdurende geklaagd dat door het uitgebreide regeerakkoord er eigenlijk

nauwelijks sprake is van dualisme. Nu zegt U kort en krachtig daar is niets tegen dat het dus heel belangrijk is dat een doelmatig en democratisch functioneren van staatsbestel vereist een duidelijke scheiding van bevoegdheden tussen Staten-Generaal en regering tussen haakjes nog eens, dat vindt U zelf toch eigenlijk ook nodig om te zeggen (dualisme). Wat is er nou beter om uit te leggen waar we de fout vinden liggen. De fout lag onder andere bij het enorme gedetailleerde regeerakkoord wat de laatste tijd wordt gesloten en wat misschien in de toekomst weer wordt gesloten, dus de toevoeging van Den Haag is om met nadruk te zeggen dat het regeerakkoord niet zo ongelooflijk gedetailleerd moet zijn aangezien U het alleen maar verworpt als overbodig en niet als principieel onacceptabel zou ik zeggen, dringend vragen neemt U het over het spaart ons het gestem maar anders wil ik het wel degelijk in stemming brengen want het is nu juist het regeerakkoord waar we altijd zo over klagen.

Ja ik denk mevrouw Bruggeman dat er op dit punt twee zaken bij elkaar zijn gevoegd in een zin waarbij wij denk ik meer de neiging hadden om ten aanzien van het eerste te zeggen het is overbodig dan ten aanzien van het tweede. Ik zou mij kunnen voorstellen dat wij aanvullend bij 2.6 gewoon zeggen daar hoort een regeerakkoord bij dat kort en globaal is, daar kan ik mij wel in vinden.

Daar kan ik mij volledig in vinden maar dat moet dan inderdaad zo'n zin zijn zoals U die maakt en zoals die niet bij ons staat want als U ons amendement in tweeën knipt dan is het onduidelijk. Maar als U zegt daar hoort...

Ja uiteraard .....daar hoort bij een regeerakkoord dat kort en globaal is. oké dank U.

Accoord wij zijn het met elkaar eens geloof ik hé. Oké dan kom ik bij..

punt 17, kamercentrale Rotterdam, nadere instructie en een nieuwe redactie maar het moet niet worden geschrapd. Accoord.

punt 18, kamercentrale Den Haag, redactioneel.

punt 19, kamercentrale Den Haag, redactioneel.

Meneer Huber. daar wil ik alleen even van zeggen per ongeluk staat hier 2,8 maar het is 2,9. Het is die zin over de burgemeesters.

Accoord. Ik zie niemand nee knikken. Oké,

punt 20, kamercentrale Rotterdam, advies is overnemen. Nu krijg ik een doorgeschoven motie

punt 174, kamercentrale Leiden, advies is overnemen. De commissie attendeert mij op de doorgeschoven moties hé.

punt 21, kamercentrale Overijssel, wordt ontraden.

punt 22, kamercentrale Amsterdam, wordt ontraden.

Mevrouw de voorzitter, Wendt kamercentrale Amsterdam. Ik zou graag van de commissie horen waarom deze motie wordt ontraden aangezien er binnen de kamercentrale erg voor gepleit wordt om vivisectie te beperken.

Mevrouw Bierman. Het ontraden richt zich met name op het enigszins absolute karakter van de formulering en bovendien wordt het voorgesteld na 4.2 wat zich richt op zelf controle enz van bedrijven en burgers en een grotere eigen verantwoordelijkheid en van daar een wat vreemd element.

Nou de bedoeling was dat U onder het kopje milieubeleid zou komen en aangezien ook daar verschillende versies waren van het stuk, dit is een vroege versie die ook is rondgestuurd naar de kamercentrale Leiden maar het kan in principe toegevoegd worden aan deze paragraaf als laatste punt dat maakt in principe niet uit. Ik geloof in het absolute karakter het is gewoon duidelijk, vivisectie gewoon beperken tot het hoogst noodzakelijke.

Mevrouw Bierman. Wellicht kunnen we leven met name met die formulering het hoogst noodzakelijke dat geeft iets meer armslag dan uitsluitend de volksgezondheid.

Mag ik dit voorstellen ik denk op zich dat wij met Amsterdam er geen probleem mee hebben dat we er aandacht aan besteden ook wel in de zin zoals is bedoeld maar dat wij wat de redactie betreft oppassen om het niet te absoluut te zetten.

Daar kan Amsterdam ook mee leven.

Ja oké dan zijn we het weer eens. We gaan naar punt 23, kamercentrale Rotterdam, wordt ontraden.

Mevrouw de voorzitter, Baggerman kamercentrale Rotterdam. Wij hebben ons in Rotterdam een beetje afgevraagd of daar nou sprake is van een vacuum ja convenante moeten worden nagekomen maar missen we op dit moment nou echt iets en als dat zo is is dat nou echt een punt voor de beleidsnota. Maar misschien dat de commissie daar toch een korte toelichting op zou kunnen geven.

Commissie, ja ik denk, ik denk dat voor de belanghebbende dus niet zozeer de partijen die een convenant sluiten, maar voor belanghebbende dat het zinvol is om te weten in hoeverre afspraken in een convenant afdwingbaar en handhaafbaar zijn en in veel gevallen zijn ze dat niet is er sprake van een soort gentlemen agreement een vrij zacht karakter dat kan in een voor-stadium zin hebben maar vervolgens moet er sprake zijn van een aanscherping en moet de zaak formeel geregeld worden. Nou dat is wat bedoeld is.

Oké dat was 23, we gaan nu door naar doorgeschoven motie punt 215, kamercentrale Den Bosch, wordt overgenomen.

punt 219, Vereniging van Staten- en Raadsleden, wordt overgenomen.

punt 235, kamercentrale Den Bosch, wordt overgenomen.

punt 24, kamercentrale Amsterdam, wordt ontraden.

Voorzitter Wendt Amsterdam. Hier wordt gezegd dat de jacht ook dient voor het in standhouden van bepaalde diersoorten. Volgens mij sluit onze motie dat niet uit er wordt gesproken van bij voorkeur richten op en als dat nodig zou zijn voor het in standhouden van bepaalde diersoorten dan lijkt mij dat niet uitgesloten.

Mevrouw Bierman. Ja ik ben inmiddels de tekst kwijt, maar de vraag is wat dan nog de zin is van de toevoeging. Willen we hier werkelijk een passage over opnemen en zeggen we daar dan ook iets mee.

Ik denk dat we er wel iets mee zeggen en in de kamercentrale Amsterdam zou men graag zien dat er wat over opgenomen werd. Maar dat zult U begrijpen.

Nou mag ik er dit toch nog op zeggen. Zoals het hier geformuleerd staat is namelijk iets wat op dit moment feitelijk in het beleid gewoon plaatsvindt dus je zegt hier eigenlijk iets dat gewoon plaatsvindt en het lijkt mij niet zo verstandig als we dat moeten gaan doen dan kunnen we een pak schrijven. Als ik de laatste discussie ik kijk even naar ter Veldhuis of Kam die het behandeld heeft daar is een proces in waar ook de VVD aan heeft meegedaan waar ik denk dit proces gewoon in zit dus je zegt verder niks nieuws en ik denk dat we daar toch wel wat voorzichtig mee moeten zijn en ik neem aan dat we niet verder willen gaan dan hier dus dan heeft het weinig zin. In die zin is het denk ik overbodig.

Als blijkt uit de reactie van de kamerleden dat dat inderdaad zo is dan denk ik dat wij deze motie terugtrekken.

Dank U dan gaan we naar punt 25 kamercentrale Rotterdam, wordt ontraden,

punt 240 kamercentrale Den Bosch, wordt overgenomen.

Voorzitter, we moeten even opletten er zijn twee amendementen die op elkaar lijken althans min of meer het zelfde beogen. 240 en 242 waarbij 242 geheel in lijn is met wat er besloten is over het kernprogramma en 240 aanzienlijk minder dat richt zich op speciale aandacht voor de auto. Dus ik zou voorstellen om met name 242 over te nemen en 240 na de behandeling van het kernprogramma zoals die heeft plaatsgevonden te ontraden.

Ja er staat ook bij 240 achter voor zover niet in strijd met het reeds vastgestelde program dus dat is het zelfde als wat U nu zegt en 242 wordt overgenomen ook voorzover geen duplicaat van of strijdig met.

- punt 259, kamercentrale Limburg, redactioneel.
- punt 292, kamercentrale Overijssel, overgenomen.
- punt 298, kamercentrale Leiden, wordt overgenomen.
- punt 26, kamercentrale Rotterdam, overbodig.
- punt 27, partijcommissie Cultuur en Media, redactioneel.
- punt 28, kamercentrale Rotterdam, wordt ontraden.
- punt 29, kamercentrale Rotterdam, redactioneel.
- punt 30, kamercentrale Overijssel, wordt overgenomen.
- punt 31, kamercentrale Rotterdam, wordt ontraden.
- punt 32, partijcommissie Cultuur en Media, wordt overgenomen.
- punt 33, partijcommissie Cultuur en Media, wordt overgenomen.
- punt 34, partijcommissie Cultuur en Media, wordt ontraden.

Mevrouw hierover ja 34,

Wat de commissie Cultuur en Media hier wil aangeven is dat niet alleen meer aandacht moet zijn voor de Nederlandse taal en het gebruik van de Nederlandse taal op de scholen en in het Onderwijs. Want het is veel breder we maken hier een partijprogramma voor beleidmakers en beleidmakers hebben veel invloed, tenminste dat hopen we, en het gaat erom dat op alle terreinen waar dat mogelijk is in ieder geval aandacht is met name voor het gebruik van de Nederlandse taal er wordt te slordig omgegaan met de Nederlandse taal en daar is onze taal veel te mooi en veel te belangrijk voor en vandaar dat wij hebben aangegeven dat we vinden dat het veel belangrijker is dan alleen in het onderwijs waar er uiteraard goed aandacht aan besteed moet worden maar dat ook op andere beleidsterreinen dat daar zorgvuldig met de taal wordt omgegaan en het wil niet zeggen dat we van onze taal een dooie taal moeten maken, want er wordt wel eens gezegd van je bent overdreven bezig, maar het gaat erom dat deze levende taal levendig blijft maar dat het wel een Nederlandse taal in zijn totaliteit blijft en dat er gewoon zorgvuldig mee omgegaan wordt en daarom vinden wij het dus een verbetering als er dus aangegeven wordt dat niet alleen in het onderwijs maar op breder terrein aandacht wordt besteed aan ontwikkeling en gebruik van de taal.

Heeft U over het zelfde punt 34.

Ik heb het over het zelfde punt voorzitter, mijn naam is Hoepe de Wolf en ik wou U toch een signaaltje geven dat voor mijn gevoel in dit liberale program teveel de indruk wordt gewekt dat Nederland een monocultuur zou zijn als staat. Nederland is een multiculturele natie en als we hier eenzijdig heel sterk de nadruk leggen op de Nederlandse taal die gans het volk is, dan wijs ik U erop dat Nederland officieel tweetalig is.

Daar kan ik het volstrekt mee eens zijn. Fries is een echte taal.

Ik heb maar een opmerking want het begint me een beetje te kriebelen over de rug heen - oh kunnen we er iets aan doen - dat probeer ik dus alleen maar even te benadrukken. Als het gaat om het onderwijs dan kan ik mij daar levendig iets bij voorstellen en voor de rest is het het volk zelf die daar een verdere ontwikkeling aan kan geven. Als er een categorie is die er wel degelijk wat aan kan doen is het de rechtelijke macht want dat zijn stukken die kan ik nooit of te nimmer lezen.

Mevrouw Bierman. Ja we krijgen zo drie onderwerpen tegelijk, de meertaligheid, en de helderheid van de taal en de taal buiten het onderwijs en ik denk dat we de oorspronkelijke indiener tegemoet zouden kunnen komen door de passage zoals die er nu staat iets te verbreden zodat het niet alleen over het onderwerp onderwijs gaat maar de aandacht voor de taal in een bredere zin in de samenleving. Ja - daar kan ik mee instemmen -.Dank U

punt 35, partijcommissie Cultuur en Media, overgenomen.
punt 36, partijcommissie Cultuur en Media, wordt ontraden.
punt 37, kamercentrale Den Haag, wordt ontraden.

Ja mag ik daar iets opzeggen, meneer Huber, Dank U mevrouw de voorzitter. Het ontraden is omdat er wordt gezegd dat het gaat over de bestaande situatie de nieuwe situatie beschrijven we in het stuk. Nou citeer ik even het stuk, "in het omroepbestel moet er naast een publieke omroep" en dan gaat het door. Wij hebben het over die publieke omroep dus ik heb er vrede mee om in ons amendement te lezen "als dat nodig is voor kwaliteitsverbetering van de publieke omroep" en dan loopt dat verder door. Maar wij vinden dat die publieke omroep de gelegenheid moet hebben echt te concurreren met andere soorten omroepen door kwaliteit te leveren en dat die dat nu niet kan leveren omdat die of te weinig geld heeft of het bestaande geld over teveel netten moet verdelen. Dus wij pleiten echt voor kwaliteitsverbetering, publieke omroep dat is waar de overheid, we zijn nu bezig met een verkiezingsprogramma, iets aan kan doen. Dus ik zou er echt wel voor willen pleiten en ik denk dat het advies van de commissie een beetje op een misverstand berust.

Heer Groenveld. Ja het is de vraag of in het nieuwe bestel wat een beetje een BBC-achtig karakter krijgt de financiering nog steeds zal lopen via omroepbijdrage.

- Dat is bij de BBC wel het geval

Nou denk ik dat er weinig bezwaar kan bestaan tegen Uw opnieuw geformuleerde motie.

U heeft een goede dag geloof ik meneer Huber.
Ik voel me heel gelukkig hier in Limburg.

Heer Dees.

Misschien verstoor ik dat geluk. Ik moet zeggen vanuit de fractie dat wij ernstige bezwaren hebben tegen dit amendement. Wij bepleiten een

afgeslankt publiekbestel aantal van de omroepen kunnen commercieel gaan. Ik ben het net de heer Huber eens dat dat publiekbestel van hoge kwaliteit moet zijn dus daarover geen misverstand maar de huidige omroepbijdrage die is in een afgeslankt bestel hoog genoeg om een kwalitatieve publieke omroep te verzorgen en een verder omhoog gaan van die omroepbijdrage ten opzichte van nu is wat dat betreft niet nodig. In de tweede plaats is een verhoging van de omroepbijdrage ongewenst omdat er op de televisie steeds nieuwere methodes zijn via abonnee-TV en paperview waar de kijker zelf kan beslissen en zelf kan betalen wat hij wil zien en daarmee is een verhoging van de omroepbijdrage sterk mee in strijd.

- vandaar dus de keuze mogelijkheid of meer omroepbijdrage of minder uitzendingen en dat is het laatste ook wat de heer Dees ook zegt.

- maar toch denk ik dat de eerste keuze mogelijkheid tot het risico kan lijden dat de gemeente gaat denken dat de VVD bereid is om op dit moment de omroepbijdrage te verhogen voor het huidige bestel en dat is ook de heer Huber niet denk ik dus

- nee niet voor dit huidige bestel

als U het goed vindt dat wij in de formulering wat betreft de publieke omroep en dat daar dus als die echt is zoals wij willen als daar voldoende middelen voor moeten zijn daar zijn we het over eens, vindt U goed dat wij kijken hoe we dat formuleren want daar gaat het om.

- accoord ik denk dat we elkaar helemaal vinden.

Ja accoord.

Accoord 37 was dat. Dan.....

punt 38, kamercentrale Den Haag, wordt ontraden.

Mevrouw Bruggeman. Mevrouw de voorzitter mij duizelt het nog steeds een beetje maar gaat dat over de sportbudgette. Oke dan wil ik wel graag even vragen waarom het wordt ontraden want er staat bij in strijd met de opvatting van de commissie, dat vind ik een argument dat niet zo verschrikkelijk enthousiasmeert.

Heer Groenveld. In 5.23 staat dat wij van mening zijn dat op het sportbudget op de begroting van WVC mag dan ook niet gegeven de tekst die daarvoor staat mag worden gekort, dus het antwoord zit hem in de stelling zelf.

- Mevrouw de voorzitter dat overtuigt mij niet, ik wil de zaal even uitleggen want het gaat allemaal zo vlug. Het gaat hier om dat de commissie dus bepleit dat we nu al vastleggen dat er op het sportbudget niet gekort mag worden. Nou wat stelt Den Haag voor nou dat er op het sportbudget niet overmatig mag worden gekort, want hoe kan je hem nu vaststellen terwijl er zoveel budgetten aan vragen openstellen dat nou juist alleen het sportbudget niet mag worden gekort, dat is niet in de lijn van onze liberale gedachte lijkt mij, om dat zo van te voren vast te leggen. Dus ik zou dan in ieder geval als ik daar niets van hoor aan positieve reactie van de commissie dan zou ik graag aan de zaal willen voorleggen of zij willen dat het sportbudget definitief positief wordt dichtgespijkerd voor de komende 4 jaar.

Heer Luteijn. Voorzitter toch nog even dit. Als je U het in de totale context ziet dan ziet U dat wij eigenlijk constateren dat wij eigenlijk constateren dat er aanzienlijk veel meer nodig zou zijn, dat leest U in het woord "zware wissel" met andere woorden daar is een proces waar veel meer nodig zou zijn desalniettemin hebben wij dat ook niet geconstateerd dat dat zou moeten gebeuren maar wij willen aangeven dat gezien het toenemende beroep wat erop gedaan wordt dat je dan tenminste toch wel het huidige budget overeind moet houden en dat is toch een signaal denk ik dat wel wezenlijk is om te geven. Als je nog zou gaan zetten dat er niet overmatig gekort mag worden zoals U aangeeft dan gaat U toch de weg open doen voor een korting terwijl er in feite meer nodig is en wij willen toch wel dat positieve signaal naar de sport geven.

Accoord, dank U dan gaan we nu naar punt 39, kamercentrale Den Haag, wordt ontraden.

Meneer Heus. Voorzitter, kijk wat wij willen aangeven is dit. Om in een verkiezingsprogramma alleen maar te zetten er moet meer geld komen, meer meer meer, dat lijkt ons niet juist, dat is denk ik ook inhoudelijk niet juist want het gaat vaak ook om andere organisatie vormen efficiënter optreden enz. Dus wij willen aangeven er moet voldoende geld komen voldoende dat is in ieder geval toereikend en dat zal waarschijnlijk wel wat meer zijn maar dat houdt dan ook in dat er wat andere dingen geregeld moeten kunnen worden en door alleen maar te zeggen meer geld dat legt het accent verkeerd net alsof je met geld alleen maar de problemen in de oudere zorg en verpleeghuizen en zwakzinnigzorg zou kunnen oplossen. Dat was de onderliggende gedachte om te komen met een amendement om hier te zetten voldoende geld.

Heer Luteijn. Ik denk dat U gelijk heeft dat het hier niet alleen om geld gaat we praten hier alleen over geld dat is juist maar U moet dat punt ook zien in samenhang toch met de aanvulling die we op de kernnota hebben gepleegd conform het voorstel om daar een punt 10 aan toe te voegen over de hele ouderenzorg en daar rond omheen en in dat kader kun je er niet aan ontkomen kun je niet zeggen voldoende geld maar moet je echt duidelijk aangeven dat er meer geld voor beschikbaar moet zijn. We hebben ook in de cijfermatige opstelling aangegeven dat wij daar middelen voor vrij willen maken dus dan moet je dus in feite die zin hier consequent hier neer zetten. - Dank U voor Uw toelichting. -

Oké blijft dus ontraden en dat zelfde geldt voor punt 40, kamercentrale Den Haag want omdat het eigenlijk over hetzelfde gaat als 39.
punt 41, kamercentrale Den Haag, wordt overgenomen.
punt 42, partijcommissie Maatschappelijke Participatie, wordt overgenomen.
punt 43, kamercentrale Den Haag, wordt ontraden.

Maar daar heb ik grote problemen mee, ja U hebt net gehoord hoe redelijk Den Haag kan zijn - ja - niet dat ik nu onredelijk ben, het gaat

hier om islamitische scholen en de commissie zegt die moeten ontmoedig worden. Ondertussen zijn er in dit land gereformeerde scholen, hervormde scholen, katholieke scholen en een paar joodse scholen en een paar neutrale onderwijs etc. dat mag allemaal, maar islamitische scholen daar moeten we tegen zijn dat moet ontraden worden nou dat vinden wij in alle opzichten een ongelukkig iets. We zijn het er in deze partij ook over eens dat we denken überhaupt dat alle vormen van bijzonder onderwijs, maar daar bestaat nou iets voor en als we zeggen nou we zijn tegen alle vormen van bijzonder onderwijs maar de wet moet worden uitgevoerd laten we dat dan ook doen en niet zeggen in het bijzonder tegen islamitische scholen. Echt dit punt moet ik bijna zeggen, dat kan niet dat zet ons in een verkeerd daglicht en is in ieder geval discriminator ten opzichte van de andere vormen van conversioneel onderwijs. Dus ik moet hier echt op staan dat dit punt zo niet kan.

Mevrouw Bierman. Wellicht is het een oplossing om gewoon het voorbeeld weg te laten. Het richt er op etnische apartheid belemmert emancipatie van allochtonen en dan staat er bij voorbeeld in de vorm van islamitische scholen. Je kunt het voorbeeld ook missen denk ik, zou dat aan Uw zorg tegemoet komen.

- dat al in belangrijke overwegingen en dan nog had ik dit punt, want daar ben ik het wel mee eens, veel liever algemeen gezien zodat je geen categoriale organisatie moet hebben maar algemene organisaties want dat geldt voor maatschappelijk werk en weet ik veel allemaal als U het dan nog in die zin zou willen ombouwen dan vergt het zelfs een plaats elders in dit programma en niet tussen alle onderwijs-punten.

- ja dat laatste was ook net mijn opmerking het staat hier natuurlijk onder het punt migranten vandaar dat misschien verstandig is de scholen eruit te halen. Ik had ook zelf al de stoute gedachten om te zeggen van ja wij vinden in zijn algemeenheid dat we ten aanzien van verzuiling en conversioneel onderwijs een ontmoedigingsbeleid moeten voeren maar laten we dat er nog maar niet in zetten denk ik.

- nee dat lijkt me niet verstandig

- kunt U ermee leven dat we die tussen zin eruit halen zoals mevrouw Bierman voorstelt

- en dan het hele punt wat herformuleren naar een andere plaats niet tussen de onderwijs-punten in

- nee het staat onder punt migranten he, nee we halen onderwijs eruit en we houden meer in brede zin

- sorry ja het staat onder migranten

- dus dan gaat het onderwijs-punt eruit en dan blijft de tekst, want die gaat ook over andere dingen, die blijft hier staan maar zonder onderwijs

- en in die geest gaan we ons dus daar ook niet specifiek tegen verzetten tegen dat soort scholen

- nee nee oké dan zijn we het toch eens geworden.

punt 44, kamercentrale Rotterdam, wordt overgenomen.

punt 45, kamercentrale Overijssel, wordt ontraden.

punt 305, kamercentrale Den Helder, wordt overgenomen.

Passtoors. Naar aanleiding van het middel dat wordt aangehaald de brede scholengemeenschap. Naar mijn idee en ik dacht ook, heb ik het over iets verkeerd, we hebben het toch over het zelfde neem ik aan, naar mijn idee is de mening van de VVD dat de brede scholengemeenschappen daar wel een middel voor zijn maar wij zouden veel liever de verticale scholengemeenschap hebben dus ik zou eigenlijk willen toevoegen of te willen tussenvoegen en een verticale scholengemeenschap VBO/MBO/HBO en dan in plaats van is een middel, zijn middelen en de argumentatie heel duidelijk in een brede scholengemeenschap is het VBO een minderheidsvariant en derhalve niet extra aantrekkelijk en dat is in de verticale zoals dat ook in het landbouwonderwijs is daar is het VWO duidelijk wel veel sterker en aantrekkelijker.

Mevrouw van Leeuwen. Mevrouw de voorzitter dat is een hele ingrijpende wijziging die ook in haar hele structuur en de financieringsvorm denk ik effecten heeft die wij niet gezien hebben en ik zou U ook niet adviseren om dat nu ook zo op te nemen ik denk daar onderwijspecialisten dan eerst nog wel eens even naar mogen kijken.
Accoord, dank U,

punt 307, partijcommissie Sociale Zaken, doorgeschoven motie, redactioneel, strekking wordt overgenomen.
punt 308, kamercentrale Leiden, wordt overgenomen.

Ja voorzitter, een ogenblikje ik ben Diederik van Schaik uit Leiden. Ik vind het - 308 hebben we het over - ja het gaat over 308. Ik vind het goed dat deze motie wordt opgenomen in de beleidsnota. Het kan niet vaak genoeg gezegd worden maar ik meen mij te herinneren dat wij in Arnhem hebben afgesproken dat deze passage ook in het kernprogramma zou worden opgenomen.

Ja je hebt goed opgelet. Dat is zo. punt 310, ik ga door met de oude, kamercentrale Leiden, wordt overgenomen.

punt 311, kamercentrale Haarlem, redactioneel.
punt 317, kamercentrale Dordrecht, wordt ontraden.
punt 326, kamercentrale Overijssel, overbodig.
punt 396, kamercentrale Gelderland, ontraden, hebben we al gehad.
punt 46, kamercentrale Gelderland, Redactioneel.
punt 47, kamercentrale Rotterdam, wordt overgenomen.
punt 48, kamercentrale Rotterdam, wordt overgenomen.
punt 49, kamercentrale Den Haag, wordt overgenomen.
punt 50, kamercentrale Rotterdam, wordt overgenomen.

Mis ik nog doorgeschoven moties, die hebben we allemaal gehad, oké dan komt ongetwijfeld de heer Talsma nog want daar hadden wij nog iets aan toegezegd maar dat was in de verwarring rond de oude en nieuwe lijst dus misschien wil hij nog even precies aangeven met welk nummer hij nu wil praten.

Mevrouw de voorzitter ik had het gemist in de lijst maar U noemde straks 392 en ik zie met grote vreugde dat dat alsnog overgenomen wordt dus als U het noteert U hebt het nog niet genoemd, dan is het hiermee vastgesteld, het komt dus in de aanvullende tekst. - Ja het wordt overgenomen.

Nou dan hebben we hiermee alle moties ten aanzien van de beleidsnotitie en de doorgeschoven moties behandeld en dan rest mij alleen nog om aan U te vragen of U ook Uw accoord kunt geven voor de totale aanvullende beleidsnotitie is dat zo, nee,

Voorzitter volgens mij mis ik nog de doorgeschoven moties naar aanleiding van de herziene milieuparagraaf, daarop waren ook 44 amendementen ingediend en amendement 7,8 en 30 als ik het goed herinner die moeten ook nog in deze vergadering worden besproken.

Heer Groenveld. Dat is mij ontgaan. - Kunt U nog een keer aangeven met name welke het dan betrof dan gaat hier ook het licht dagen.
- Hebt U die moties daar bij de hand.
- Ja die is hij aan het opzoeken. Oké mevrouw Bierman heeft ze nu.

Mevrouw Bierman. Wellicht is het het handigste als ik het gewoon voorlees alleen hebben we nu de basistekst niet waarop ze een aanvulling vormen. Het eerste voorstel dat wenst toe te voegen na "natuurlijke kringlopen" en we hebben het dan over het onderwerp "duurzaamheid" wanneer er op korte termijn geen ingrijpende maatregelen genomen worden zullen er problemen ontstaan die voor toekomstige generaties onaanvaardbare waaronder financiële offers zullen vragen. Anders gezegd wanneer U niet kiest voor een duurzame samenleving dan vergt dat op termijn onaanvaardbare financiële offers, die toevoeging wordt voorgesteld. Het lijkt mij acceptabel om dat over te nemen. Nemen wij gewoon over.

Mevrouw Bierman is het een en ander al niet meegenomen in de milieuparagraaf die met de commissie Landbouw tot stand is gekomen.

Nee dit zijn dus aanvullingen op die tekst die doorgeschoven zijn. We hebben het over een aanvulling op de tekst van de milieuparagraaf waarvan toen gezegd is schuif dat eventueel door naar de beleidsnota.

Ja maar op een gegeven moment op het vorige congres hebben we met de milieucommissie en de landbouwcommissie een compromis een nieuwe paragraaf geschreven. Het kan toch niet zo zijn dat deze amendementen op die nieuwe paragraaf,

nee nee, maar ook de nieuwe paragraaf is een kernachtig stuk waarvan je je voor kunt stellen, het hoeft niet, maar je kunt je voorstellen dat je eventuele aanvullingen, uitwijdingen, toelichtingen in de beleidsnota opneemt. Nou zo moet U deze 3 voorstellen zien. Dat was dus nummer 1 die wordt dus overgenomen. Toelichting op het begrip duurzaam. Verder eindigt de eerste passage van die milieuparagraaf met ruime steun bij de

oplossing van gigantische milieuproblemen in Oost-Europa is daarom zeer wenselijk en daar moet aan worden toegevoegd dat daar prioriteiten worden gesteld. Dat is redactioneel. En dan bij infrastructuur de laatste toevoegen fysieke infrastructuur in belaste gebieden dienen bij voorkeur ondergronds te worden aangelegd. Dat betekent natuurlijk nogal wat als we die overnemen. Het is een sympathieke gedachte maar ik stel voor om die te ontraden in zijn absolute zin. Kunt U, - is dat accoord.

Voorzitter in die zin accoord dat als U in ieder geval de passage van ondergrondse mogelijkheden maar niet uitsluit met andere woorden dat dat ook een optie is als dat er maar wel bij vermeld is dan lijkt me dat geen probleem.

Maar nergens in de tekst wordt een dergelijke optie uitgesloten maar als je hier zegt fysieke infrastructuur dient bij voorkeur ondergronds te worden aangelegd dan gaat dat natuurlijk heel ver.

Nee daarbij zijn ondergrondse opties ook mogelijk en noem dat in ieder geval want dat is zeker een discussie zeker in de komende tijd, ja.

Nou ik denk dat een wijziging van het voorstel in die zin dat dat steun van de commissie zou kunnen krijgen. Oké nou dan heeft U er toch twee binnen geloof ik he, nou dan kom ik opnieuw tot de vraag of men zich accoord kan verklaren .....

tape 2a

(...)uitdiepen en dat zeer goed doorwrocht weer ter tafel moesten brengen, nee men heeft op een of twee sessies na geloof ik na maar dat was dan meer een stukje huiswerk wat zich buiten het officiële vergadering afspeelde, heeft men alleen maar in zijn totaliteit vergaderd en dat was iets waardoor men inderdaad met elkaar praten over welke problemen zijn er nou in dit land en hoe kunnen wij, liberalen, daar oplossingen voor vinden en wat vinden wij dan het belangrijkste en iedereen heeft dat als heel verfrissend ervaren en David Luteijn heeft daar op een meesterlijke wijze leiding aan gegeven want het was natuurlijk best niet makkelijk; alles kwam op tafel alles moest iedereen had veel ideeën en toch is hij erin geslaagd om die discussie tot een einde te brengen zoals we dat in Papendal en vandaag ook weer hebben gezien. Het was ook een zo bijzondere commissie omdat lang niet iedereen elkaar kende, het was een club van laat ik zeggen interne bedreven VVD-leden en anderen, ook VVD-lid, maar die wat verder afstonden en staan van het partijgebeuren maar wel hun sporen verdiend hadden en daardoor weer eens een wat andere kijk op het gebeuren hadden daar meer van buitenaf tegenaan keken en ook dat kan soms heel goed zijn om daar eens mee geconfronteerd te worden. Ik denk dat de proef gelukt is, althans ik vind dat wel, ik hoop dat iedereen dat ook vindt, ik denk ook dat het er toe aan heeft bijgedragen dat wij niet alleen in Papendal maar wat natuurlijk ook ontzettend is de voorbereidingen daar naar toe binnen de afdelingen binnen de centrales dat wij echt over inhoudelijke zaken met elkaar gesproken hebben over keuzes maken over wat is nou het allerbelangrijkste en er is iets uitgekomen waar denk ik heel goed de toets der kritiek kan doorstaan en wat ons in de campagnes die nu al lopen maar die straks in verhevigde mate natuurlijk naar de Tweede Kamerverkiezingen zullen gaan lopen, ons ongetwijfeld van groot nut zullen zijn. Als ik vandaag hoor dat de laatste peilingen 34 zetels zijn dan ligt dat natuurlijk niet alleen aan het verkiezingsprogram maar het ligt er mede aan dat wij gewoon heel duidelijk kunnen uitdragen zullen uitdragen en ook uitdragen waar de problemen in dit land liggen en wat wij voor oplossingen daarvoor hebben. Ik zou, en ik denk dat ik namens iedereen spreek, de commissie heel hartelijk willen bedanken voor het vele werk dat zij er in gestoken hebben voor het enthousiasme waarmee ze dat gedaan hebben in een uitstekende sfeer en met een resultaat dat er mag wezen. Ik denk dat er nog lang geweest zal worden op dit program en als het even kan zou dat op zo'n klein kaartje in 10 punten, liefst geplastificeerd, moeten laten drukken, zodat iedereen het in een zakje, of zijn zak of in zijn handtas kan stoppen want dit is waar wij voor gaan de komende jaren en wat we ook zullen waarmaken.

Mensen ontzettend hartelijk bedankt en ik wil dat toch nog eens onderstrepen met een bloemetje. (applaus).

Oké dat was dan dat ik schors de vergadering tot half 8, we zitten hier midden in de stad het is prachtig weer het is een gezellige stad dus wat dat betreft is een ommetje aan te bevelen met de VVD- burgemeester dus dat is ook een goed teken. Ik heb al een prachtige plakkaat gezien op zeer woeste stukken in de stad waar men een groot bulbord had neergezet in een ruïne, waarop stond wat deze gemeente nodig heeft, nou dat was iets doen aan die puinhoop die daar was, perfect ik hoop dat wij elkaar straks bij de borrel en bij het eten zien en vanavond terug om half 8 in deze zaal. Tot straks.

SCHORSING

Dames en heren ik zou de **avondvergadering** willen beginnen, mag ik iedereen vragen om zijn stoelen in te nemen. Wij zullen u straks uitleggen wat er zich allemaal op een aantal stoelen voor U bevindt, dus maakt U zich daar nou nog geen zorgen over gaat U rustig zitten. Ik zou de vergadering graag willen heropenen U allen hartelijk welkom heten in het bijzonder de burgemeester van Venlo met zijn vrouw, een goede partijgenoot van ons en hij zal straks graag nog iets tot ons zeggen en dat stellen wij zeer op prijs. Maar voordat wij daaraan toekomen zou ik graag zelf nog iets willen zeggen.

Onder de titel "Wat anderen ervan denken" publiceert een landelijk ochtendblad elke dag een aantal ingezonden brieven en die rubriek maar ook gelijke rubrieken in andere kranten geven iedere keer weer een goed beeld van wat de mensen bezighoudt, waar mensen zich aan ergeren, waar mensen verontwaardigd over zijn en waar ze boos over zijn. En die brieven gaan dan over de alsmaar toenemende criminaliteit over de verloedering over het falen van de overheid. Ze gaan over onzekerheid over ongeloofwaardigheid, onrechtvaardigheid, verlies aan respect en intolerantie. En al die brieven tekenen de problemen van deze tijd. Het zijn signalen die de politiek niet mag negeren en ik vind het de opdracht van elke zichzelf respecterende partij om met oplossingen te komen voor de problemen waar dit land voor staat en die oplossingen leggen zij vervolgens vast in verkiezingprogramma's waarover kiezers dan bij verkiezingen kunnen uitspreken en in dit super-verkiezingsjaar krijgen de kiezers maar liefst 3 keer de gelegenheid om dat te doen en dames en heren het worden stuk voor stuk hele belangrijke verkiezingen want de komende jaren moet er heel veel gebeuren. Nog nooit hebben er zoveel mensen werkeloos langs de kant gestaan. Niet alleen in Uw gemeente maar in heel het land en alle landen van de Europese Unie. En de criminaliteit beperkt zich allang niet meer tot de grote steden de criminaliteit rukt overal op en kent geen grenzen. De uitslag van een enquête die de VVD door het NIPO in een aantal steden heeft laten houden onderstreept nog eens dat de burgers de toenemende onveiligheid als een van de belangrijkste problemen zien. Oorlogen, honger en armoede zorgen ervoor dat grote groepen mensen op drift raken en de gevolgen daarvan raken niet alleen de Europese of de Nationale politiek ook op gemeentelijk niveau vragen ze alle aandacht van raad en college en wordt er een beroep gedaan op de verdraagzaamheid van de mensen. Het zijn één voor één problemen die aangepakt moeten worden en in het verkiezingsprogramma van onze partij de VVD "Nederland moet weer aan de slag" daar staat, het programma dat wij vier weken geleden in Papendal hebben vastgesteld daar staan al die oplossingen, onze oplossingen, voor de grote problemen van dit land.

En wij zetten dan ook met dat nieuwe programma een forse streep onder het verleden. De afgelopen 4½ jaar CDA/PvdA kabinetsbeleid zijn verloren jaren geweest de tijd van pappen en nathouden moet voorbij zijn. Wij maken in het verkiezingsprogramma dames en heren een keuze voor de problemen die we het eerste willen aanpakken want het is niet mogelijk om alle grote en kleine problemen waar dit land voor staat in één keer aan

te pakken, we hebben keuzes gemaakt en daar mag de kiezer ons voor en na de verkiezingen op aan spreken. En de keuzes die in ons verkiezingsprogramma zijn gemaakt die zijn soms hard soms pijnlijk maar onvermijdelijk willen voorkomen dat ons land in de internationale concurrentie strijd verder achterop raakt. Naast de grote maatschappelijke vraagstukken, de werkeloosheid en de veiligheid voor de burger worden we ook geconfronteerd met het verdwijnen van het respect voor de ander en de afnemende onderlinge tolerantie. 2 bij uitstek liberale beginselen. De liberaal gaat immers uit van een samenleving van zelfstandige burgers die in staat en bereid zijn hun eigen verantwoordelijkheid te nemen die zelf bepalen hoe zij hun leven willen inrichten. Zelfstandige burgers die zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen welzijn en welvaart maar zich ook verantwoordelijk voelen diegenen, die buiten hun schuld niet mee kunnen doen. Burgers die zelf uitmaken met wie ze willen samenleven en of ze wel of geen gezin willen stichten. De overheid hoort die fundamentele keus die ieder mens maakt te respecteren. Wij willen geen overheid die de ene samenlevingsvorm prefereert boven de ander. Het gezin is een hoeksteen in de samenleving, ja zeker, maar de overheid hoort andere samenlevingsvormen precies zo te respecteren en te behandelen en ook dat zijn hoekstenen in onze samenleving. (applaus). De burger mag van de overheid verlangen dat dit soort fundamentele keuzes worden gerespecteerd, maar van de burger mag worden verlangd dat men ook zelf respect heeft voor andermans opvattingen en voor andermans leefwijze. Willen we in dit land een leefbare samenleving met elkaar in stand houden dan is een groter onderling respect een noodzaak. Respect voor andermans overtuiging en opvatting respect voor andermans leefwijze, respect voor keuzes die een ander maakt ook als je zelf een andere keus gemaakt zou hebben, respect voor elkaars eigendommen de grenzen tussen mijn en dijn schijnen steeds dunner te worden. Respect ook voor de omgeving waarin we wonen en dat daar veel aan schort dat blijkt uit een onderzoek dat we als VVD in onder andere Den Haag hebben gehouden als een van de meest nijpende problemen noemt men daar de verloedering en de vervuiling van de stad. Met meer respect omgaan met ons milieu is een noodzaak willen onze kinderen ook nog in bossen kunnen wandelen en in zee kunnen zwemmen. En als je om je heen kijkt zie je ook de onderlinge verdraagzaamheid afnemen. Je hoeft maar aan het voormalig Joegoslavië te denken om te zien waar het wegvallen van iedere vorm van respect toe kan leiden.

Liberale beginselen dames en heren zijn universeel en het vervullen ervan een voorwaarde om tot een leefbare evenwichtige samenleving te komen en ik moet zeggen dat het mij stoort dat het CDA de indruk wekt dat zij in dit land bij uitstek diegene is bij wie normen en waarde in veilige handen zijn, vanuit een soort hoogmoed die niemand past. Geen enkele partij heeft immers het monopolie als het gaat om normen en waarde. Gelukkig ook maar. In Engeland zijn de conservatieve een "back to basic" campagne begonnen. Terug naar oude normen en waarde, terug naar de oude verhoudingen en tot wat voor een hypocriete vertoningen dit leidt kunnen we bijna dagelijks in de krant lezen. De zusters en broeders in de Europese christen-democratische fractie zou enige bescheidenheid in dit verband sieren.(applaus). Dames en heren onze samenleving wordt steeds

veel kleuriger en dat kan alleen een verrijking zijn wanneer we de ander met respect tegemoet treden. Respect dat er van twee kanten moet zijn en laten we er gezamenlijk voor zorgen dat racisme en vreemdelingenhaat geen kans krijgen (applaus). Dat gif mag in onze maatschappij geen wortel schieten en de recente geschiedenis leert waartoe dat kan lijden. Laten alle politieke partijen die boodschap in het land uitdragen zonder daarbij de ogen voor de achterliggende problemen te sluiten. Dames en heren er is de afgelopen jaren heel veel werk verzet om een goede basis te leggen voor dit super verkiezingsjaar en al dat werk is niet voor niets geweest. De loosing mood heeft plaats gemaakt voor een winning mood we hebben het voortouw genomen in tal van belangrijke maatschappelijke discussies de twijfel is vervangen door zelfvertrouwen. Het liberale optimisme straalt weer als ooit tevoren de VVD is een partij waar niemand omheen kan (applaus) Over 1½ week gaan we voor de eerste keer naar de stembus en bijna dagelijks geven de opinie-onderzoekers nieuwe voorspellingen en U zult zich kunnen voorstellen dat ik als voorzitter van het campagneteam die voorspellingen met genoeg volg. De enige vraag is steeds hoe groot de winst voor de VVD zal zijn en U heeft vandaag gezien de peilingen wijzen op een zetel aantal van 34. Maar ondanks die mooie voorspellingen moeten we ons toch niet blind staren op die onderzoeken de Nederlandse kiezersmarkt is grilliger dan ooit. Niet alleen is het aantal kiezers dat nog geen keus heeft gemaakt nog nooit zo groot geweest maar ook het aantal mensen dat zegt wellicht nog te willen veranderen van keus is heel groot en wij moeten dus gewoon doorgaan op de ingeslagen weg tot aan de verkiezingen zal bijna elke avond in Nederland een grote verkiezingsbijeenkomst van de VVD worden gehouden en degene onder U die zo'n bijeenkomst al bezocht hebben die weten dat die bijeenkomsten er heel anders uit zien dan we tot nu toe gewend zijn. Politiek hoeft niet saai te zijn. Wij zullen als VVD de kiezers iedere keer weer duidelijk moeten maken dat er wel degelijk wat te kiezen valt bij de komende verkiezingen en we mogen niet moe worden om uit te leggen dat het heel veel verschil maakt of de VVD wel of niet in het kabinet vertegenwoordigd is.

De resultaten van 4 jaar CDA/PvdA beleid zijn daarvan het trieste bewijs. Uitleggen dat het wel degelijk verschil maakt of de VVD in het college van burgemeester en wethouders vertegenwoordigd is of niet, dames en heren de komende dagen, weken, maanden gaan we allemaal op campagne en laten we dat doen met open vizier eerlijk, realistisch. De dingen niet mooier voorstellen dan ze zijn, we moeten de mensen laten zien dat er echt wat te kiezen valt en als we dat in die geest doen, duidelijk, strijdbaar en enthousiast dan ben ik ervan overtuigd dat de voorspellingen van nu op 2 maart worden omgezet in vele in honderden extra raadszetels en in mei in vele nieuwe kamerzetels en in juni in extra zetels voor onze Europarlementariërs. Iedereen moet zich realiseren dat alleen een forse verkiezingswinst de VVD terug kan brengen in het kabinet en in de colleges waar we op dit moment nog niet zitten. Laten we daar met elkaar voor zorgen ik wens U in dat opzicht 2 heel goede vergaderdagen hier in dit goede Venlo. (applaus).

Mag ik dan nu het woord geven aan de burgemeester van Venlo de heer John van Graafeiland, ons niet onbekend, John (applaus).

Dames en heren ik heb nogal wat papieren maar dat is minder dan U wel denkt. Het is een ontzettend genoeg U bij de aanvang van het avondgedeelte van de 92 ste algemene vergadering van de partij welkom te heten in onze, mag ik zeggen, mijn stad. De laatste keer dat U in dit kader in onze stad vergaderde is 57 algemene vergaderingen terug ofwel in maart 1982. Toen werden er geen kandidatenlijsten vastgesteld voor het Europees Parlement of de Tweede Kamer der Staten-Generaal. En hoewel ik er zeker van ben dat U heel veel weet over Venlo en over Noord-Limburg kan het misschien toch geen kwaad om hier en daar een tipje van de sluier op te lichten en het kan geen toeval zijn dames en heren dat met name vanavond de kandidatenlijst voor het Europees Parlement wordt vastgesteld in een grensplaats als Venlo. De sluier is dus blauw van kleur met daarop 12 gele sterren. Waar Europa voor de gemiddelde Europeaan de laatste jaren pas vage vorm begint aan te nemen en het voor ons dus een hele schone taak is weggelegd leeft Europa in Venlo en omgeving al eeuwen en dat moet ik toelichten. IK wil graag even met U over de schouder kijken naar het uitbundige jaar 1993 in onze stad waarbij het 650-jarig bestaan is gevierd en voor de rekenmeesters onder U in 1343 kregen wij dus stadsrechten. Die kregen we omdat op dat moment Venlo al een belangrijke handelsplaats en handelscentrum was het ontmoetingspunt tussen Holland en Luik en de baas was de transportweg de goederen werden hier verhandeld en vertransporteerd. We waren lid van de Duitse Hanze zoals U weet toentertijd het meest machtige handelsverbond dat in Europa bestond. We lagen hier bewust in Europa en waren al een logistiekcentrum voordat dat woord was uitgevonden.

Er is de afgelopen eeuwen uiteraard veel veranderd. Vroeger economisch afhankelijk van het water en van de haven tegenwoordig is Venlo de absolute koploper voor wat betreft het aantal grensoverschrijdingen van goederen over de weg en het spoor via de Oostgrens.

Met logistieke reuzen binnen de stadsgrenzen sedert de vorige eeuw Frans Maas bij voorbeeld. En U zult begrijpen dat het behouden en het uitbouwen van die positie van logistiekdraaipunt voor het gemeentebestuur betekent alert acquisitiebeleid betekent een beetje vooruit denken. Recent zijn bedrijvenparken ontwikkeld

handels trade port, trade port west, als U hier gekomen bent vanaf Eindhoven hebt U ze kunnen zien liggen en de rijksweg die onmiddellijk wordt aangesloten op deze beide industriegebieden wordt volgende week zaterdag door de Minister van Economische zaken geopend. We gaan dus met een groot zelfvertrouwen de toekomst in maar een snelle tracékeuze voor de A73 politieke steun voor een zuidelijke aftakking voor de Betuwelijn als die er komt en last but not least een aansluiting op de Bundes autobahn 61 zouden wij wel zeer op prijs stellen. Maar er is meer dan logistiek alleen. De recente jaren hebben zich hier vele buiten Europees landgebied industriële bedrijven zich gevestigd en het gebeurt niet alleen omdat de acquisitie behoorlijk is maar ook dat hier in dit groeiende Europa een achterland is van meer dan 18 miljoen inwoners binnen een straal van 70 kilometer. En wat dacht U van een wel zeer Europees facet van onze stad. Als U vanmiddag even de kans heeft gehad om de binnenstad in te gaan dan hebt U wellicht een van de vier miljoen Duitse kooptoeristen ontmoet die jaarlijks de binnenstad van Venlo

bezoeken goed voor 360 miljoen DM per dag dus ruim 1 miljoen per dag en omdat wij die stroom oosterburen toch wel graag op gang willen houden ook als de prijsverschillen in Europa in de toekomst althans geen reden meer zijn om de tocht naar Venlo aan te vangen wordt nog deze eeuw het oude havenfront wat hier 50 meter vandaan ligt door de voormalig architect Prof. Jo Koene omgetoverd tot een boulevard van allure waarmee het recreatieve aspect van het kopen en het winkelen alleen maar toeneemt. Ik hoef U natuurlijk niet te vertellen dat U hier in Venlo in Noord-Limburg het tweede kassentuinbouwgebied van Nederland hebt dat U hier met zo'n 6 miljoen overnachtingen na de kuststreek het grootste verblijftoerisme in Nederland is. Dat weet U natuurlijk allemaal al. Ik hoop dat vaststaat dat U te gast bent in een bijzondere stad en dat U ook de gelegenheid te baat neemt om nog wat stappen in de binnenstad te zetten om de sfeer en niet alleen het hard werken, maar ook de lol en plezier die wij zelf zo beleven ook zelf van nabij mee te maken.

Wij vinden het fijn dat U in onze streek en onze stad bent en we willen daar graag op twee manieren ondersteunen. Ik laat deze microfoon voor wat hij is en wijs U graag op de drie microfoons die in het midden staan en waar het Venlose duo Peper en Zout U waarschijnlijk een beetje in de Europese stemming zullen brengen. Een pikant detail de heer met de snor en zonder gitaar is Wil Aarts en Aarts is raadslid van de VVD van de gemeente Venlo. De andere is Ben van Dellen en ik mag wel zeggen dat dat de meest wereldberoemde zanger van Noord-Limburg en in Noord-Limburg is. Na afloop zult U in de wandelgangen de old squair jazzband aantreffen na Uw zitting van vanavond en ik hoop dat ook velen daarvan zullen gaan genieten. Ik heb zonet begrepen dat ook de kamercentrale zijn steentje aan deze evenementen bijdraagt. Ik wens U een buitengewoon geslaagde jaarvergadering en vraag graag Uw aandacht en applaus voor Wil Aarts en Ben van Dellen. (applaus).

Dank U wel.

John hartelijk dank voor je woorden hartelijk dank voor dit fantastische duo en ik denk dat als ze dat overal zo zouden aantreffen dat die winning mood vanzelf daar uit komt. Fantastisch hartelijk dank. Oké ik heb de vergadering die vanmiddag geschorst is al heropend. We hebben vanmiddag al een paar dingen gedaan we hebben al één stembureau benoemd en ik zou diegene die vanmiddag benoemd zijn willen verzoeken weer opnieuw hier plaats te nemen dat is de heer Kroskinski uit Haarlem voorzitter, mevrouw van Velzen-Nelissen uit Hoofddorp en mevrouw Buursema uit Nieuwegein misschien willen die achter ons aan de capitooltafel deelnemen. U heeft gezien dit is de opstelling waar we het land mee doorreizen in de campagne die we ook vanavond hier naar Venlo hebben meegebracht. De overige leden van het hoofdbestuur hebben reeds plaatsgenomen en de heer Nord. We gaan vanavond de kandidatenlijst voor de verkiezingen van het Europese Parlement vaststellen maar voordat ik daaraan begin zou ik eerst graag U nog enige uitleg willen geven over de kastjes die U in de zaal voor U of vlak bij aantreft. Wij hebben vanmiddag besloten om over te gaan tot elektronisch stemmen die mogelijkheid is thans in het huishoudelijk reglement opgenomen vandaar dat we het vanmiddag al gedaan hebben maar het

vanavond zeker willen gaan doen en ik zou graag aan mevrouw van Dijk willen vragen voordat wij tot de kandidatenlijst overgaan om U enige uitleg te geven over datgene dat U straks geacht wordt te doen met de gele stempas die U heeft gekregen en die vanavond weer ingeleverd moet worden want morgen is het een andere kleur.

Mevrouw van Dijk. Dank U voorzitter. Het lijkt allemaal veel ingewikkelder dan het is. Als U wel eens televisie kijkt dan heeft U vele mensen in spelletjes met dit apparaat voor U zien zitten en die mensen lukte dat ook dus het moet ons gewoon ook gaan lukken alleen we krijgen nu te maken met niet alleen maar ja of nee of goed of slecht, we krijgen te maken met onze kandidaten. U heeft overigens bij de balie waar U Uw stempassen af heeft gehaald dit groene pamflet kunnen verkrijgen daar staat het ook nog helemaal uitgebreid opgeschreven. Ik zal proberen het heel kort weer te geven. Er zijn ongeveer 150 stemblokjes in de zaal aanwezig tot en met het balkon helemaal bovenin toe dus als U vindt dat het hier te druk is en U kunt niet goed bij een kastje, helemaal daar bovenin zijn ook nog van die stemkastjes. Op die stemkastjes zijn 10 nummers aangegeven en daar wij over personen stemmen zult U straks zien dat bij ieder nummer een persoon hoort dat komt dus geprojecteerd op het scherm en als we nu even bij nummer 1 beginnen dat zal vanavond redelijk eenvoudig zijn daar staat meneer de Vries wij noemen hem Gijs en dat zal denk ik vrij eenvoudig zijn want daar is geen enkel ander op die plaats gekandideerd op zijn oorspronkelijke plaats dus dat zal wellicht met een donderend applaus van Uw kant de goedkeuring krijgen.

Maar stel ik ga nu even fictief iets zeggen. Op één plaats, ik noem een willekeurige plaats is door ons een kandidaat gesteld in onze advieslijst maar U heeft met Uw afdelingen vergaderd heeft daar lang over vergaderd serieus over vergaderd en U heeft besloten wij willen daar een andere kandidaat op dat moment dat laat ik maar even zeggen plaats 4 volkomen willekeurig ziet U op het scherm verschijnen in de eerste plaats het door het hoofdbestuur op de advieslijst geplaatste kandidaat die krijgt dus nummer 1, vervolgens komt daar op die plaats de door een aantal afdelingen of een afdeling gestelde kandidaat en dan zal er gestemd moeten worden. In het formulier staat ook heel duidelijk als wij overeengekomen, er moet nu gestemd worden, de voorzitter geeft aan er wordt dan nu gestemd dan drukt U in dit geval of wel op knopje nummer 1 of op knopje nummer 2. Nadat U Uw stempasje in de gleuf heeft gestopt. U kunt dus met meerdere personen gebruik maken van één stemkastje alleen geeft U uw voorganger even de tijd want misschien dat iemand nog even na wil kijken, wat hij ook nou eigenlijk weer gestemd heeft, was het nou 1 of 2 want daar zit ook een knopje op het stemkastje waarop staat "last Vote" en om dus nog even te controleren van heb ik het goed gedaan kunt U op die laste vote drukken, niet na 3 minuten maar binnen 15 seconde en dat is best een lange tijd dan ziet U op enig moment als U op die last vote drukt bij het nummertje waar U dus op gestemd heeft op dat moment ziet U het lampje oplichten en dan zegt U oh ja dat is waar of U zegt oh dan heb ik me toch vergist, dan kunt U op dat moment nog veranderen. Een keer gestemd is gestemd. Ja en dan

vervolgens kan U buurman stemmen kan een volgende stemmen, dus U bent niet gebonden aan één en het zelfde stemkastje U kunt de hele zaak doorgaan U kunt alle kastjes uitproberen heeft geen enkel effect op de uitslag alleen maar om aan te geven dat alle kastjes gelijk zijn alleen Uw stemkaartje is bepalend voor het aantal stemmen enfin U heeft proef kunnen stemmen. De voorzitter geeft op een gegeven moment aan van we zijn nu klaar met het stemmen op dat moment krijgt het stembureau op de computer door hoe de stemming is verlopen zij kijken dat na geven een seintje door naar de voorzitter en op dat hoort U van onze voorzitter hoe de stemming is verlopen hoeveel stemmen er op de oorspronkelijke kandidaten en hoeveel stemmen er op de geamendeerde kandidaten zijn gekomen. Dat is denk ik zo'n beetje even om het simpel te houden heel in het kort het gaat mochten er nog vragen zijn schroomt U niet om die te stellen dan zullen wij daar graag antwoord op geven. Dank U wel.

Ik stel voor dat we gaan proefdraaien. dat gaan we ook doen er zal nu zo dadelijk op het scherm zullen 4 gefingeerde namen verschijnen en dat zijn dan de kandidaten die gesteld zijn dus wat mevrouw van Dijk net zei één is dan de hoofdbestuurskandidaat en dan zijn vervolgens in dit geval door drie afdelingen kandidaten gesteld. Of door andere maar 3 kandidaten. Als die lijst gesloten is dan is altijd meteen de volgende daarna is de blanco stem. Dus in dit geval 4 kandidaten en 5 is blanco.

We gaan dus nu proefstemmen dus ik ga nu tegen U zeggen er kan nu gestemd worden, U gaat dus nu die pasjes erin doen en U stemt op 1,2,3,4 of U stemt blanco, bent U klaar haal het pasje eruit en geef diegene in Uw buurt gelegenheid om ook dat pasje erin te doen. En ik ga dus op een gegeven moment als ik denk nou, nou zou iedereen het gedaan kunnen hebben daar gaan nog een paar mensen bij een kastje zitten, gaat U nog even Uw gang, stop Uw kaartje in de gleuf en maak Uw keuze. En ter voorbereiding van de afsluiting ga ik dus zo direct vragen of iedereen zijn stem heeft uitgebracht en als ik niet hoor van nee, dan zeg ik dus de stemming is nu gesloten en dan is het niet meer mogelijk om te stemmen en vervolgens gaat die computer het dus berekenen dan verschijnt bij het stembureau de uitslag en het stembureau geeft mij door dat in dit geval.

- Mevrouw de voorzitter er zijn zoveel stemmen uitgebracht dat 1 de heer Schram 188 de heer van Wiel 145 Romijn 127 van Beukelaar 72 en blanco 85, maar U ziet het zo meteen op het scherm, het betekent dus dat de hoogste vier opnieuw in stemming gebracht moeten worden.
Ja er heeft er geen een de meerderheid, nee stembureau er waren 4 kandidaten
- Mevrouw de voorzitter er is toch een missing ja de blanco telt niet mee blijven over 4 kandidaten dus we gaan terug naar 2 de bovenste 2 dus en dan wordt er uit de 2 hoogste in stemmen die 2 kandidaten worden overgestemd dus in dit geval Schram en van de Wiel daar moet worden overgestemd dat gaan we ook nog maar even doen dan kunnen we het eventjes helemaal zien. Dus U gaat nu Uw pasje er weer instoppen en U gaat nu kiezen voor Schram

van de Wiel of blanco er kan nu gestemd worden. U moet, gaat U rustig door met stemmen, U moet niet op dat knopje op dat streepje rechtsonderaan drukken want dat heeft met de microfoon te maken een microfoon daar hebben we in dit geval niets mee te maken dus daar moet U niet aankomen. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht, dan is de stemming nu gesloten.

- Mevrouw de voorzitter de stemming is bekend er is een meerderheid voor de heer van de Wiel 361 tegen de heer Schram 324. (applaus).

Oké nu zijn er wellicht enige mensen die wat willen vragen dat kunnen we nu nog doen heer Koudstaal zijn vraag is over. Zijn er vragen onduidelijkheden vraag het rustig niet alles duidelijk oké. Goed dan ga ik over tot het volgende punt besluit over het technisch advies en de technische inrichting van de kandidatenlijst. U heeft allemaal in Uw beschrijvingsbrief het voorstel kunnen lezen. Heeft iemand behoefte aan het woord daarover zo nee, mag ik dat dan accoord bevinden. Accoord dank U. Dan zijn we nu bij punt 5 en dat is de vaststelling van de in te dienen kandidatenlijst.

Er zijn op de door het hoofdbestuur voorgestelde ontwerp kandidatenlijst wijzigingsvoorstellen ingediend en die voorstellen zijn dus vanavond mede aan de orde. Ik wil voordat we daarmee beginnen toch nog graag iets zeggen. U weet ongetwijfeld dat wij deze keer en dat geldt zowel voor het Europees Parlement als Tweede Kamer een andere procedure hebben gehanteerd er zijn namelijk twee commissies ingesteld en voor vanavond is de commissie Nord van belang waarvan de voorzitter van de commissie de heer Nord hier naast mij zit en die commissie die heeft een voorselectie is niet het juiste woord, maar die heeft vingeroefeningen verricht op basis van een aantal criteria waar uiteindelijk een voorstel uit is geresulteerd aan het hoofdbestuur en wij hebben als hoofdbestuur die ontwerplijst in oktober van het vorige jaar vastgesteld, nadat het advies van de commissie Nord ontvangen te hebben en ook na het advies van de fractievoorzitter van het Europees Parlement de heer de Vries te hebben ontvangen en ook na daarover gecommuniceerd te hebben met de kamercentralevoorzitters. In januari is er een besloten partijraadsvergadering geweest waar de ontwerp kandidatenlijst aan de orde is geweest en de wijzigingsvoorstellen en U heeft uit de wijzigingsvoorstellen althans uit Vrijheid en Democratie begrepen dat wij vervolgens geen aanleiding hebben gezien als hoofdbestuur om nog wijzigingsvoorstellen op onze eigen ontwerplijst bij U voor te dragen en dat betekent dat de lijst is gebleven zoals wij die in oktober van het vorige jaar hebben vastgesteld. Reglementair hebben de zittende leden van het parlement de mogelijkheid om vanavond het woord te voeren de zittende leden hebben kennis gegeven van die mogelijkheid geen gebruik te willen maken zodat wij nu aan de orde hebben de ontwerplijst en ik zou bij plaats 1 willen beginnen. Op plaats 1 van de door het hoofdbestuur opgestelde kandidatenlijst staat de heer de Vries, Gijs de Vries, daar zijn geen wijzigingsvoorstellen op ingediend zodat ik kan concluderen dat plaats nummer 1 is gekozen. (applaus) en ik zou graag de

heer de Vries hier met een daverend applaus, als de deur daar open gaat, in ons midden willen verwelkomen.

(applaus).

Gijs van harte gefeliciteerd. Ik weet niet, dat heb je waarschijnlijk niet meegemaakt maar er is al een lied aan je gewijd in het gedeelte van de vergadering dat hieraan vooraf ging dus het was een beetje vooruitlopen op maar het kon ook eigenlijk niet meer stuk en je zou er beslist nog eens naar moeten luisteren. Van harte gefeliciteerd en graag in ons midden en wij gaan vervolgens verder met de andere plaatsen op de lijst. Op plaats 2 van onze ontwerp kandidatenlijst ons is dan het hoofdbestuur, staat de heer Wiebenga, Jan Kees Wiebenga.

Er zijn twee wijzigingsvoorstellen ingediend kamercentrale Dordrecht, die mevrouw Larive kandideert voor 2, kamercentrale Leiden, die ook mevrouw Larive voor plaats 2 kandideert.

Misschien mag ik daar even iets aan toevoegen, de commissie Nord heeft, ik zei straks al op basis van een aantal criteria zijn werkzaamheden verricht en daar waren criteria bij zoals uiteraard het kijken naar kwaliteit dat is een van de punten die natuurlijk eigenlijk altijd voorop moeten staan, een belangrijk criterium was ook om te kijken naar een stuk continuïteit in de fractie en stuk vernieuwing. Een volgend criterium was om toch ook in aanmerking te nemen de kwaliteiten van de zittende parlementsleden en natuurlijk hadden wij ook te maken met het feit en ik hoop dat dat hoger zal worden dan wij toen wellicht gedacht hadden dat wij uiteraard.....

plaats 2. (applaus).

De kamercentrale Dordrecht heeft een amendement hiervoor ingediend en dat amendement willen wij graag handhaven voorzitter. Mevrouw Larive hebben wij een amendement voor ingediend om op plaats 2 te kandideren. Mevrouw Larive is een uitstekende kandidaat en wij zouden graag de vergadering toch wel een uitspraak over willen verzoeken.

Kamercentrale Leiden iets. Ik wil slechts mededelen dat de kamercentrale Leiden het desbetreffende wijzigingsvoorstel met 41 stemmen voor en 39 stemmen tegen heeft aangenomen zodat U zult begrijpen dat zelfs in de kamercentrale Leiden daar genuanceerd over wordt gedacht en ik het dan ook niet namens de kamercentrale verdedig.

Oh maar het wordt wel gehandhaafd of kunt U dat ook niet zeggen.

In de kamercentrale Dordrecht was duidelijk wel bij meerderheid een aangenomen voorstel en wij handhaven wel ons amendement.

Oké dan stel ik voor dat wij hierover gaan stemmen. Wilde U nog iets, meneer Hommes.

Ja namens de afdeling Leiden, wij horen bij de minderheid van de kamercentrale Leiden die het voorstel zoals het zojuist door de heer Mackay met de aangegeven meerderheid is aangenomen daarbij het voorstel niet zullen steunen wij zullen ook vasthouden aan de kandidatuur van de heer Wiebenga omdat wij Uw argumenten zeer wel overtuigend vinden en graag de heer Wiebenga op plaats 2 zouden willen zien verschijnen.

Oké maar ik begrijp dat Dordrecht stemming wil, Oké dan gaan we stemmen. Dan hebben wij dus 2 kandidaten dat is de heer Wiebenga nummer 1, dan is mevrouw Larive nummer 2 en dan is het vakje 3 de blanco stem dus ik ga nu aan U zeggen dat er nu gestemd kan gaan worden. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht, ja dan is de stemming nu gesloten.

- Mevrouw de voorzitter het gaat met een enorm tempo de heer Wiebenga is hier nummer 1 geworden met 583 stemmen. (applaus).

Dank U, dan is de heer Wiebenga gekozen op plaats 2. Dan denk ik dat wij, nee laat ik het netjes doen, plaats nummer 3 hoofdbestuurskandidaat, mevrouw Larive, ik denk dat daarmee de kamercentrale Leiden het wijzigingsvoorstel vervalt en dat mevrouw Larive gekozen is op plaats nummer 3. (applaus).

Dan kom ik nu aan plaats 4 en op de hoofdbestuur-ontwerp-kandidatenlijst staat de naam van de heer Wijsenbeek, dat is wat ons betreft de kandidaat voor plaats 4 er zijn 3 wijzigingsvoorstellen ingediend één door de kamercentrale Dordrecht, voor de heer Mulder, kamercentrale Drente, voor de heer Mulder, kamercentrale Friesland, voor de heer Mulder in plaats van de heer Wijsenbeek op plaats 4. Ik wil daar kort iets over zeggen over de heer Wijsenbeek. Ik zei U al we hebben de vernieuwing hoog ingezet op de lijst, wij hebben wat plaats 4 betreft gekeken naar de heer Wijsenbeek omdat en dat is ons ook gebleken uit de advisering van de commissie Nord en ook uit de advisering van de fractievoorzitter, hij is zeer gezaghebbend niet alleen in het parlement maar ook in de fractie. Hij heeft een grote kennis op terreinen van verkeer, vervoer en nog een aantal terreinen en hij is ook als voorzitter van de programcommissie voor het Europese liberale program heeft hij een ontzettend goed werk verricht. Wij hebben dat met elkaar in Torquay tot een goed einde mogen brengen en dat is voor ons reden om de heer Wijsenbeek op plaats 4 te zetten en ik wil graag vragen of iemand van diegene die wijzigingsvoorstellen hebben ingediend daar iets over zouden willen zeggen.

Ja mevrouw de voorzitter mijn naam is Hein Dijkstra kamercentrale Friesland. Ik zou heel graag ondanks dat U een warm pleidooi houdt voor de heer Wijsenbeek, toch de vergadering willen vragen om de heer Mulder op plaats 4 te zetten. Niet in de laatste plaats omdat het voor ons nog volstrekt onduidelijk is hoe groot het Europees Parlement er op termijn uit gaat zien of het 31 of 25 voor Nederland beschikbare plaatsen zal bezetten. In de tweede plaats omdat in ieder geval plaats 4 een plaats is die verzekering biedt als we een beetje uitgaan van de winst op een

kandidatuur. We kunnen ons denk ik niet meer permitteren dat is de afgelopen periode heel nadrukkelijk gebleken dat de Landbouw niet in het Europees Parlement vertegenwoordigd is. De portefeuille is wel aan een van de andere leden toegekend maar heeft zoveel mogelijk problemen met zich mee gebracht dat wij vinden dat de Landbouw toch een van de belangrijkste onderdelen in de hele besluitvorming die in het Europees Parlement plaatsvindt een plaats verdient die zekerheid biedt niet een plaats die nog eventueel ter discussie staat, plaats 5 staat ter discussie, in de vorige periode zijn we met het zelfde probleem geconfronteerd stond de heer Mulder op plaats 4 en is er helaas niet ingekomen. Ik denk dat kunnen we ons niet opnieuw 4 jaar permitteren. Ik weet ook van de heer Nord dat de heer Mulder een uitstekende kandidaat is hij heeft het op de partijraad ook heel nadrukkelijk verkondigd en ik zou U toch in overweging willen geven om die plaats voor zo'n belangrijk deel 500.000 stemmers in dit land om die plaats zekerheid te bieden en voor plaats 4 de heer Mulder te kandideren. (applaus).

Heer van Heukelum. Mevrouw de voorzitter kort aansluitend bij het betoog van de heer Dijkstra. Ik wil U erop wijzen dat de komende jaren zeker het hele landbouwaspect geweldig belangrijk zal worden als ik naar de ontwikkelingen kijk in Oost-Europa maar ook de bedreigingen voor de tuinders uit het zuiden dan spelen de internationale aspecten een hele duidelijke rol bij landbouw. Wij kunnen ons zeker in onze achterban niet meer permitteren naar mijn vaste overtuiging om niet iemand in het Euro-parlement te hebben die die belangen volledig kan behartigen.

Namens de kamercentrale Dordrecht. Ik zou mij gaarne willen aansluiten bij de vorige twee sprekers ook binnen de kamercentrale Dordrecht hechten wij er heel veel belang aan dat er iemand met een agrarische achtergrond, die duidelijk de agrarische sector kan verdedigen binnen het Europees Parlement komt in één keer en niet in tweeën. De vorige keren zaten we er ook naast dus ik verzoek de vergadering om in ieder geval de heer Mulder te steunen voor deze plaats.

De heer Vredenburg. Dank U mevrouw de voorzitter. U heeft net iets gezegd over de kwaliteiten van de heer Wijsenbeek. Ik zou willen vragen of het mogelijk is dat Gijs de Vries een toelichting geeft op het functioneren van de heer Wijsenbeek in de afgelopen periode in het Europese Parlement en over zijn werkzaamheden in het kader van de ELD.

Ik maak even het rondje vol. de heer de Bakker.

Mevrouw de voorzitter ik denk niet dat het zozeer relevant om dat van Gijs de Vries te verwachten wat dan ben je met de kandidaten onderling bezig. Ik denk dat met name de commissie hier een belangrijke rol speelt en ik zou vooral van de commissie, en bij monde van de heer Nord, vooral de nadere toelichting willen horen op grond van argumenten die U zelf heeft genoemd. Wat zijn de werkvelden geweest van de heer Wijsenbeek en wat kan hij en hoort daar landbouw bijvoorbeeld bij. Hoewel als het

alleen om landbouw gaat dan ben je met deelbelangen bezig en ik denk dat de VVD goed in staat is om een goede volwaardige brede politiek hier aan de orde te stellen waarbij landbouw evenzeer een onderdeel uitmaakt. Maar afgewogen ten opzichte van de rest. Ik hoop dat de heer Nord hier nader op in wil gaan.

De heer Poppens nog en dan hebben we de eerste termijn gesloten. Namens de kamercentrale Flevoland heb ik de behoefte hier toch enkele woorden te zeggen en ik wil hierbij pleiten voor de heer Mulder dat die op plaats 4 komt.

Verschillende zaken zijn hierover al gezegd ik wil derhalve kort houden. Ik wil op een voorbeeld wijzen en dat heb ik gekregen van de voorzitter van de landbouwmaatschappij Friesland/Flevoland die zei de afgelopen periode gingen wij niet te raden bij de vertegenwoordiger van de VVD maar bij die van het CDA de heer Zonneveld oud landbouwattaché die ook in het Europees Parlement zit en daar konden we goed mee uit de voeten maar met de vertegenwoordiger van de VVD niet. De landbouw die speelt een belangrijke rol voor wat betreft ook de belangstelling voor europa de landbouw die zit in een moeilijke hoek op het ogenblik en mede uit psychologische overwegingen vind ik het gewenst dat Mulder op plaats 4 komt.

Alleen mevrouw Buzeman nog die zie ik staan en dan .... Dank U wel mevrouw de voorzitter. Ik wil graag de grote verdienste van Floris Wijsenbeek onderstrepen als lid van het Europees Parlement. Hij is bij uitstek een deskundige op het gebied van verkeer en vervoer van transport en er zijn dus vele belangrijke gebieden die door het Europees Parlement worden behartigd maar verkeer en vervoer is wel een van de scharnieren waar het op het ogenblik om gaat en hij heeft zich daar een uiterst deskundige voor getoond en zal dat in de toekomst ongetwijfeld kunnen blijven doen. Hij is buitengewoon actief. Hij verzet buitengewoon veel werk ook achter de schermen ook het vervelende werk dat niemand ziet. Daarnaast is hij dus ook zeer deskundig op het gebied van de ELD zoals al gezegd is het verkiezingsprogramma daar heeft hij een groot aandeel in gehad en de manier waarop hij dat gedaan heeft dat heeft mij altijd gefrappeerd, trouwens bij al zijn werk dat die daar dus zeer intensief mee bezig is en ook andere de ruimte laat om met hun overtuigingen te komen. Ik kan U Floris Wijsenbeek van harte aanbevelen voor plaats 4. (applaus).

Goed ik wil nu graag ja maar dat is dan de laatste want anders..

Met genoeg mevrouw de voorzitter. Mevrouw de voorzitter Rotterdam heeft zich terdege afgewogen of de problematiek landbouw op een andere wijze moet worden ingevuld. Landbouw is heel belangrijk maar ik denk als je maar 4 of 5 fractieleden hebt in het Europees Parlement dat er erg veel allround gevraagd wordt en dat vooral het hebben en onderhouden van de goede contacten in Brussel een hele belangrijke is. Wij kunnen ons niet voorstellen dat je dat laat doen door iemand die je hier de handjes afhakt en dan weer in Brussel verder laat gaan. Wij staan voor Floris op plaats 4. (applaus).

Mag ik nog even wat zeggen namens de kamercentrale Leiden. Wij hebben om een tweetal redenen geen behoefte aan wijzigingen. Wij denken dat er toch een goede mix in de advieslijst staat in het ontwerp oud/nieuw ook gelet op het te verwachten aantal zetels en wij hebben opgemerkt dat dit ontwerp ook volstrekt strookt met het advies van de commissie Nord en daar hechten wij waarde aan.

Dank U dan is nu het woord aan de heer Nord.

Mevrouw de voorzitter, dames en heren. Wij hadden als commissie en als ik het verkeerd zeg dan zitten mijn beide collega's in de zaal om mij te corrigeren, de uitdrukkelijk opdracht van het hoofdbestuur om alle mensen die op de grosslijst figureerde naar bepaalde criteria te beoordelen en ook allemaal op dezelfde wijze te beoordelen en daarbij geen verschil te maken tussen zittende leden of nieuwe zich meldende kandidaten. En zo hebben we het ook gedaan. Het feit dat men ergens al een keer in gekozen is is niet op zichzelf een reden om alsmaar herkozen te worden. Omgekeerd is het ook zo dat het feit dat men een keer ergens voor gekozen is niet een reden is om spoedig daarna er weer uitgezet te worden ten behoeve van een ander. Men moet en zo hebben wij dat gedaan de criteria die door ons waren opgesteld die overigens dezelfde waren als die de commissie van Aardenne hanteerde voor de kandidaten van de Tweede Kamer, op allen gelijkelijk toegepast. Een complicatie bij onze vertegenwoordiging in het Europese Parlement is dat het contingent Nederlanders in de liberale fractie klein is en dat je dus altijd streeft naar generalisten in die zin dat je mensen moet hebben die op meer dan één terrein en eigenlijk meer op twee of drie terreinen moeten kunnen opereren en in mijn tijd waren we met zijn vijven en de laatste 5 jaar hebben de VVD-ers in het Europese Parlement het moeten doen met zijn drieën.

En dat maakt nog, dat doet nog scherper uitkomen de noodzaak om op vele terreinen althans enigszins thuis te zijn en ook over de contacten te beschikken om invloed uit te oefenen daar waar niet het getal maar wel de kwaliteit nog doorslag kan geven. En dat is de reden waarom de lijst er zo uitziet als hij eruit ziet. Wij hebben geconstateerd dat de heer Wijsenbeek in de laatste 5 jaar dat hij lid van het Europese Parlement was een gezag had dat in de fractie groot was en niet alleen op het gebied van vervoer ofschoon hij daarop in het bijzonder deskundig is maar ook op andere gebieden. Maar ook buiten de fractie en dat is heel belangrijk omdat men daar nou eenmaal steeds met wisselende allianties moet werken met wisselende nationaliteiten dus het is van groot belang dat je iemand hebt die ook in andere kringen dan de eigen fractie een gezaghebbend woord kan spreken. Dat heeft hij getoond te doen en dat verklaart dat wij vonden dat de heer Wijsenbeek op een persé verkiesbare plaats moest staan. Dat betekent echter niet dat wij niet zouden vinden dat de heer Mulder erin moet. Natuurlijk moet de heer Mulder erin hij had er de vorige keer al in gemoeten maar alleen de ongelukkige uitslag voor de VVD van de verkiezingen van 1989 die een paar weken gehouden werden na de crisis die U zich allemaal nog zult herinneren, hebben ons de dreun gegeven waardoor de heer Mulder waarvan iedereen dacht dat hij erin zou komen, de boot heeft gemist. Dat mag dit keer niet gebeuren, dames en heren hij

moet erin. Natuurlijk moet hij erin, de heer Mulder heeft overigens niet alleen verstand van Landbouw er zijn ook nog wel andere dingen met name ontwikkelingssamenwerking waar die in zijn leven mee te maken gehad heeft en waar hij verstand van heeft. Ik vind dat van deze vergadering de strijdkreet zou moeten uitgaan: we moeten niet vechten tussen Wijsenbeek en Mulder we moeten zorgen dat ze er allebei in komen. Maar de heer Wijsenbeek hoort thuis naar mijn overtuiging en naar de overtuiging van de commissie op de plaats waar hij op de advieslijst van het hoofdbestuur heeft gezet.
Dank U (applaus).

Ik denk dat er gezegd is wat er gezegd moest worden, is dat niet zo, wilde U nog iets zeggen.

Kort in tweede als het mag mevrouw de voorzitter. Ik zal aan het betoog van de heer Nord uiteraard niks afdoen, wie ben ik, laten we wel even duidelijk zijn dat het amendement van Drenthe is niet bedoeld tegen de heer Wijsenbeek laat dat even heel duidelijk zijn. Ik ben blij dat de heer Nord onderstreepte dat de heer Mulder overigens inzetbaar is op meerdere terreinen landbouw, milieu, ontwikkelingssamenwerking dat ook, maar het grootste probleem voor ons is dat wij een groot deel van onze agrarische achterban, van onze kiezers dreigen kwijt te worden. U weet zelf wat er de afgelopen periode is gebeurd met het opstellen van de verkiezingsprogramma's en dergelijke, als wij niet een kandidaat hebben die op de landbouw aanvaardbaar is met een agrarische achterban dan dreigen wij grote aantallen stemmen daar kwijt te worden.

Nog iemand behoefte aan een tweede termijn. De heer Dijkstra.

Ja ik sluit daarop aan voorzitter en ik wil toch beginnen met de woorden die de heer Nord zegt, Mulder moet erin. Ik sluit ook aan bij wat Jan van Heukelum zegt, ik heb geen behoefte om aan te geven waarom Floris Wijsenbeek niet geschikt zou zijn, maar ik heb wel behoefte aan te geven dat de landbouw de afgelopen periode niet goed vertegenwoordigd is dat er geweldig veel problemen zijn met de vertegenwoordiging binnen die portefeuille en die portefeuille heeft toevallig dan wel bij de heer Wijsenbeek gelegen en een andere periode kunnen wij ons dat niet permitteren. Het landbouwbeleid is een Europees beleid en natuurlijk moeten ze er beide in maar de zekerheid gebiedt ons ervoor te zorgen dat plaats 4 een zekere plaats is en plaats 4 naar de heer Mulder gaat.
(applaus).

Ja ik wilde de vorige sprekers zeker even ondersteunen en met name de woorden van de heer Nord, de heer Mulder moet erin.

Nou ja we gaan, maar de heer Nord zegt als ik hem goed hoor hij moet erin maar niet ten koste van de heer Wijsenbeek en daarom heeft het hoofdbestuur hem ook op 4 gezet. We gaan ervan uit dat we 5 zetels krijgen in het Europese Parlement en 6 maar 5 in ieder geval en in die zin moet de heer Mulder erin, dat die er dan ook in komt. Ik denk dat er

gezegd is wat er gezegd moest worden. Wil mevrouw Buzeman nog, nee oké we gaan stemmen. We hebben 2 kandidaten 1 is de heer Wijsenbeek, 2 is de heer Mulder, 3 is dan blanco en er kan nu gestemd worden. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht, oh gaat U gang nog even, heeft iedereen zijn stem uitgebracht, ja dan is de stemming nu gesloten.

- Mevrouw de voorzitter op plaats is hier de heer Mulder met 431 stemmen. (applaus).

Dan is op plaats 4 gekozen de heer Mulder. Ga ik naar plaats 5 daar stond vanuit het hoofdbestuur de heer Mulder daar stelt het hoofdbestuur thans voor de heer Wijsenbeek. Er is een wijzigingsvoorstel van de kamercentrale Friesland om mevrouw Plooy voor plaats 5 te kandideren.

Wij trekken het amendement in, mevrouw de voorzitter.

Dank U daarmee is er nog een kandidaat voor plaats 5 en is de heer Wijsenbeek gekozen op plaats 5. (applaus).
Ik kom aan plaats 6. Het hoofdbestuur heeft daar als kandidaat voorgesteld mevrouw Plooy-van Gorsel. De kamercentrale Rotterdam heeft mevrouw Brandenburg voor plaats 6 gekandideerd. Ik kan U zeggen dat wij ons geheel geconformeerd hebben aan het advies van de commissie Nord. Het gaat wat ons betreft hier niet om een plaats hier die vlak bij elkaar ligt maar het zijn plaatsen die nogal wat uit elkaar liggen en ik denk dat wij conform dat advies met name op plaats 6 Mevrouw Plooy-van Gorsel zouden willen kandideren.

Mevrouw van Leeuwen. Ja mevrouw van Leeuwen gehoord hebbende ook de partijraad heeft Rotterdam er behoefte aan mevrouw Brandenburg voor plaats 6 tegen te kandideren. Mevrouw Brandenburg even in het kort heeft een lange tijd intensief op Europese Zaken haar best gedaan heeft meegewerkt en doet dat nog steeds in de commissie Europese Zaken. Kent haar zaken en ik wou het er kort bij laten Rotterdam staat daar voor.

Dank U, het hoofdbestuur staat voor Mevrouw Plooy en ik denk dat wij zo er niemand meer is die er iets over wil zeggen tot stemming moeten overgaan. Heer Dijkstra.

Ja ik wil heel graag de vergadering adviseren het hoofdbestuur advies over te nemen en Mevrouw Plooy op plaats 6 te laten staan. Mevrouw Plooy is een kandidaat die als een van weinige praktijkervaring in het bedrijfsleven heeft opgedaan en ik denk dat het een heel goed iets is om in toch de kleine fractie eventueel met aanvulling iemand te hebben met bedrijfservaring. Dus ik wil mijn ondersteuning geven voor de kandidatuur van Mevrouw Plooy. (applaus).

Dank U wil Rotterdam stemming. Rotterdam wil stemming wilt U daar nog iets over, heer Mackay.

Nou ik wil graag namens de kamercentrale Leiden toch iets over onze eigen kandidaat kwijt. Zij heeft ook op internationaal terrein haar capaciteiten bewezen maar daarnaast is de aardigheid van Mevrouw Plooy dat zij een goede links weet te leggen tussen wetenschap en bedrijfsleven. Het is een gepromoveerde psychologe en iedereen die ervaring heeft met psychologie weten dat een psycholoog in staat is om voor de nodige dynamiet te zorgen en dat kan geen kwaad denk ik.

Maar zoals Friesland terecht opmerkt zij is actief in het bedrijfsleven en ik denk dat het goed is om dat element ook eens mee te nemen dat wij mensen in het bedrijfsleven op de lijst krijgen en dat is conform het advies Nord. Dank U wel.

Dank U. ik zou tot stemming willen overgaan.

Ik wilde namens de afdeling Delft/Dordrecht eventjes benadrukken dat wij de heer Mackay steunen voor Mevrouw Plooy.

Dank U dan stel ik voor dat we gaan stemmen. We hebben 2 kandidaten 1 is Plooy, 2 is Brandenburg en 3 is blanco en ik geef nu de baan vrij, er kan nu gestemd worden. Heeft iedereen zijn stem uitgebracht, nee ga nog rustig even Uw gang, een storing dat kan niet is de storing verholpen, heeft iedereen zijn stem uitgebracht, heeft U een knipperlicht er komt iemand naar toe, heeft U gestemd inmiddels dus iedereen heeft nu gestemd, oké dan is de stemming nu gesloten.

- Mevrouw de voorzitter de uitslag is Mevrouw Plooy nummer 1 met 517 stemmen. (applaus).

Dank U, dan is dus op plaats 6 Mevrouw Plooy gekozen.

Plaats 7, hoofdbestuurskandidaat meneer Goedbloed, er zijn geen wijzigingsvoorstellen ingediend daarmee is de heer Goedbloed gekozen. (applaus).

Plaats 8, de heer Muntinga gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Muntinga gekozen. (applaus).

Plaats 9, de heer van Greuningen gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer van Greuningen gekozen. (applaus).

Plaats 10, de heer Schouwenaars gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Schouwenaars gekozen. (applaus).

Plaats 11, Mevrouw Brandenburg gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, Mevrouw Brandenburg gekozen (applaus).

Plaats 12, de heer van Winkoop gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer van Winkoop gekozen (applaus).

Plaats 13, de heer Lodewijks gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Lodewijks gekozen (applaus).

Plaats 14, de heer Kaastra gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen. de heer Kaastra gekozen (applaus).

Plaats 15, de heer Kraak gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Kraak gekozen.

Plaats 16, de heer Lyczak gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Lyczak gekozen.

Plaats 17, de heer Neef gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Neef gekozen.

Plaats 18, Mevrouw Haverhoek gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, mevrouw Haverhoek gekozen.

Plaats 19, de heer de Bakker gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer de Bakker gekozen.

Plaats 20, de heer Poelman gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Poelman gekozen.

Plaats 21, Mevrouw van Blommenstein-Buttinger gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, Mevrouw van Blommenstein-Buttinger gekozen.

Plaats 22, de heer Barlagen gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Barlagen gekozen.

Plaats 23, de heer Heiligers gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Heiligers gekozen.

Plaats 24, de heer Kamminga gekandideerd, we klappen straks in een keer heel hard voor iedereen, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Kamminga gekozen.

Plaats 25, de heer Verhage gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Verhage gekozen.

Plaats 26, de heer Vogelesang gekandideerd, geen wijzigingsvoorstellen, de heer Vogelesang gekozen. en daarmee is de lijst rond. (applaus).

Ik dank de vergadering voor de medewerking. Ik wil het stembureau graag bedanken voor deze eerste ervaring met het elektronisch stemmen en de hulp die zij ons daarbij geleverd hebben. Ik wil vervolgens een speciaal dankwoord richten tot de commissie Nord behalve haar voorzitter de heer Nord maakte daar ook deel van uit Mevrouw Kiel en de heer Haafkens zij zitten daar vooraan. (applaus). en ik moet U zeggen ze zijn op 22 februari

1993 zijn ze benoemd en zij zijn enige tijd daarna met hun werkzaamheden begonnen, zij hadden de heer Haafkens als laat ik zeggen linking-pin tussen de commissie Tweede Kamer en hun commissie en vandaar dat er al veel reeds in de commissie van Aardenne opgedane ervaring meegenomen werd en ingebracht werd in de commissie Nord omdat zij haar werkzaamheden daarop konden afstemmen ze hebben ontzettend goed werk verricht veel gesprekken gevoerd ze hebben ons een perfect advies geleverd en ik moet zeggen dat met een lichte wijziging is dat advies ook door de ledenvergadering overgenomen. U heeft fantastisch werk verricht veel dank zijn wij daarvoor verschuldigd. Wij hopen nog eens een beroep op deze mensen te mogen doen want ach deskundige en met name echte VVDers die gebruik je graag ik wil dat ondersteunen met een bloemetje het is slechts klein maar niet minder hartelijk gemeend afscheid en ach hopelijk nog een keertje beter straks. Dat zijn mooie Hans.

Zo dan hebben wij straks uiteraard nog iets van onze nieuwe lijsttrekker te wachten maar alvorens dat gaat gebeuren zou ik toch nog even iets anders willen doen.

Zijn wij er klaar voor. Oké ik wil U graag de leden en helaas zijn ze er niet allemaal van het VVD Euroteam voorstellen, Marinus van Greuningen uit Brussel, Elly Plooy uit Oudewetering, Floris Wijsenbeek uit Den Haag, Jan Mulder uit Brussel, Jessica Larive ook uit Brussel, waar blijven ze, ja ze moeten uit Brussel komen dat zal het zijn, ik denk dat we dat zo nog een keer gaan doen, ja Jan Kees Wiebenga uit Aardenhout, en dan sinds 1984 is hij lid van het Europees parlement ook in 1989 was hij nummer 1 op de VVD lijst. Dames en heren mag ik een extra applaus voor onze eerste man in Europa Gijs de Vries. (alles onder applaus en muziek). Oké Gijs en ik geef jou graag het woord.

Heer de Vries. Ik kan wel zien dames en heren dat het bij ons het CDA niet is. Dames en heren toen wij 5 jaar geleden de Europese verkiezingen ingingen toen zag de wereld er radicaal anders uit dan vandaag. Toen in 1989 ging het ons om de voltooiing van de interne markt voor ons bedrijfsleven. Vijf jaar later is die markt grotendeels tot stand gebracht. Toen ging het om verkiezingen voor een parlement met beperkte macht. Nu gaat het om verkiezingen voor het Europeesparlement dat het laatste woord heeft over brede terreinen van wetgeving. Toen sprake wij over Europa en wij bedoelden de 12 EG landen, als we vandaag spreken over de 12 dan hebben we het eigenlijk eerder over de kandidaat lidstaten. De val van de muur en de Oost europese revoluties hebben veel goeds gebracht, politieke vrijheid, godsdienst vrijheid, economische vrijheid, parlementaire democratie maar helaas hebben ze ook krachten vrij gemaakt waarvan wij dachten dat europa hen voorgoed had overwonnen. Het zijn de oude demonen van nationalisme en onverdraagzaamheid die opnieuw hun slagschaduw over ons continent werpen. In Joegoslavië is de 19e eeuw weer uitgebroken. In Rusland zegt Cherinovski te willen doen wat Millosovits al gedaan heeft. In Hongarije roept de rechts extremist Tjurka op tot lebensraum voor het Hongaarse volk, hij gebruikt het woord letterlijk. In Roemenië staat de Roemeniëpartij op de nominatie om in de

regering te worden opgenomen. Zigeuners en joden ervaren toenemende onverdraagzaamheid en helaas niet alleen in Oost-europa, in Frankrijk deden militaire historici deze maand een poging om de verdedigers van kapitein Dreyfus 100 jaar na diens arrestatie alsnog zwart te maken als slechte patriotten en in Nederland vindt het Tweede Kamerlid Janmaat dat de jood Hirsch-Balin moet aftreden. Alarmerende ontwikkelingen, niet alleen voor liberalen maar wel voor ons in het bijzonder want niet de vrijheid is het hoogste principe van liberale, niet verantwoordelijkheid besef of sociale rechtvaardigheid die zijn alle onmisbaar. Ze vinden hun oorsprong in een hoger ideaal, verdraagzaamheid, respect voor de ander, respect voor de unieke waarde van elk mens dat is het dragend beginsel van het liberalisme. Waar de verdraagzaamheid in de verdrinking komt is de grondwaarde van de democratie in gevaar dan gaat het om de ziel van de beschaving die ons in europa zo dierbaar is. Hoe kan het tij worden gekeerd, hoe houden wij de kaars van de hoop en het licht van de vrijheid brandend voor meerderheden en minderheden in West-en Oost europa, hoe voorkomen wij dat Europa's verleden opnieuw Europa's toekomst wordt. Drie zaken lijken mij essentieel, een hoge prioriteit voor veiligheid zowel in het binnenlands als in het buitenlandsbeleid, een economisch herstelbeleid op Europese schaal en een evenwichtig Europees vreemdelingebeleid. Verdraagzaamheid dames en heren gedijt slecht waar mensen zich bedreigt voelen, veiligheid is het cement voor een tolerante samenleving zegt van Tuijn terecht dat geldt in wijken en buurten maar het geldt ook internationaal tussen landen en volken.

De Europese Unie heeft hier een dubbele taak aanpakken van de grensoverschrijdende misdaad en bijdrage aan de internationale veiligheid. Een enkel woord over die internationale dementie.

De grootste bijdrage die de Europese Unie kan leveren aan de stabiliteit op ons continent is Polen, Hongarije en Tjechie en liefst ook Slowakije hechter aan West Europa te binden. Dat is eerst en vooral een kwestie van meer handel zonder handel geen economische groei en zonder groei geen politieke stabiliteit. Op dit gebied de veiligheid en stabiliteit van Oost Europa ligt naar mijn overtuiging de belangrijkste taak van de Europese Unie de komende 5 jaar. Maar natuurlijk wordt er alleen naar die Unie geluisterd als die met één stem spreekt. Ik denk dat vele van U met mij zich mateloos ergeren aan het geschutter en gesteggel van de 12 in de kwestie Joegoslavië. Eindelijk lijkt de internationale druk op de Bosnische Serven dan enig succes te hebben en nu zijn het weer de Grieken die een economische blokkade afkondigen van Macedonië. Griekenland speelt met vuur, Macedonië is een kruitvat waar de etnische verdeeldheid nog groter is dan in Bosnië. Griekse blokkade kan niet anders dan de spanningen tussen de bevolkingsgroepen in Macedonië nog verergeren en dat brengt militaire inmenging van Albanië, en Bulgarije en dus een Balkanoorlog gevaarlijk dichterbij. Griekenland moet tot de orde worden geroepen. Als Pappandreu de blokkade van Macedonië niet opheft dan moet er maar eens een hartig woordje worden gesproken over de miljarden subsidies die Griekenland elk jaar van Brussel krijgt. Als de Grieken om Europese solidariteit vragen dan moeten ze die ook zelf durven tonen. (applaus).

Dames en heren veiligheid mag dan de hoofdpoging zijn van de Unie, economisch herstelbeleid is nauwelijks minder belangrijk. Er zijn 20 miljoen werklozen in de Europese Gemeenschap. Vorig jaar kwamen er 2½ miljoen bij dat is per werkdag 10.000 mensen, het eind is nog niet in zicht. En in zo'n economische crisis zijn natuurlijk zondebokken gauw gevonden. In West Europa zijn het vandaag vooral de buitenlanders, de Algerijnen, de Pakistani, de Turken iedereen met wat in politiejargon dan heet een niet calcasies uiterlijk. Wie het ernst is met het anti discriminatiebeleid moet het dus ernst zijn met economisch herstelbeleid vooral aan de onderkant van de arbeidsmarkt waar de meeste sociale spanningen zich voordoen en dat betekend zorgen voor werk voor laaggeschoolde en dat betekend eerst en vooral zorgen voor lagere arbeidskosten. Europa schept te weinig banen omdat wij arbeid te duur hebben gemaakt, Europa prijst zich letterlijk de wereldmarkt uit. Steeds meer bedrijven zijn gedwongen om productie naar Azië te laten verhuizen. Daarom moeten in Nederland en elders in Noord Europa de premies en de belastingen omlaag daarom moet ook de Unie oppassen niet eindeloos regels en voorschriften op het bedrijfsleven los te maken. De Europese ARBO wetgeving is nu al dikker dan een telefoonboek en voor het midden- en kleinbedrijf dat juist voor de banengroei moet zorgen is die ontwikkeling funest. Natuurlijk economische herstelbeleid vergt meer dan alleen maar verlaging van de arbeidskosten maar zonder dat gaat het niet.

Voorzitter wie bij Nederlanders zijn oor te luisteren legt die hoort dat men zich vooral druk maakt over 3 problemen; werkloosheid, criminaliteit en het vreemdelingebeleid. Liberalen nemen die zorgen uiterst serieus op lokaal niveau in de landspolitiek maar ook in Europa. Een restrictief toelatingsbeleid is noodzakelijk. West Europa kan niet de bestemming worden van de miljoenen die hun land trachten te verlaten op zoek naar een beter bestaan. Bij springvloed zet je de sluizen niet open maar je versterkt de dijken. Maar vreemdelingebeleid is niet langer nationaal te voeren toen de Duitsers hun asiel beleid verscherpte en het aantal aanvragen daar vorig jaar met de helft daalde toen nam het in ons land met 3/4 toe. Een Europese aanpak is ook nodig om te voorkomen dat het ene land van de Unie mensen terugstuurt naar een zogenaamd veilig land wat door de andere lidstaten helemaal net als veilig wordt beschouwd. Duitsland bij voorbeeld had bijna 100.000 asielzoekers teruggestuurd naar Croatië. In haar vreemdelingebeleid moet de Unie dan natuurlijk wel maat houden, wie thuis vervolgd wordt moet altijd een wijkplaats kunnen vinden. In 1992 verbleven in alle lidstaten samen precies 610.100 wettelijk erkende vluchtelingen dat is zo'n beetje de bevolking van Amsterdam. Europa is niet vol, voor vluchtelingen moet ruimte blijven bij voorbeeld voor die uit ex Joegoslavië. En daarnaast wordt het zaak dat een eind komt aan de tweederangs status van legaal in de Unie verblijvende vreemdelingen. In onze landen wonen legaal meer dan 8 miljoen mensen die niet het burgerschap van een lidstaat bezitten, van Marokkanen tot aan Canadezen waaronder overigens mijn vrouw. Dankzij Europa krijgen deze mensen nu stemrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen. Waarom niet ook voor wie 5 jaar legaal in Europa verblijft het recht in de hele Unie te kunnen gaan en staan het recht zich te kunnen vestigen en te kunnen werken. Europese

verkiezingen 1994. Een kans om te laten zien waar wij staan als liberale in ons land en elders een kans eindelijk voor onze Britse vrienden om door te breken en de zetels te winnen waar zij recht op hebben de 16 zetels die ze nu al in het Europeesparlement hadden moeten hebben en die hen zijn onthouden door het Britse kiesstelsel. Nu eindelijk is er een kans op die doorbraak. Ga zo door John Major en ons liberale fractie zal er wel bij varen. Een kans dames en heren de komende tijd om te laten zien dat wij als VVD een betrouwbare partij, zakelijk, eerlijk met doordachte voorstellen voor de problemen van de burger. Een partij ook zonder kouwe drukte, onze boodschap wordt best verstaan zonder loopmicrofoon. Maar ook een partij van mensen met een gezonde dosis idealisme een partij die het gaat om vrijheid en verdraagzaamheid thuis en in Europa, geen partij die zijn ogen sluit voor wat er slecht is in Europa voor Eurohalleluja moet U bij het CDA zijn, maar ook geen partij die speelt op de onbestemde angst van sommige burgers van alles wat over de grens komt. Ik ben er trots op voorzitter om opnieuw één van Uw kandidaten te mogen zijn ik ben er trots op om opnieuw lid te mogen zijn van de Europese liberale fractie een fractie die voor mij zo sterk belichaamt dat wat ik in Europa zie en het Europa zoals ik het graag ook in Oost Europa tot ontwikkeling zou willen zien komen. Als ik denk aan mijn fractie en aan die symboolfunctie dan denk ik aan twee mensen in het bijzonder, aan Martin Holtsfusz een Duits lid van de fractie.

In zijn werkzaam leven jarenlang generaal geweest in het Duitse leger het leger van het land dat tweemaal in deze eeuw voor zoveel ellende op ons continent heeft gezorgd. Ik denk aan Martin Holtsfusz maar ik denk ook aan een andere ex fractiegenote die samen met Holtsfusz en met ons Nederlanders in die fractie werkte, ik denk aan Simoon Veill, de vrouw die uit Auswitsz kwam maar daar haar familie achterliet.

tape 3a

(...) natuurlijk wel zijn maar je hebt de zekerheid te bouwen, mee te helpen aan een van de grote historische ontwikkelingen van deze eeuw en dat geldt niet alleen voor mij dat geldt voor ons hele team, dat geldt voor Jessie dat geldt voor Floris en dat geldt zeker voor de 3 nieuwe leden die wij bij de komende nieuwe verkiezingen hopelijk zullen gaan krijgen. Dames en heren wij hebben een programma een Europeesprogramma en een Nationaalprogramma dat klinkt als een klok, we hebben een team van uitstekende kandidaten, we hebben een campagne die staat als een huis, we hebben in Frits Bolkestein een voortreffelijke lijsttrekker voor onze kamerverkiezingen, dames en heren wij, Uw Eurokandidaten, wij hebben er zin in, aan de slag. (applaus).

Dank Gijs voor dit perfecte verhaal. We zijn weer vroeg klaar, we hadden het allemaal wel in een dag kunnen doen misschien, maar goed. Ik ga deze vergadering sluiten, morgen hebben we een nieuwe vergadering we beginnen om 10 uur. Ik verzoek iedereen om de gele stempassen vooral in te leveren want U krijgt morgen een andere kleur dus U kunt daar niks mee doen en bovendien die dingen kosten geld dus breng ze a.u.b. terug en ik hoop dat iedereen nog enige tijd hier met ons blijft om te vieren datgene wat we vanavond met elkaar hebben vastgesteld. Dank U tot morgen. (applaus).

BIJLAGE 1.

BESCHRIJVINGSBRIEF

- VASTSTELLING KANDIDATENLIJST EUROPESE PARLEMENT -

buitengewone algemene vergadering (92ste algemene vergadering)

te houden op vrijdag 18 februari 1994, in Congrescentrum De Maaspoort, Oude Markt 30 te Venlo; aanvang: 19.30 uur.

AGENDA:

1. Opening door de voorzitter, mr E.J.J.E. van Leeuwen-Schut.
2. Zo nodig: gelegenheid voor de zittende leden die zich bereid hebben verklaard een kandidatuur voor een verkiesbare plaats in overweging te nemen en die aan de door het hoofdbestuur gezonden uitnodiging gevolg hebben gegeven, ieder afzonderlijk, het woord te voeren en die inlichtingen te geven waar de vergadering om vraagt. (artikel 16.3 EP).
3. Beraadslaging en besluit over het technisch advies en de technische inrichting van de kandidatenlijst (artikel 16.4 EP).

Voor het technisch advies wordt verwezen naar Vrijheid en Democratie nr 1417 van november 1993.

4. Vaststelling van de in te dienen kandidatenlijst (artikel 16.4 EP).

Voor de ontwerp-kandidatenlijst Europese Parlement wordt verwezen naar Vrijheid en Democratie nr 1417 van november 1993.

Voor het advies van de Commissie Europese Parlement wordt verwezen naar bijlage I.

Door de centralevergaderingen van de kamercentrales kunnen tot uiterlijk 10 december 1993 wijzigingsvoorstellen op het ontwerp van het hoofdbestuur worden ingediend. In Vrijheid en Democratie nr 1418 van december 1993 zullen deze wijzigingsvoorstellen in de aanvulling op de beschrijvingsbrief worden gepubliceerd.

De partijraad van 29 januari 1994 zal advies aan het hoofdbestuur uitbrengen (art. 13, 1 en 2 EP). Eventuele wijzigingsvoorstellen van het hoofdbestuur, ingevolge artikel 13.3 EP, zullen aan de afdelingen en de centrales worden gezonden.

5. Toespraak door de lijsttrekker.
6. Sluiting door de voorzitter.

N.B.1:

De aandacht van de afdelingen wordt gevestigd op art. 20 van de statuten, op art. 49.1 t/m 49.4 van het huishoudelijk reglement van de partij en artikel 14 van het reglement op de kandidaatstelling voor leden van het Europese Parlement die als volgt luiden:

20.1. Het stemrecht in de algemene vergadering wordt uitgeoefend door afgevaardigden van de afdelingen.

20.2. Voor iedere vijftig leden van een afdeling per één januari onderscheidenlijk één juli van het lopende jaar wordt een stem uitgebracht; daarbij wordt het aantal leden van elke afdeling naar boven afgerond tot vijftig of een veelvoud daarvan.

20.3. Voor afdelingen, die na één januari onderscheidenlijk één juli van het lopende jaar zijn opgericht of waarvan de grenzen na die data zijn gewijzigd, wordt het aantal stemmen op de in artikel 20.2 bepaalde wijze vastgesteld op grondslag van het aantal leden dat een week voor de dag van de vergadering tot de afdeling behoort.

20.4. De aspirant-leden worden voor de bepaling van het ledental van een afdeling als bedoeld in artikel 20.2 en 20.3 buiten beschouwing gelaten.

20.5. De afgevaardigden van een afdeling worden benoemd door de ledenvergadering van die afdeling.

20.6. Iedere afgevaardigde stemt in de algemene vergadering zonder last, naar vrije overtuiging.

49.1. Bij benoeming van afgevaardigden als bedoeld in artikel 20.5 van de statuten, benoemt de ledenvergadering een of meer plaatsvervangers, al dan niet per afgevaardigde.

49.2. Indien de ledenvergadering meer dan een afgevaardigde benoemt, kan zij tevens vaststellen hoeveel stemmen iedere afgevaardigde met inachtneming van het in artikel 20 van de statuten bepaalde aantal stemmen ter algemene vergadering zal uitbrengen; toezicht op de naleving van zodanig besluit berust bij de afgevaardigden van de afdeling zelf.

49.3. Afgevaardigden kunnen hun vertegenwoordiging overdragen aan andere afgevaardigden van dezelfde of van een andere afdeling.

49.4. De voorzitter kan van iedere afgevaardigde verlangen dat deze zijn bevoegdheid aantoot, bij gebreke waarvan de betrokken afgevaardigde geen stemmen meer mag uitbrengen.

14. EP: Met betrekking tot de benoeming van afgevaardigden en de overdracht van de vertegenwoordiging van een afdeling geldt, dat een afgevaardigde in de algemene vergadering als bedoeld in artikel 16 ten hoogste vijftien stemmen namens ten hoogste zes afdelingen mag uitbrengen.

N.B.2:

Het is noodzakelijk dat de sprekers zich tijdig voor het betreffende agendapunt aan de orde komt, hebben aangemeld bij de algemeen secretaris, opdat een evenredige verdeling van de beschikbare spreektijd kan worden vastgesteld.

N.B.3:

Afgevaardigden dienen zich bij de aanvang van de vergadering te laten registreren, waarna stemkaarten en stemboekjes worden uitgereikt. Met klem wordt er op aangedrongen dat de afgevaardigden (conform art. 49.4 hr.) hun bevoegdheid, tot het uitbrengen van stemmen, kunnen aantonen en voorts conform het reglement handelen als het gaat om het machtigen van andere afgevaardigden.

Ondervolgende modellen kunnen, gelet op de artikelen 49.3 en 49.4 hr.en artikel 14 EP, worden gebruikt.

MODEL I

Ondergetekende voorzitter/secretaris* van de afdeling:
.....
verklaart hierbij (conform art.49.4 hr.en 14 EP) dat door de ledenvergadering van zijn afdeling de volgende afgevaardigde(n) naar de 92ste AV werd(en) benoemd:
.....
.....
.....

* doorhalen wat niet van toepassing is

..... 1994
Ondertekening:

MODEL II

Ondergetekende, afgevaardigde van de afdeling:
.....
draagt hierbij (conform art. 49.3 hr. en 14 EP) over aan
.....
afgevaardigde van de afdeling: .....
t.b.v. het uitbrengen van stemmen op de 92ste AV.

..... 1994
Ondertekening:

Bijlage I:

Commissie Europese Parlement

Voor het Europese Parlement is een nieuw kandidaatstellingsreglement vastgesteld, en wel in 1991, op basis waarvan een belangrijke adviserende taak is weggelegd voor de commissie Europese Parlement die aan het hoofdbestuur een gemotiveerd advies uitbrengt over de kandidaten voor de groslijst. Deze commissie is in zijn vergadering van 22 februari 1993 door het hoofdbestuur benoemd en bestaat uit: mr H.R. Nord, voorzitter, met als leden: R. Haafkens en mevr. J.A.C.L. Kiel. Als ambtelijk secretaris treedt de heer mr drs. H.A. Meulemans op.

Deze commissie is gelet op de beperktere omvang van haar werkzaamheden later begonnen. Via de linking-pin tussen de commissie Tweede Kamer en Europees Parlement, in de persoon van de heer R. Haafkens, heeft de commissie Europese Parlement gebruik gemaakt van de opgedane ervaring van de commissie Tweede Kamer. De commissie Europese Parlement heeft de wijze van haar werkzaamheden afgestemd op die van de commissie Tweede Kamer.

Overeenkomstig het reglement op de kandidaatstelling voor leden van het Europese Parlement, is door de commissie Europese Parlement aan het hoofdbestuur advies uitgebracht over alle kandidaten die op de groslijst voor het Europese Parlement voorkomen. Dit advies is tot stand gekomen nadat de commissie gesprekken heeft gevoerd met alle kandidaten. Bij de beoordeling van de kandidaat paste de commissie de volgende criteria toe.

- Talenkennis;
- Affiniteit tot het liberalisme en de politiek;
- Ervaring, politiek en/of maatschappelijk;
- Deskundigheden;
- Persoongerichte eigenschappen;
- Mentaliteit en sociale vaardigheden.

De commissie heeft op 20 september jl. het advies aan het hoofdbestuur uitgebracht en daarmee voldaan aan de taakstelling die haar bij de installatie werd meegegeven. De commissie zal worden ontbonden op de dag van de Europese Verkiezingen.

Aanvullende beschrijvingsbrief 92ste algemene vergadering

De 92ste vergadering algemene vergadering wordt gehouden op vrijdag 18 februari 1994 in het Congrescentrum De Maaspoort, Oude Markt 30 te Venlo.

De vergadering zal beginnen op:

- vrijdagmiddag 18 februari om 14.00 uur
- vrijdagavond 18 februari om 19.30 uur

De verkorte beschrijvingsbrief voor de buitengewone algemene vergadering (92ste AV) is gepubliceerd in Vrijheid en Democratie (nr 1417) van november 1993.

Agenda :

vrijdagmiddag 18 februari, 14.00 uur

1. Opening door de voorzitter, mr E.J.J.E. van Leeuwen-Schut.
2. Vaststelling beleidsnotitie Verkiezingsprogramma 1994 - 1998.

De amenderende moties die tot 10 december 1993 bij het algemeen secretariaat zijn ingediend op de beleidsnotitie zijn als bijlage toegevoegd.

De amenderende moties op het kernpuntenprogramma, waarvan de commissie Verkiezingsprogramma geadviseerd heeft die bij de discussie over de beleidsnotitie te betrekken, zijn in de aanvullende beschrijvingsbrief voor de BAV van januari opgenomen.

In verband met reglementaire bepalingen is het niet mogelijk in de aanvullende beschrijvingsbrief voor de 92ste algemene vergadering reeds een geactualiseerd overzicht van de amenderende moties die door de 91ste algemene vergadering verwezen worden naar de aanvullende beleidsnotitie op te nemen.

vrijdagavond 18 februari, 19.30 uur

3. Gelegenheid voor de zittende leden die zich bereid hebben verklaard een kandidatuur voor een verkiesbare plaats in overweging te nemen en die aan de door het hoofdbestuur gedane uitnodiging gevolg hebben gegeven om het woord te voeren en die inlichtingen te geven waar de vergadering om vraagt (artikel 16.3 EP).
4. Beraadslaging en besluit over het technisch advies en de technische inrichting van de kandidatenlijst (artikel 16.4 EP).

Technisch advies EP

1. De in te dienen kandidatenlijst bevat 26 namen.
2. Uitsluitend kandidaten zullen worden geplaatst, die

verklaard hebben een voorlopige kandidatuur te aanvaarden.

3. Bij inlevering van de kandidatenlijst dient bij de naam te worden geplaatst "VVD-Europees Liberaal Democraten".
  4. Er zal geen lijstverbinding met een andere partij worden aangegaan.
5. Vaststellen van de in te dienen kandidatenlijst EP (artikel 16.4 EP).

Voor de ontwerp-kandidatenlijst EP wordt verwezen naar Vrijheid en Democratie nr. 1417 van november 1993.

De wijzigingsvoorstellen van de centralevergaderingen van de kamercentrales op de ontwerplijst kandidatenlijst EP zijn gepubliceerd in Vrijheid en Democratie van december 1993 (nr 1418).

De partijraad van 29 januari 1994 zal advies aan het hoofdbestuur uitbrengen (art. 13 EP).
Eventuele wijzigingsvoorstellen van het hoofdbestuur, ingevolge artikel 13.3 EP, zullen aan de afdelingen en de centrales worden gezonden.

6. Toespraak door de lijsttrekker.
7. Sluiting door de voorzitter.

AANVULLENDE BESCHRIJVINGSBRIEF (VERVOLG) VOOR DE 92ste ALGEMENE VERGADERING TE VENLO OP 18 FEBRUARI 1994.

De beschrijvingsbrief is aan afdelingen en centrales toegezonden op 9 november in Vrijheid en Democratie nr 1417, de aanvulling op de beschrijvingsbrief is toegezonden op 14 december als bijlage bij het Thorbeckenieuws nr 4.

Agendapunt 1a.

Wijziging van het huishoudelijk reglement.

NB. Omdat dit voorstel niet in de reeds gepubliceerde verkorte beschrijvingsbrief is opgenomen, zal de algemene vergadering met 2/3 meerderheid van de uitgebrachte stemmen tot behandeling van dit voorstel dienen te besluiten. (artikel 17.3 onder 2. Statuten).

Het hoofdbestuur stelt voor het volgende artikel aan het huishoudelijk reglement toe te voegen:

Artikel 77a. Stemmen anders dan door middel van stembriefjes.

1. In een algemene vergadering is het eveneens mogelijk om op andere wijze dan door middel van stembriefjes te stemmen indien het hoofdbestuur daartoe heeft besloten. De bepalingen in dit hoofdstuk die betrekking hebben op het gebruik van stembriefjes blijven dan buiten toepassing.
2. Het stemmen anders dan door middel van stembriefjes vindt alleen plaats, indien daarbij een overeenkomstig bovengenoemd besluit door het hoofdbestuur goedgekeurde techniek wordt gebezigd.
3. Bedoelde techniek voldoet in ieder geval aan de volgende vereisten:
  - a. De te gebruiken apparatuur dient van degelijke makelij te zijn en moet door de afgevaardigde op eenvoudige wijze en zonder gevaar voor storingen of onvolkomen werking kunnen worden bediend.
  - b. De keuzelijst en het aan elke keuze toegekende nummer moet op duidelijke wijze kunnen worden vermeld.
  - c. De afgevaardigde moet per stemronde slechts éénmaal een geldige stem kunnen uitbrengen, artikel 20.2 statuten is echter onverkort van toepassing. Hij moet gelegenheid hebben om een gemaakte vergissing te herstellen.
4. Het hoofdbestuur stelt een nadere instructie op betreffende het stemmen anders dan door middel van stembriefjes. Deze regels worden zoveel mogelijk vastgesteld overeenkomstig de bepalingen uit dit hoofdstuk betreffende het stemmen door middel van stembriefjes.
5. Van het onder 1 genoemde besluit worden afdelingen minimaal 14 dagen voor de vergadering waarin de stemming zal plaatsvinden op de hoogte gesteld.

Invoeringsbepaling van artikel 77a

Artikel 77a lid 1 t/m 4 treden onmiddellijk nadat het besluit is genomen in werking.
Artikel 5 treedt eerst op 1 maart 1994 in werking.

Toelichting

Door technologische vooruitgang zijn er nieuwe technieken ontwikkeld die dezelfde kwaliteit en waarborgen omvatten als een schriftelijke stemming, doch aanzienlijk sneller, overzichtelijker en nauwkeuriger een uitslag kunnen verwerken. Van deze computergestuurde stemsytemen wordt reeds overal in de samenleving gebruik gemaakt, ook door politieke partijen.

Op de ontwerp kandidatenlijsten zijn vele wijzigingsvoorstellen ontvangen (gepubliceerd in de bestuursuitgave van Vrijheid en Democratie, nr 1418 december). Om van dit stelsysteem al gebruik te kunnen maken bij de vaststelling van de kandidatenlijst voor het Europese Parlement en de Tweede-Kamer dient artikel 77a met uitzondering van het vijfde lid, onmiddellijk nadat het artikel door de algemene vergadering is aangenomen in werking te treden. Dit zal niet alleen de overzichtelijkheid maar ook de lengte van deze vergaderingen aanzienlijk ten goede komen.

Het hoofdbestuur heeft het besluit waarnaar in het eerste lid van artikel 77a wordt verwezen, genomen in haar vergadering van 17 januari jl.

OVERZICHT VAN DE INGEDIENDE AMENDERENDE MOTIES OP AANVULLENDE BELEIDSNOTA BIJ "NEDERLAND MOET WEER AAN DE SLAG" DIE T/M 10 DECEMBER 1993 ZIJN INGEDIEND BIJ HET ALGEMEEN SECRETARIAAT

1. Partijcommissie Landbouw en Visserij

Betreft: algemeen

Tekst:

In de vergadering van de VVD-partijcommissie Landbouw en Visserij op 16 november 1993 werd besproken de bovengenoemde aanvullende beleidsnota.

Als commissie werd gezien het ontbreken van een passage over de visserij.

Als suggestie voor een tekst wordt voorgesteld:

"Het visserijbeleid dient erop gericht te zijn om de concurrentiepositie van de visserijsector te handhaven, binnen de kaders, die aan verantwoord visstandbeheer stellen".

Toelichting:

Documentatie, waarop deze (korte) tekst gebaseerd is, is beschikbaar (ook in het Thorbeckehuis is genoemde documentatie aanwezig).

Van alle belang achten wij het dat in de onderhavige aanvullende beleidsnota minstens enige aandacht besteed wordt aan het politiek gevoelige dossier (als visserijbeleid). Ook voor de achterban van de visserijsector is een dergelijke toevoeging alleszins gewenst.

Advies:

Na verbetering van de redactie, overnemen.

2. Partijcommissie Cultuur en Media

Betreft: algemeen

Tekst:

Nu de beleidsnota onderdeel uitmaakt van het verkiezingsprogramma 1994-1998, dient in het kernprogramma duidelijk naar de beleidsnota verwezen te worden voor de niet in het kernprogramma opgenomen beleidspunten.

Toelichting:

Spreekt voor zich.

Advies:

In het kernprogramma wordt reeds verwezen naar de beleidsnota (r. 145 e.v.).

3. Kamercentrale Overijssel

Betreft: pagina 2, punt 1.2

Tekst:

Laatste regel toevoegen: "telecommunicatie - infrastructuur zoals o.a. telematica centra".

Advies:

Overnemen.

4. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 3, punt 1.3

Tekst:

Het idee van een basisinkomensstelsel verdient, vanwege de daaraan, in vergelijking met het huidige - fraudegevoelige - stelsel, verbonden voordelen, serieuze bestudering.

Toelichting:

Tekst spreekt voor zich.

Advies:

De commissie heeft voorkeur voor een basisstelsel, maar heeft geen bezwaar tegen een passage waarin wordt gesteld dat een voortgaande bestudering van de voor- en nadelen van de verschillende stelsels (w.o. een stelsel met een basisinkomen) gewenst is.

5. Kamercentrale Overijssel

Betreft: pagina 3, punt 1.3

Tekst:

Toevoegen: "Tevens dient het wonen in de nabijheid van de werkplek te worden bevorderd".

Advies:

Ontraden, past niet in de context.

6. Kamercentrale Amsterdam

Betreft: pagina 3, punt 1.9

Tekst:

Toevoegen:

Er moet een actief industriebeleid worden gevoerd, waarbij speerpunten worden gekozen met het oog op toekomstige markten. Voor deze speerpunten dienen fondsen beschikbaar te worden gesteld aan zowel instellingen als bedrijven, om onderzoek, ontwikkeling en de commerciële start te ondersteunen.

Toelichting:

Op deze manier wordt actief bijgedragen aan de ontwikkeling en het behoud van de industriesector in Nederland, terwijl tevens het Midden- en Kleinbedrijf gestimuleerd wordt.

Advies:

Ontraden, het in het leven roepen van fondsen gaat te ver.

7. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 4, punt 1.9

Tekst:

... wenst deze taak toe te delen aan de minister van Economische Zaken, en niet aan het ministerie van Economische Zaken.

Toelichting:

De politieke verantwoordelijkheid rust bij de minister.

Advies:

Redactioneel.

8. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 4, punt 1.10

Tekst:

.. stelt voor dit punt te schrappen.

Toelichting:

Het streven is gericht op het versterken van de nationale economie en het vergroten van de werkgelegenheid in Nederland. Niet het regionale, specifieke beleid dient te worden beklemtoond als wel het nationale, generieke beleid.

Advies:

Ontraden, een passage over regionaal beleid kan niet worden gemist.

9. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 5, punt 1.13

Tekst:

..... stelt voor om voor "voedselproductie" het begrip "marktconforme" toe te voegen.

Toelichting:

Vraagt een liberale heroriëntatie van deze bedrijfstak.

Advies:

Ontraden, het is onduidelijk wat marktconforme voedselproductie in deze context betekent.

10. Kamercentrale Flevoland

Betreft: pagina 5, punt 1.14

Tekst:

"Een levenskrachtige land- en tuinbouw en een levensvatbaar platteland zijn belangrijke elementen van een evenwichtig landbouwbeleid. Daartoe dient het Europees landbouwbeleid gericht te zijn op het voortbestaan van goede landbouwbedrijven".

Toelichting:

Gelet op de economische situatie in de land- en tuinbouw en het belang van de agrarische sector voor Nederland, dient deze tekst te worden opgenomen.

Advies:

Deze tekst staat er al (1.14)??

11. Kamercentrale Friesland

Betreft: pagina 5, punt 1.15

Tekst:

Toevoegen:

(... onder meer de GATT worden overeengekomen) volgens de principes van volume-beleid.

Advies:

Ontraden, deze principes beperken het kader van de GATT te zeer.

12. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 5, punt 1.16

Tekst:

Schrappen.

Toelichting:

Vanuit het oogpunt van rechtsgelijkheid is het niet gewenst wat dergelijke maatregelen betreft een onderscheid te maken tussen de landbouwsector en de overige sectoren van economische bedrijvigheid.

Advies:

Ontraden, het gaat hier om een zeer specifieke sector met een eigensoortige problematiek.

13. Partijcommissie Midden- en Kleinbedrijf

Betreft: pagina 5 en 6, punt 1.18 t/m 1.20

Tekst:

"Door de veelheid van overheidsregelingen zijn de administratieve lasten voor de onderneming zeer groot. De VVD pleit voor vermindering van de administratieve lasten voor de ondernemer. Uitgangspunt moet zijn dat de administratieve lastendruk zeker niet wordt vergroot. De bestaande bedrijventoets moet worden geïntensiveerd".

Indien toevoeging van een punt niet mogelijk is, geeft de commissie er de voorkeur aan deze tekst op te nemen als punt 1.19 in plaats van de tekst over de winkelsluitingswet.

Toelichting:

De commissie waardeert de aandacht die daarin is besteed aan het Midden- en Kleinbedrijf. Zij kan ook instemmen met de onder 1.18 tot en met 1.20 genoemde punten. Wel zou zij het op prijs stellen, indien zulks nog mogelijk is, bovenstaand punt toe te voegen.

Advies:

Overnemen.

14. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 7, punt 2.1

Tekst:

..... stelt voor om "het gebrek" te wijzigen in "een toenemend gebrek".

Toelichting:

De bestaande tekst is te resoluut.

Advies:

Overnemen.

15. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 7, punt 2.1

Tekst:

.... stelt voor om toe te voegen: "Ook daarom wordt rechterlijke toetsing van de wet aan de grondwet afgewezen".

Toelichting:

Het genoemde verschijnsel leidt tot een ongewenste vermenging van taken. Bovendien geeft het langdurige rechtsonzekerheid: geldt de wet of geldt de wet niet?

Rechters moeten wetten toepassen en niet de politiek nog eens over doen.

Advies:

Ontraden, er zijn andere redenen om eventueel wel voor rechterlijke toetsing te pleiten.

16. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 7, punt 2.6

Tekst:

.. stelt voor om toe te voegen: "Binnen de Staten-Generaal ligt het politieke primaat bij de Tweede Kamer. Een regeerakkoord dient kort en globaal te zijn."

Toelichting:

Spreekt voor zich.

Advies:

Ontraden, overbodig.

17. Kamercentrale Rotterdam

Betreeft: pagina 7, punt 2.7

Tekst:

Schrappen.

Toelichting:

Op de manier waarop dit punt in de beleidsnota is opgenomen, zonder dat daarbij wordt aangegeven wat er thans met het functioneren van de Sociaal-Economische Raad mis is en hoe daarin verbetering kan worden gebracht, is dit punt zinledig.

Advies:

Dit punt behoeft inderdaad nadere adstructie en een nieuwe redactie, evenwel niet schrappen.

18. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreeft: pagina 8, punt 2.8

Tekst:

... stelt voort om de laatste zin aldus te wijzigen: "Uitvoering van democratisch genomen besluiten mag niet overmatig worden opgehouden door bezwaar- en beroepsprocedures".

Toelichting:

Nieuwe tekst is zakelijker en geeft de nuance beter weer.

Advies:

Redactioneel.

19. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreeft: pagina 8, punt 2.8

Tekst:

... stelt voor om de eerste zin te schrappen.

Toelichting:

De zin is negatief geformuleerd en voegt niets toe.

Advies:

Redactioneel.

20. Kamercentrale Rotterdam

Betreeft: pagina 8, punt 2.12

Tekst:

Vervangen door: Flexibilisering van de huidige beloningssystemen voor ambtenaren dient te worden gerealiseerd, opdat verschillen in individueel functioneren en arbeidsmarktpositie meer dan thans tot hun recht kunnen komen.

Toelichting:

De nieuwe formulering geeft beter dan de oude aan dat er wat dat betreft iets dient te veranderen. Immers: ook thans zijn er reeds beloningsverschillen, die met name met (de hoogte van) de functie samenhangen. Het idee van het voorstel is, ook beloningsverschillen tussen ambtenaren met dezelfde functie mogelijk te maken.

Advies:

Overnemen.

21. Kamercentrale Overijssel

Betreeft: pagina 10, punt 3.10

Tekst:

Wijzigen: In gevangenissen en inrichtingen moeten handel in drugs en druggebruik onmiddellijk onmogelijk worden gemaakt.

Advies:

Ontraden, "onmiddellijk" is waarschijnlijk "onmogelijk".

22. Kamercentrale Amsterdam

Betreeft: pagina 10, na 4.2 voor milieubeleid

Tekst:

Nieuw punt toevoegen:

Ten aanzien van vivisectie dient een uiterst terughoudend beleid gevoerd te worden, uitsluitend ten behoeve van vitale aspecten van de volksgezondheid zijn dierproeven toegestaan.

Advies:

Ontraden.

23. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 11, punt 4.4

Tekst:

"Gesloten ..... gewaarborgd" schrappen.

Toelichting:

De nakoming van de verplichtingen die uit convenanten voor de daarbij betrokken partijen voortvloeien is door de huidige wetgeving reeds voldoende gewaarborgd.

Advies:

Ontraden, deze passage is niet overbodig.

24. Kamercentrale Amsterdam

Betreft: pagina 11, na 4.10 onder milieubeleid

Tekst:

Nieuw punt toevoegen:

De jacht op in het wild levende dieren dient in de toekomst beperkt te worden en zich bij voorkeur te richten op de bestrijding van ernstige maatschappelijke schade en gevaar voor de volksgezondheid/openbare veiligheid.

Advies:

Ontraden, jacht dient ook het instandhouden van bepaalde diersoorten.

25. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 12, na punt 4.8

Tekst:

Na punt 4.8 nieuw punt: Veel aandacht dient te worden besteed aan bescherming van de natuur. Een middel daartoe is het uitroepen van natuurreservaten. De Waddenzee zou daarvan een voorbeeld kunnen zijn.

Toelichting:

De tekst spreekt voor zich.

Advies:

Ontraden.

26. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 14, punt 5.4

Tekst:

Achter "broodnodig" toevoegen: ", zonder dat dat ten koste mag gaan van het onderwijs in de Nederlandse taal".

Toelichting:

Hoewel het belang van goed onderwijs in de Nederlandse taal in punt 5.19 reeds benadrukt wordt lijkt het zinvol dit ook in dit punt te benadrukken.

Advies:

Overbodig in verband met 5.19.

27. Partijcommissie Cultuur en Media

Betreft: pagina 14, punt 5.4

Tekst:

Nieuwe tekst: Toenemende internationalisering en het verdwijnen van de grenzen in Europa maakt het wenselijk om meerdere vreemde talen te beheersen. De school is daar in eerste instantie het meest geëigend voor.

Toelichting:

Het gaat om het nut van meertaligheid. Het Nederlands taalgebied op zich heeft daar niets mee van doen.

Advies:

Redactioneel.

28. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 15, punt 5.10

Tekst:

De laatste regel schrappen.

Toelichting:

Het is nog maar zeer de vraag of het wenselijk is, het aantal VWO-eindexamenvakken te vergroten. In elk geval brengt een betere afstemming van het VWO op de volgende stadia van onderwijs niet noodzakelijkerwijs een uitbreiding van het aantal

eindexamenvakken met zich.

Advies:

Ontraden, in strijd met de opvattingen van de commissie.

29. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 15, punt 5.12

Tekst:

Schrappen.

Toelichting:

Aan punt 5.13 voegt punt 5.12 niets toe.

Advies:

Redactioneel.

30. Kamercentrale Overijssel

Betreft: pagina 15, punt 5.13

Tekst:

1. V.W.O te lezen als W.O.

2. Toevoegen: De beroepsmatige inrichting van het H.B.O. dient te worden versterkt.

Advies:

Overnemen.

31. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 15, na punt 5.14

Tekst:

Nieuw punt: In ons huidige stelsel van studiefinanciering wordt te weinig rekening gehouden met studieresultaten. Daarom pleit de VVD voor een zogenaamde prestatiebeurs.

Toelichting:

In de beleidsnota wordt, in tegenstelling tot in het kernprogramma, niets over deze toch belangwekkende aangelegenheid gezegd. De tekst van het amendement spreekt voor zich.

Advies:

Ontraden, beleidsnota is aanvullend.

32. Partijcommissie Cultuur en Media

Betreft: pagina 15, punt 5.16

Tekst:

Nieuwe tekst: Het huidige beleid om niet te bezuinigen op de scheppende kunsten moet worden voortgezet.

Toelichting:

Verduidelijking voor diegenen die het huidige beleid niet kennen.

Advies:

Overnemen.

33. Partijcommissie Cultuur en Media

Betreft: pagina 16, punt 5.18

Tekst:

Nieuwe tekst: Culturele ontwikkeling en kunstzinnige vorming van de jeugd voortbouwend op het verleden, werken aan de toekomst.

Het ontwikkelen van cultuurbesef en het bevorderen van actieve en passieve deelname aan de cultuur in haar vele kunstzinnige uitingsvormen is van groot belang voor ontplooiing van de individuele burger en voor de samenleving als totaal.

Toelichting:

Verbetering.

Advies:

Overnemen.

34. Partijcommissie Cultuur en Media

Betreft: pagina 16, punt 5.19

Tekst:

Nieuwe tekst: Meer aandacht voor ontwikkeling en gebruik van de Nederlandse taak op alle terreinen. De taal is de cultuurdrager

bij uitstek. Zij vormt het samenbindend element. Niet voor niets is het gezegde ontstaan: "De taal is gansch een volk".

Toelichting:

Als een minister van onderwijs voorstelt colleges in het Engels te geven, wanneer de minister van cultuur weigert Nederlands verplicht te stellen voor produktinformatie op verpakkingen en bijsluiters bij medicijnen, wanneer het campagneplan van de VVD "How to win" heeft, dan moet er iets gebeuren.

En niet alleen in het onderwijs!

Leer alle kinderen op school dat zij op straat moeten fietsen, als alle volwassenen dat op de stoep laten doen laten de gevolgen zich raden.

Advies:

Ontraden, is geen verbetering.

35. Partijcommissie Cultuur en Media

Betreft: pagina 16, punt 5.19a

Tekst:

Omdat ruim 20 miljoen Nederlands sprekenden in Nederland en Vlaanderen wonen moet samenwerking met Vlaanderen op het gebied van taal en cultuur worden bevorderd.

Toelichting:

Spreekt voor zich.

Advies:

Overnemen.

36. Partijcommissie Cultuur en Media

Betreft: pagina 16, punt 5.19b

Tekst:

Kunt en cultuur zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheid en burgers. Indien nodig kan de overheid subsidiëren op basis van objectieve criteria.

Toelichting:

Liberalen mogen best laten weten dat niet alle heil alleen van de overheid kan komen.

Advies:

Ontraden, wat zijn hier objectieve criteria?

37. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 16, punt 5.20

Tekst:

... stelt voor om toe te voegen: "Als dat nodig is voor kwaliteitsverbetering kan de omroepbijdrage worden verhoogd, danwel een binnenlands net worden geschrapd".

Toelichting:

De Nederlandse omroepbijdrage is al jaren niet verhoogd, en naar Europese maatstaven gezien laag. Het aanbod op radio en televisie kan beter en minder.

Advies:

Ontraden, het amendement heeft betrekking op de bestaande situatie. In 5.20 wordt een nieuwe structuur voorgesteld.

38. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 16, punt 5.23

Tekst:

... stelt voor om voor "worden gekort" toe te voegen "overmatig".

Toelichting:

Het is niet gewenst om het WVC-sportbudget als ontastbaar te verklaren.

Advies:

Ontraden, in strijd met de opvattingen van de commissie.

39. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 18, punt 5.35

Tekst:

... stelt voor om "Meer" te wijzigen in "Voldoende".

Toelichting:

Financiering moet naar behoefte geschieden; het is niet gewenst deze kwestie absolute prioriteit te geven.

Advies:

Ontraden, "meer" geeft de bedoeling van de commissie beter weer dan "voldoende".

40. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 18, punt 5.36

Tekst:

... stelt voor om "Meer" te wijzigen in "Voldoende".

Toelichting:

Financiering moet naar behoefte geschieden; het is niet gewenst deze kwestie absolute prioriteit te geven.

Advies:

Zie advies bij 39.

41. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 19, punt 5.39

Tekst:

... stelt voor om toe te voegen: "Met nadruk moet worden gesteld dat ouderen die om praktische of sociale redenen niet langer zelfstandig kunnen worden, de mogelijkheid van opname in bejaardentehuizen moet worden geboden".

Toelichting:

Spreekt voor zich.

Advies:

Overnemen.

42. Partijcommissie Maatschappelijk Participatie

Betreft: pagina 20, punt 5.44

Tekst:

Na vierde regel toevoegen:

- de afstemming van het beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt dient te worden verbeterd.

Toelichting:

De tekst in de beleidsnota is afkomstig uit een eerdere notitie van de partijcommissie Jeugdbeleid. Het nu toe te voegen punt is door de opstellers van de beleidsnota niet overgenomen. Daarmee een belangrijke stap in e aanpak overgeslagen. Deze derde stap is noodzakelijk om te voorkomen dat er een te groot beroep zal worden gedaan op de JWG (stap 4 in de aanpak).

Advies:

Overnemen.

43. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 21, punt 5.52

Tekst:

... stelt voor om dit punt te schrappen.

Toelichting:

Dit punt discrimineert ten opzichte van andere vormen van confessioneel onderwijs.

Advies:

Ontraden, in strijd met de opvattingen van de commissie.

44. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 21, punt 5.55

Tekst:

"(en analfabete allochtonen)" schrappen.

Toelichting:

Analfabete allochtonen zijn ook allochtonen.

Advies:

Redactionele aanpassing van punt 5.55 nodig om bedoeling duidelijk te maken.

45. Kamercentrale Overijssel

Betreft: pagina 22, punt 5.59

Tekst:

Toevoegen: "Positieve discriminatie dient ten allen tijde te worden vermeden, mede omdat dit leidt tot ongewenste polarisatie".

Advies:

Ontraden, positieve discriminatie is in uitzonderlijke gevallen gerechtvaardigd.

46. Kamercentrale Gelderland

Betreft: pagina 23, punt 6.3

Tekst:

In de aanvullende notitie bij het kernpuntenprogramma staat op blz. 23, punt 6.3 5e regel "vrijheid en discriminatie". Wij achten het verstandig dit te wijzigen in "bestrijding van discriminatie".

Toelichting:

Alhoewel in eerste instantie geen wijzigingen op de onderliggende notitie zouden kunnen worden ingebracht, lijkt het ons verstandig bovenstaande wijziging door te voeren. Zoals het er nu staat zal toch niet de bedoeling zijn van een liberale partij die zich steeds actief tegen discriminatie heeft geweerd.

Advies:

Redactioneel, zie ook 47.

47. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 23, punt 6.3

Tekst:

"vrijheid van discriminatie" vervangen door "het recht gevrijwaard te blijven van discriminatie".

Toelichting:

De manier waarop "vrijheid van meningsuiting" en "vrijheid van discriminatie" in één zin opgesomd worden, waarbij het woord "vrijheid" een zeer verschillende betekenis heeft, is hoogst ongelukkig. Door de nieuwe formulering wordt buiten twijfel gesteld dat niet bedoeld is "de vrijheid om te discrimineren".

Advies:

Deze redactie overnemen.

48. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 24, na punt 6.10

Tekst:

Nieuw punt: Het Europees Parlement beschikt over onvoldoende bevoegdheden om haar democratische controletaken optimaal te kunnen uitvoeren.

Toelichting:

De tekst van dit amendement spreekt voor zich.

Advies:

Overnemen.

49. Kamercentrale 's-Gravenhage

Betreft: pagina 26, punt 6.20

Tekst:

... stelt voor om toe te voegen: "Er wordt voorzien in een adequate bestuursstructuur voor ook deze delen van het koninkrijk".

Toelichting:

Spreekt voor zich.

Advies:

Overnemen.

50. Kamercentrale Rotterdam

Betreft: pagina 26, punt 6.20

Tekst:

Als voorwaarde mag daarbij een goede financiële huishouding van de betreffende eilanden worden gesteld.

Toelichting:

De tekst van dit amendement spreekt voor zich.

Advies:

Overnemen.

OVERZICHT VAN DE INGEDIENDE AMENDERENDE MOTIES OP HET CONCEPT-VERKIEZINGSPROGRAMMA DIE DOOR DE 91STE ALGEMENE VERGADERING VAN 21 EN 22 JANUARI 1994 VOOR BEHANDELING ZIJN DOORGESCHOVEN NAAR DE AANVULLENDE BELEIDSNOTA BIJ "NEDERLAND MOET WEER AAN DE SLAG" (De gehanteerde nummering van onderstaande amenderende moties is zoals gebruikt tijdens de behandeling tijdens de 91ste algemene vergadering)

2. Kamercentrale 's-Hertogenbosch

Betreft: algemeen

Tekst:

In de komende regeerperiode dient de belasting op rente van spaartegoeden via een vastgesteld percentage, via de banken betaald te worden.

Toelichting:

De huidige werkwijze, waarbij spaartegoeden bij het inkomen worden geteld, geven enerzijds de belasting dienst inzage in de rekeningen van burgers, welke op indringende wijze de privacy schendt en anderzijds ontstaat een rechtsongelijkheid doordat, voorzover ons bekend, degenen die geen inkomsten belasting hoeven te betalen, van deze neuzelarij worden gevrijwaard. Het argument, dat bij een vast percentage de opbrengsten minder worden, hangt enerzijds van het percentage af, anderzijds wordt een zeer grote efficiency verkregen doordat geen tijd wordt verspild aan het natrekken van zeer kleine bedragen.

Advies:

Ontraden. Kan niet in een stelsel met progressie in de belastingen.

34. Kamercentrale Leiden

Betreft: pagina 6, regel 49

Tekst:

Na: "..... te weinig wordt geprikkeld" toevoegen:

"Inactieven die een uitkering vanwege de overheid genieten, dienen zoveel mogelijk ten behoeve van maatschappelijk nuttige activiteiten te worden ingeschakeld".

Advies:

Ontraden. Staat in feite in het concept-kernprogramma (regel 396-398).

43. Kamercentrale Leiden

Betreft: pagina 6, regel 80

Tekst:

De overheid dient wettelijke maatregelen te treffen om verschillende samenlevingsvormen gelijk te behandelen. Het mag juridisch niet meer uitmaken of mensen getrouwd zijn of (contractueel) samenwonen.

Toelichting:

Zaken als vermogensrecht, erfrecht, en de rechten met betrekking tot kinderen (i.g.v. scheiding of bij adoptie) zijn ten onrechte verschillend geregeld. Deze stelling gaat ook op voor partners van hetzelfde geslacht.

Advies:

Ontraden. De VVD streeft naar individualisering maar kan dit in de komende kabinetsperiode niet volledig realiseren.

53. Vereniging van Staten- en Raadsleden

Betreft: pagina 7, regel 106-132

Tekst:

Toevoegen:

Het belastinggebied van de zgn. lagere overheden wordt verruimd. Belangrijkste voorwaarde daarbij is de eis tot neutraliteit van de belastingheffing voor de burger, dus verlaging van de rijksbelastingen. Het realiseren van deze eis mag niet leiden tot grote herverdelingseffecten noch tot hoge perceptiekosten. Voor de invoering van de verruiming van het belastinggebied van de lagere overheden dienen er maatregelen te worden genomen om de belastingdruk als geheel te verlagen.

Toelichting:

De zgn. lagere overheden dienen minder afhankelijk te worden van het rijk, zonder dat dat leidt tot een hogere belastingdruk voor de burger.

Advies:

Strekking overnemen.

66. Kamercentrale Leiden

Betreft: pagina 9, regel 153 e.v.

Tekst:

Een actieve economie.

De hoeveelheid ongeschoold werk neemt sterk af door de technologische ontwikkeling. Veel slecht opgeleide werklozen zijn kansloos op de arbeidsmarkt en bedrijven kunnen geen opgeleide mensen krijgen. De afdeling is van mening dat bij - en

omscholing een zeer belangrijk instrument kan zijn om werkzoekenden kansrijker te maken op de arbeidsmarkt. Dit dient duidelijker in het programma naar voren te worden gebracht.

Advies:

Strekking overnemen.

83. Kamercentrale Leiden

Betreft: pagina 9, regel 183-184

Tekst:

Toevoegen in regels 183-184 de volgende onderstreepte tekst:

".... de burger één loket aantreft waarbij eerst wordt nagegaan of er werk is of dat de burger bij-, het- of omgeschoold kan worden. Pas als dat er niet is of niet kan wordt een uitkering verstrekt, eventueel voor de duur van de scholing".

Toelichting:

Het niet-vrijblijvende karakter van scholing voor daarvoor in aanmerking komende werklozen dient tot uitdrukking te worden gebracht.

Advies:

Strekking overnemen.

84. Partijcommissie Sociale Zaken

Betreft: pagina 9, regel 184

Tekst:

Toevoegen: Daarbij is sprake van één uitzondering, namelijk in het geval van een langdurige arbeidsverleden. In dat geval is er gedurende een beperkte periode sprake van een werkloosheidsuitkering, die gerelateerd is aan het laatstverdiende inkomen (tot een zeker maximum).

Toelichting:

Het is zonder meer duidelijk, dat het verzekeren tegen het risico van werkloosheid niet vergelijkbaar is met het verzekeren tegen talloze andere soorten risico's. Soms zal het zelfs nagenoeg onmogelijk zijn. (voorzover het de overheidssector betreft betekent het minimumstelsel overigens, dat de arbeidsvoorwaarden te drastisch beperkt worden; denk aan wachtgeldregelingen en aan regelingen voor politieke ambtsdragers. Indien de overheid als werkgever royelere regelingen voor de eigen werknemers zou gaan accepteren, dan zal het bedrijfsleven niet kunnen achterblijven en is aan de feitelijke situatie nauwelijks iets veranderd). Daarom is het wenselijk degenen, die een langdurig dienstverband hebben (bijvoorbeeld minstens twee jaar) volgens een wettelijk risicoverzekerend stelsel gedurende een beperkte periode (die afhankelijk is van het aantal jaren dienstverband) een inkomensgerelateerde uitkering te geven. Een dergelijk stelsel geeft een bezuiniging t.o.v. het thans bestaande, doch is wat minder vergaand dan het voorgestelde minimumniveau.

Advies:

Ontraden. Strijdig met doorvoering basisstelsel.

105. Partijcommissie Maatschappelijke participatie

Betreft: pagina 10, regel 211

Tekst:

Er zijn mensen die niet voor zichzelf kunnen zorgen. Zij zullen nooit zelfstandig aan de slag komen en verdienen dus de hulp van de gemeenschap.

Daarnaast is er een grote groep mensen, die niet op eigen kracht in staat zijn om aan de slag te komen, dan wel te blijven. Deze mensen zijn gebaat bij gemeenschapsvoorzieningen, variërend naar gelang hun problemen. Daarmee kan hun zelfredzaamheid worden hersteld en kunnen zij deel (blijven) nemen aan maatschappelijke verbanden.

Toelichting:

Deze tekst toevoegen na regel 211. De aandacht voor de positie van gebrekkigen (bijv. zwaar gehandicapten en geestelijk gehandicapten) en niet-zelfstandigen wordt node gemist in het kernpuntenprogramma.

Advies:

Redactioneel in het beleidsprogramma verwerken.

138. Kamercentrale Overijssel

Betreft: pagina 11, regel 262

Tekst:

Tekst van punt 1.12 van de aanvullende beleidsnota hier opnemen achter de woorden "onder de maat" in regel 262.

Regel 5 van punt 1.12 na "opengehouden worden" opnemen: "mits sprake is van veilige opslag en duurzame verwerking van het afval en de afbraak van de centrales is gewaarborgd".

Toelichting:

In het kernprogramma dient iets over kernenergie opgenomen te zijn.

Advies:

Overnemen in beleidsnota.

144. Kamercentrale Haarlem

Betreeft: pagina 11, regel 273

Tekst:

Nieuwe alinea toevoegen na regel 273 bij "Investeren in de toekomst".

"Kennis-intensieve economie

De industrie zorgt direct voor 1/3 van de werkgelegenheid en indirect voor heel veel meer. De industrie is goed voor 2/3 van onze export. Toepassing van nieuwe technologieën voor de helft van de banengroei. Een gezonde industrie is essentieel voor een bloeiende economie. De servicesector is hier voor een groot deel van afhankelijk. Ondernemers zijn nu terughoudend te investeren door lage rendementsverwachtingen. We moeten in Nederland meer investeren in duurzame produktiemiddelen. Dat is goed voor het creëren van nieuwe hoogwaardige banen, goed voor de export, goed voorwelvaartsverhoging voor iedereen. Fiscale maatregelen ter bevordering van het investeringsklimaat dienen genomen te worden. Nederland kan zich alleen onderscheiden van andere landen door een kennis-intensieve economie.

Nieuwe technologische ontwikkelingen scheppen kansen en dus banen. Een hoger niveau van (technisch) onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is noodzakelijk. Fiscale maatregelen lokken research en development bij bedrijven uit. Startende ondernemers dienen gestimuleerd te worden, mede door aanpassing van de faillissementswetgeving. Innovatie leidt tot nieuwe goede banen.

De land- en tuinbouw behoort nog steeds tot de Nederlandse parapaden, goed voor 25% van de export. Met een goede afweging van milieubelangen en een gerichte specialisatie blijft de agrarische sector van vitaal economisch belang voor ons land".

Toelichting:

Het kernprogramma schenkt relatief weinig aandacht aan het grote belang van innovatie in de industrie en de landbouw om economische groei en welvaartsverbetering te bewerkstelligen. De aanzet in regels 256 - 271 is goed. Het bovenstaande vormt een aanvulling.

Advies:

Redactioneel. Strekking overnemen in beleidsnota.

174. Kamercentrale Leiden

Betreeft: pagina 14, regel 338

Tekst:

Invoegen achter "bestuur": onder voorwaarde dat dergelijke organen rechtstreeks worden gekozen.

Toelichting:

Regionalisatie kan de invloed van de burger op het lokale bestuur verminderen. Bedoelde organen moeten t.a.v. de burgers verantwoordelijkheid kunnen afleggen. Dit wordt het beste bereikt door een rechtstreeks gekozen bestuur.

Advies:

Overnemen.

215. Kamercentrale 's-Hertogenbosch

Betreeft: pagina 15, regel 385

Tekst:

In dit verband is het nodig dat elke burger zich moet kunnen legitimeren.

Toelichting:

Het is toch te gek dat de politie in haar taak de toegenomen criminaliteit en veiligheid te bestrijden, belemmerd wordt door het ontbreken van legitimaties.

Advies:

Overnemen. Maar wel nuanceren.

219. Vereniging van Staten- en Raadsleden

Betreeft: pagina 15, regel 388-398

Tekst:

Toevoegen:

Bij de selectie en opleiding van toezichhouders, hulpagenten, conducteurs wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de te stellen kwaliteitseisen in relatie tot de te verrichten taken. Verder moet worden voorkomen dat voor de burger onduidelijk is, wat de taken en bevoegdheden van de verschillende toezichhoudende en politieke functionarissen zijn.

Toelichting:

Ook genoemde hulpstructuren vergen voldoende gekwalificeerd personeel. Je kunt niet zomaar een "blik werklozen" openrukken

en op straat/in het OV zetten.

Advies:

Overnemen, redactioneel.

235. Kamercentrale 's-Hertogenbosch

Betreft: pagina 16, regel 418

Tekst:

Criminaliteit wordt een steeds grotere bedreiging voor de rechtsstaat. Gezien deze dreiging die door een meerderheid van de bevolking wordt gevoeld, dient de politie, welke momenteel onvoldoende is uitgerust, de beschikking te krijgen over de modernste hulpmiddelen voor efficiëntere misdaad bestrijding. Criminele organisaties beschikken thans over betere technische hulpmiddelen dan de politie.

Advies:

Overnemen.

240. Kamercentrale 's-Hertogenbosch

Betreft: pagina 17, regel 431

Tekst:

Nederland Distributieland, regel 431

Overwegende.

- dat de automobilist naast het betalen van hoge belastingen ene belangrijke bijdrage levert aan de economische groei van ons land;
- dat het huidige fileprobleem meer den fl. 1.5 miljard per jaar kost;
- dat niet alleen de Randstad congesties kent, doch dat het dicht geslipte wegennet zich tot voorbij Meppel, Zwolle en 's-Hertogenbosch uitstrekt;
- dat de kosten van het autorijden in de afgelopen jaren sterk zijn gestegen;
- dat de overheid van de opbrengst van ong. fl. 16 miljard p.j. aan wegenbelasting slechts fl. 2.5 miljard aan het wegennet besteedt;
- dat de capaciteit van het wegennet nauwelijks is gegroeid in vergelijking met 20 jaar geleden;
- dat de personenwagen in de laatste 10 jaar technisch zodanig is verbeterd dat de bijdrage aan de milieuvuiling tot een minimum is teruggebracht.

Constateert

- dat de automobilist niet langer als 'financieel redmiddel' door de overheid mag worden gebruikt.
- dat de overheid haar verantwoordelijkheid moet nemen, door het wegennet versneld aan te passen aan de verkeersbehoefte en om wille van de verbetering van de internationale concurrentiepositie.

stelt voor

- dat het "wegenfonds" weer in het leven wordt geroepen en dat een belangrijk groter deel van de opbrengst van de wegenbelasting, dan thans het geval is, in dit fonds wordt gestort en dat deze storting ook werkelijk geïnvesteerd wordt in het wegennet.
- dat nu gebleken is, dat de koppeling van de kostengroei van openbaar verkeer aan de stijging van de kosten van het wegverkeer, niet leidt tot een werkelijke verbetering van het openbaar vervoer, deze koppeling weer moet worden los gelaten.
- dat het systeem van "road-pricing". Wegens grote weerstand bij de burger tegen dit systeem, niet moet worden ingevoerd.

Advies:

Overnemen. Voor zover niet in strijd met het vastgestelde kernprogramma.

242. Partijcommissie Verkeer en Waterstaat, ondersteund door de Kamercentrale Utrecht

Betreft: pagina 17, regel 431-450

Tekst:

Geheel vervangen door:

Verkeer en vervoer.

Wil Nederland een vooraanstaande rol spelen als distributieland en ook in voldoende mate zijn internationale concurrentiepositie verbeteren, dan is een substantiële toename van de investeringen in verkeersinfrastructuur van groot belang. Dit geldt voor de wegen, spoorwegen, havens en luchthavens en vaarwegen. Vooral de internationale verbindingen moeten op hoog peil gebracht worden. De huidige congesties op de wegen en knelpunten bij de spoorwegen moeten verdwijnen. Deze congestieproblemen zijn niet overal even groot. De Randstad heeft andere problemen dan de rest van Nederland. De oplossingen zullen niet overal dezelfde zijn.

Overal is een verbetering van het openbaar vervoer nodig, maar vooral in de Randstad zijn aanzienlijke investeringen dringend gewenst. Door een beter openbaar vervoer moet aan de automobilist een serieus alternatief worden geboden. Voorts is het van belang de kosten van autogebruik zoveel mogelijk variabel, dus evenredig aan het weggebruik, te maken. Hierbij mag echter geen groot verschil ontstaan met de variabele autokosten in de buurlanden. Buiten de Randstad kan het openbaar vervoer niet altijd

een volwaardig alternatief bieden voor de auto. Het aanpakken van knelpunten in het wegennet zal dan een hogere prioriteit moeten hebben.

Toelichting:

Het amendement beoogt met zoveel mogelijk behoud van opzet en lengte van de tekst de volgende verbeteringen op de oude tekst aan te brengen:

- Kop "Nederland distributieland" dekt lading niet, "Verkeer en Vervoer" wel.
- Alle soorten verkeersinfrastructuur worden genoemd, niet alleen wegen.
- Tegenstelling Randstad - rest NL wat betreft OV wordt minder zwart-wit.
- Road-pricing is eruit gelaten; dat is een twijfelachtige oplossing, die het zeker niet verdient om bij uitstek genoemd te worden.
- Er ware geen relatie te leggen tussen de stijging van de kosten van het OV en de stijging van de kosten voor gebruik van de weg.

Advies:

Overnemen. Voor zover geen duplicaat van of strijdig met kernprogramma.

259. Kamercentrale Limburg

Betreft: pagina 17, regel 447

Tekst:

Toevoegen: Uit de huidige opbrengsten die de automobilist creëert dient een groter deel te worden aangewend voor de algemene mobiliteit, inclusief het openbaar vervoer.

Toelichting:

De huidige (oneigenlijke) verhouding is volstrekt scheef gegroeid.

Advies:

Redactioneel.

292. Kamercentrale Overijssel

Betreft: pagina 18, regel 483 + 482

Tekst:

Hier opnemen: "Tot behoud van bedreigde soorten of de afname van de bedreiging dient het natuurgebied te worden uitgebreid."

Toelichting:

Een noodzakelijke opname, aangezien een groot aantal bedreigde soorten, zowel wat de fauna als de flora betreft, met uitsterven wordt bedreigd.

Advies:

Overnemen.

298. Kamercentrale Leiden

Betreft: pagina 18, regel 489

Tekst:

Na "doorstroming" toevoegen: ", waarbij de keuzevrijheid van het individu gewaarborgd dient te blijven. In dit verband dient in het woningbouwprogramma hoge prioriteit te worden gegeven aan de bouw van voor ouderen aantrekkelijke woningen met een centrale ligging ten opzichte van de voorzieningen.

Toelichting:

Gedwongen doorstroming wordt strikt van de hand gewezen. Door het creëren van een woningvoorraad die voor ouderen aantrekkelijk is, worden de voorwaarden geschapen voor vrijwillige doorstroming.

Advies:

Overnemen.

305. Kamercentrale Den Helder

Betreft: pagina 19, toevoegen:

Tekst:

Toevoegen:

- a. Er moet één wettelijke regeling komen voor het basis- en speciaalonderwijs;
- b. Onderwijs in eigen taal en cultuur vindt plaats buiten de wettelijke schooltijden, omdat anders achterstanden worden opgelopen;
- c. Het VBO verdient extra aandacht. Brede scholengemeenschappen AVO/VBO zijn een middel om het beroepsonderwijs te versterken.

Toelichting:

Het vorenstaande spreekt voor zich.

Advies:

Overnemen. Voor zover conform het verkiezingsprogramma.

307. Partijcommissie Sociale Zaken

Betreft: pagina 19, regel 497 en 498

Tekst:

Toevoegen:

De VVD acht het van het grootste belang, dat zodanige voorwaarden worden geschapen dat eenieder zich optimaal kan ontplooiën. Aandacht in het beleid zal in het bijzonder gericht moeten worden op hen, die uit traditie, door leeftijd of andere oorzaken buiten hun schuld hierin belemmerd worden.

De emancipatie van de vrouw is een eind op weg, maar vraagt nog steeds extra deelnemen aan de maatschappij. Ook vraagt de integratie van de allochtonen onze permanente aandacht.

Ieder mens moet zoveel mogelijk deel kunnen nemen aan het arbeidsproces, eventueel aangepast aan beperkte mogelijkheden. Mogelijkheden tot her- en bijscholing, werken in deeltijd, flexibele pensionering moeten worden gestimuleerd.

Toelichting:

spreekt voor zich

Advies:

Redactioneel, strekking overnemen.

308. Kamercentrale Leiden

Betreft: pagina 19, regel 500 e.v.

Tekst:

HBO en WO dienen behouden te blijven als onderscheiden en onafhankelijke vormen van Hoger Onderwijs met een duidelijk eigen karakter. Daarnaast dienen de eindtermen van VWO en HAVO aangescherpt te worden teneinde betere aansluiting te garanderen op het WO en het HBO.

Advies:

Overnemen.

310. Kamercentrale Leiden

Betreft: pagina 19, regel 503

Tekst:

Invoegen na "onderwijs": Hoogbegaafden dienen daarin extra aandacht te krijgen.

Toelichting:

In het onderwijs krijgen zwakbegaafde leerlingen thans veel kansen. Bijzondere aandacht voor hoogbegaafde leerlingen ontbreekt echter.

Advies:

Overnemen.

311. Kamercentrale Haarlem

Betreft: pagina 19, regel 505

Tekst:

Voorts is het van groot belang de spiraal van individualisering en materialisering te doorbreken door onder meer in het onderwijs aandacht te geven aan het beginsel dat bij elk individu ook verantwoordelijkheid voor de samenleving berust.

Bij kernprogrammapunt 4 toevoegen:

- onderwijs: accent op kwaliteit boven kwantiteit, mede gericht op het bevorderen van gezamenlijkheid.

Toelichting:

Parallel aan (doch niet veroorzaakt door) het proces van inburgering van de liberale gedachten (in ruime zin) is in de laatste 100 jaar een sterke mate van individualisering en materialisering ontstaan. De gezamenlijkheid, d.w.z. het investeren van het individu in de samenleving, is op de achtergrond geraakt.

Deze ontwikkeling veroorzaakt een groot aantal negatieve aspecten en kan ook leiden tot disfunctioneren van de democratie.

Het is noodzakelijk de persoonlijke verantwoordelijkheid voor de samenleving te stimuleren. Hieraan zou in het bijzonder in het onderwijs aandacht aan moeten worden gegeven.

(zie toevoeging tekst regels 26 en 505).

Advies:

Redactioneel. Overnemen voor zover nodig gezien tekst kernprogramma.

317. Kamercentrale Dordrecht

Betreft: pagina 19, regel 522

Tekst:

Na "... worden verbeterd" zin toevoegen: "Tevens is bij- en nascholing van de leerkrachten van wezenlijk belang, alsmede het bijbrengen van managementvaardigheden aan onderwijsgeevenden die voor leidinggevende posities in aanmerking komen".

Toelichting:

het gaat niet alleen om de voor-opleiding maar om permanente educatie, alsmede managementtraining voor potentieel leidinggeevenden in het onderwijs.

Advies:

Ontraden. Te zeer een detail ook voor beleidsnota.

326. Kamercentrale Overijssel

Betreft: pagina 20, regel 540

Tekst:

Toevoegen: Kop "Cultuur en recreatie"

Kunst en cultuur verdienen een voorwaardenscheppend en activerend beleid. meer aandacht voor de ontwikkeling en het gebruik van de Nederlandse taal is noodzakelijk.

De overheid mag geen belemmering in de weg leggen aan de verspreiding van televisie.

Programma's met behulp van kabels, straalzenders en satellieten.

Door de groei van de sport in al zijn facetten, de toenemende organisatorische infrastructuur en de maatschappelijke taken, mag op het sportbudget in de begroting van WVC dan ook niet worden gekort.

Toelichting:

Tekst spreekt voor zich zelf.

Advies:

Overbodig. Gezien de voorliggende teksten in beleidsnota en kernprogramma.

396. Kamercentrale Gelderland

Betreft: pagina 26, regel 740 en 741

Tekst:

Vervangen door:

De arbeidsvoorziening moet zich meer richten op intensieve en effectieve bemiddeling van vooral kansarmen. Daarop moet zij ook worden afgerekend. Scholing als arbeidstoeleidingsinstrument moet een sluitend traject voor de cliënt bieden. Eigen scholingsinstituten van RBA's worden geprivatiseerd en scholing wordt ingekocht via de openbare aanbestedingsprocedure.

Toelichting:

Het huidige functioneren van de RBA's is aan zware kritiek onderhevig (zie o.a. rapport Algemene Rekenkamer) en moet gewijzigd worden in de zin van de aanbevelingen van de cie. Doelman-Pel.

Advies:

Ontraden, te zeer een detail.

92-11.1

PROCEDURE PROVINCIALE-STATENVERKIEZINGEN 1995.

Ingevolge artikel 4.1. PSE en artikel 5.1. PSM, publiceert het hoofdbestuur hierbij de gedetailleerde procedurebeschrijving van de kandidaatstellingsprocedure voor de periodieke verkiezingen voor provinciale staten in 1995.

De reglementen voor de kandidaatstelling maken onderscheid tussen de provincies waarvan het gebied één statenkieskring omvat en waarvan het gebied meer dan één statenkieskring omvat. Deze laatsten zijn thans de provincies Overijssel, Gelderland, Noord-Holland, Zuid-Holland, Noord-Brabant en Limburg.

In de provincies die meer dan één kamercentrale omvatten treden deze centrales gezamenlijk op als provinciecentrale; het bestuur is voor 1 januari jl benoemd door en uit de besturen van de kamercentrales. Bij de overige provincies treden de betrokken kamercentrales op als provinciecentrale.

Het bestuur van de provinciecentrale draagt er zorg voor dat een onderbestuur wordt gevormd, indien in de provincie, een statencentrale meer dan één ondercentrale omvat. Is het gebied van een statencentrale gelijk aan het gebied van één ondercentrale, dan is het bestuur van de ondercentrale tevens onderbestuur.

Het bestuur van de provinciecentrale benoemt vóór 1 februari een commissie, die tot taak heeft om aan dat bestuur een gemotiveerd oordeel uit te brengen over de voorlopige kandidaten. Voor 1 maart overlegt het bestuur met de statenfractie over de komende verkiezingen. De secretaris van de provinciecentrale vraagt vóór 16 maart aan de leden van de statenfractie hem binnen een maand schriftelijk te berichten of zij wederom bereid zijn een voorlopige kandidatuur te aanvaarden; hij bericht voor 1 mei aan de commissie wat de antwoorden zijn van deze statenleden.

Alle leden van de VVD kunnen vóór 1 mei aan het bestuur van hun afdeling namen noemen van personen die zij wensen voor te dragen als voorlopig kandidaat. Voor 16 april besluiten de ledenvergaderingen van de afdelingen welke kandidaten zij wensen voor te dragen. De besluiten worden vóór 1 mei door het bestuur van de afdeling aan de secretaris van de betrokken provinciecentrale meegedeeld door middel van een volledig ingevuld formulier, volgens een door het hoofdbestuur vast te stellen model.

Vanaf de dag van ondertekening van deze bereidverklaring zijn voorlopige kandidaten uitgesloten van elke deelneming aan de voorbereiding van de kandidaatstelling, tenzij zij hebben verklaard bij verkiezing of plaatsvervulling de benoeming tot lid van provinciale staten niet te zullen aanvaarden.

Het bestuur van de provinciecentrale stelt nu de groslijst van voorlopige kandidaten vast. Deze lijst bevat de alfabetische opgave van de namen van de voorlopige kandidaten met adres, geboortjaar, huidige werkring of functie, het jaar van aanvang van het lidmaatschap van de VVD en verder de gegevens die voorkomen op het door de kandidaten ingevulde formulier. Ook het bestuur van de provinciecentrale en de commissie kunnen voorlopige kandidaten voordragen. Ook deze kandidaten dienen het bovenbedoelde formulier in te vullen en te ondertekenen.

De secretaris van de provinciecentrale zendt de groslijst vóór 16 mei aan de secretarissen van de afdelingen en de statencentrales. Tevens worden in Vrijheid en Democratie de adressen van de secretarissen van de provinciecentrales gepubliceerd, waar de leden, op aanvraag, zonder kosten deze stukken kunnen verkrijgen.

Voor 28 oktober maakt het bestuur van de provinciecentrale op:

- a. het technisch advies; dit omvat:
  - het aantal op de lijst te plaatsen kandidaten;
  - het totaal aantal voorlopige kandidaten dat naar provinciale voorkeur zal worden gerangschikt;
  - de mogelijkheid om al of niet kandidaten in het ontwerp op te nemen, die niet in de groslijst zijn vermeld;
- b. het advies inzake het al of niet aangaan van een lijstcombinatie;
- c. het ontwerp van de in te dienen kandidatenlijst;
- d. de toelichting op het ontwerp met daarbij de motivering waarom een zittend lid niet in het ontwerp is opgenomen of waarom een kandidaat die niet op de groslijst was vermeld wel is opgenomen.

De secretaris van de provinciecentrale zendt voor 25 november de agenda van de centralevergadering van de provinciecentrale die beslist over de definitieve kandidatenlijst, naar de afdelingsbesturen en de onderbesturen. Hierbij worden de groslijst en de overige stukken gevoegd.

De ledenvergaderingen van de afdelingen en de centralevergaderingen van de statencentrales hebben binnen een termijn van twee weken, na het verzenden van de agenda en bijbehorende stukken, het recht om wijzigingsvoorstellen inzake de volgorde van de kandidatenlijst in te dienen. Hierbij kunnen alle voorlopige kandidaten worden genoemd die op de groslijst zijn vermeld. De afdelingen en de statencentrales hebben ieder de mogelijkheid evenveel wijzigingsvoorstellen in te dienen als er plaatsen op de kandidatenlijst zijn.

De ledenvergadering van de afdeling kan in deze vergadering tevens afgevaardigden en hun plaatsvervangers benoemen naar de centralevergadering van de provinciecentrale. Benoemt de vergadering geen afgevaardigden dan wordt de afdeling vertegenwoordigd door de in de jaarlijkse ledenvergadering van de afdeling benoemde afgevaardigde(n) of plaatsvervangers naar de jaarlijkse algemene vergadering.

Met betrekking tot de benoeming van afgevaardigden en de overdracht van de vertegenwoordiging geldt dat een afgevaardigde in de centralevergadering van de provinciecentrale ten hoogste tien stemmen mag uitbrengen namens ten hoogste vier afdelingen.

Het bestuur van de afdeling en van de statencentrale stuurt de wijzigingsformulieren vóór 9 december naar de secretaris van de provinciecentrale. Deze brengt de wijzigingsvoorstellen vóór 16 december ter kennis van de afdelingsbesturen en de onderbesturen.

Uiterlijk 23 december stellen de centralevergaderingen van de provinciecentrales de definitieve kandidatenlijst(en) vast. De stemmingen vinden plaats overeenkomstig de wijze als bepaald in de statuten en het huishoudelijk reglement van de VVD.

De dag van de kandidaatstelling is dinsdag 24 januari 1995.
De dag van de stemming is woensdag 8 maart 1995.

Tijdschema Verkiezingen Provinciale Staten (PSM)
Volgens de Kieswet is in 1995 de dag van de kandidaatstelling
bepaald op de dinsdag gelegen in de periode 18 t/m 24 januari:
dinsdag 24 januari.

Vóór 1 januari 1994

-Het bestuur van een provinciecentrale wordt voor 1 januari benoemd door en uit de besturen van de kamercentrales in de betrokken provincie, waarbij iedere kamercentrale tenminste door één bestuurslid is vertegenwoordigd. (art. 3.1 PSM)

Vóór dinsdag 1 februari 1994

- Het hoofdbestuur publiceert de kandidaatstellingsprocedure met geldende termijnen en tijdstippen in V&D. Aan de besturen van afdelingen en centrales wordt een procedure beschrijving gestuurd, voor leden kosteloos beschikbaar. (art. 5.1 PSM)
- Bij deze publicatie doet het hoofdbestuur een oproep aan de leden om voor 1 mei 1994 namen te noemen bij hun afdelingsbestuur van voorlopige kandidaten. (art. 5.2 PSM)
- Het bestuur van de provinciecentrale benoemt een commissie uit de VVD leden van de betrokken provincie. (art. 6.1 PSM)

Vóór woensdag 1 maart 1994

-Het bestuur van de provinciecentrale overlegt voor 1 maart met de statenfractie over de komende verkiezing van de leden van de provinciale staten. (art. 7 PSM)

Vóór donderdag 16 maart 1994

-Secretaris provinciecentrale vraagt de leden van de betrokken statenfractie of zij hem voor 16 april willen berichten of zij bereid zijn een kandidatuur in overweging te nemen. (art. 8.1 PSM)

Vóór zaterdag 16 april 1994

-Elk afdelingsbestuur roept na de kennisgeving van het hoofdbestuur voor 16 april een ledenvergadering bijeen. (art. 9.1 PSM)

Vóór zondag 1 mei 1994

- De secretaris van de betrokken provinciecentrale geeft aan de commissie en het bestuur van de provinciecentrale kennis van de antwoorden die hij heeft ontvangen. (art. 8.2 PSM)
- Na de ledenvergadering brengt elk afdelingsbestuur voor 1 mei de namen van de door de ledenvergadering voorgedragen kandidaten ter kennis aan de secretaris van de provinciecentrale van de afdeling. (art. 10.1 PSM)

Zo snel mogelijk na de ledenvergadering

- Het bestuur van de provinciecentrale stelt zo snel mogelijk na de ledenvergadering de groslijst van de voorlopige kandidaten samen. (art. 12.1 PSM)

Vóór maandag 16 mei 1994

- De secretaris van de provinciecentrale zendt de groslijst voor 16 mei aan de secretarissen van de afdelingen van de betrokken provincie.
- Publicatie in partijorgaan dat genoemde stukken voor leden kosteloos verkrijgbaar zijn.
- Indien in het gebied van de kamercentrale een periodiek wordt uitgegeven, wordt de groslijst daarin voor 16 mei gepubliceerd. (art. 12.2 PSM)

Vóór dinsdag 1 november 1994: vier weken voor het tijdstip van verzending van de agenda voor de centralevergadering die beslist over de definitieve kandidatenlijst:

- Vier weken voor het tijdstip van verzending van de agenda voor de centralevergadering die beslist over de definitieve kandidatenlijst maakt het bestuur van de provinciecentrale op:
  - *het technisch advies
  - *het advies inzake lijstencombinatie
  - *het ontwerp van de in te dienen kandidatenlijst
  - *de toelichting op dit ontwerp (art. 14.1 PSM)

Vóór dinsdag 29 november 1994: uiterlijk vier weken voor de centralevergadering:

- De secretaris van de provinciecentrale zendt de agenda met de daarin opgenomen stukken ex art. 12.1 en 14.1 uiterlijk vier weken voor de centralevergadering naar de afdelingsbesturen (art. 14.2 PSM).

Gedurende tenminste twee weken na verzending van deze agenda

- De ledenvergaderingen van de afdelingen hebben, gedurende een termijn van tenminste twee weken na het tijdstip van verzending van de agenda, het recht wijzigingsvoorstellen inzake de volgorde van de kandidatenlijst in te dienen. (art. 15.1 PSM)

Vóór dinsdag 13 december 1994: vóór een tijdstip gelegen twee weken voor aanvang centralevergadering

-Het door de ledenvergadering van een afdeling vastgestelde wijzigingsvoorstel wordt toegezonden aan de secretaris van de provinciecentrale. (art. 15.6 PSM)

Vóór dinsdag 20 december 1994: ten laatste een week vóór de centralevergadering

-De secretaris van de provinciecentrale brengt de wijzigingsvoorstellen ter kennis van de afdelingsbesturen. (art. 15.7 PSM)

Vóór dinsdag 27 december 1994: tenminste vier weken vóór de dag van kandidaatstelling

-Het bestuur van de provinciecentrale roept de centralevergadering bijeen, tegen een tijdstip van tenminste vier weken vóór de dag van kandidaatstelling. (art. 18.1 PSM)

Na dinsdag 3 januari 1995: binnen tenminste een week na de centralevergadering

-Het bestuur van de provinciecentrale vraagt aan een ieder die door de centralevergadering kandidaat is gesteld, binnen een termijn van tenminste een week schriftelijk te verklaren dat hij bereid is de hem toegekende plaats te aanvaarden. (art. 19.1 PSM)

Dinsdag 24 januari 1995: dag van kandidaatstelling (09.00-17.00 uur)

-De secretaris van de provinciecentrale draagt zorg voor de indiening van de kandidatenlijst alsmede tot eventuele verbinding van de lijst tot een lijstencombinatie. (art. 20.2 PSE)

Woensdag 8 maart 1995: dag van stemming

Ontwerp-kandidatenlijst Europese Parlement, vastgesteld door het
hoofdbestuur op 11 oktober 1993 conform art. 11.1 onder 3 EP

1.	drs.G.M. de Vries	14.	ir.T. Kaastra
2.	mr.J.G.C. Wiebenga	15.	ir.ing.K. Kraak
3.	mr.J.E.S. Larive (v)	16.	mr.S.J.P. Lyczak
4.	drs.F.A. Wijsenbeek	17.	drs.R.C.E. Neef
5.	ir.J. Mulder	18.	mr.R.A. Haverhoek (v)
6.	dr.P.C. Plooij-van Gorsel (v)	19.	R. de Bakker
7.	drs.R.J. Goedbloed	20.	J.A.M. Poelman
8.	J.K. Muntinga	21.	drs.T.Th. van Blommestein- Buttinger (v)
9.	M. van Greuningen	22.	D.T. Barlagen
10.	A.A.J.C. Schouwenaars	23.	mr.R.E.E. Heiligers
11.	E.J. Brandenburg (v)	24.	B. Kamminga
12.	ir.G. van Winkoop	25.	A.I. Verhage
13.	ir.M.H.C. Lodewijks	26.	ir.W.L. Vogelesang

VVD-Europees Parlement kandidatenlijst vastgesteld op 18 februari 1994.

1. drs G.M. de Vries
2. mr J.G.C. Wiebenga
3. mr J.E.S. Larive (v)
4. ir J. Mulder
5. drs F.A. Wijsenbeek
6. dr P.C. Plooi-j-van Gorsel (v)
7. drs R.J. Goedbloed
8. J.K. Muntinga
9. M. van Greuningen
10. A.A.J.C. Schouwenaars
11. E.J. Brandenburg (v)
12. ir G. van Winkoop
13. ir M.H.C. Lodewijks
14. ir T. Kaastra
15. ir ing. K. Kraak
16. mr S. J.P. Lyczak
17. drs R.C.E. Neef
18. mr R.A. Haverhoek (v)
19. R. de Bakker
20. J.A.M. Poelman
21. drs T. Th. van Blommestein-Buttinger (v)
22. D.T. Barlagen
23. mr R.E.E. Heiligers
24. B. Kamminga
25. A.I. Verhage
26. ir W.L. Voegesang

NOTULENCOMMISSIE

92 ste Algemene Vergadering

18 februari 1994 VENLO

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie /

THORBECKE HUIS

postadres Postbus 30835

2500 GV Den Haag

bezoekadres Koninginnegracht 57

Den Haag

telefoon 070 361 30 61

telefax 070 360 82 76

OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 46 VAN HET HUISHOUDELIJK
REGLEMENT BEVESTIG IK, DE HEER P.J.W.J. SLIJPEN, DAT DE
AANGEHECHTE BESLUITENLIJST VAN DE 92e ALGEMENE
VERGADERING EEN GETROUWE WEERGAVE IS VAN DE
GENOMEN BESLUITEN.

handtekening

Slippen

plaats

.....

datum

.....

Halsteren
14-3-95

Gaarne retourneren aan:

VVD Algemeen secretariaat

ter attentie van drs. L.H.M. Osterholt

Postbus 30836

2500 GV DEN HAAG

PS.

Lucas,

*geen formalistische opgave in jaar
na dat om.*

Pweten,

Peter

THORBECKE HUIS

postadres Postbus 30836

2500 GV Den Haag

bezoekadres Koninginnegracht 57

Den Haag

telefoon 070 361 30 61

telefax 070 360 82 76

OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 46 VAN HET HUISHOUDELIJK
REGLEMENT BEVESTIG IK, DE HEER B. SIDERIUS, DAT DE
AANGEHECHTE BESLUITENLIJST VAN DE 92e ALGEMENE
VERGADERING EEN GETROUWE WEERGAVE IS VAN DE
GENOMEN BESLUITEN.

handtekening

plaats

..... Duikendijk 24 - L .....

datum

..... 4 - 3 - 1995 .....

Gaarne retourneren aan:
VVD Algemeen secretariaat
ter attentie van drs. L.H.M. Osterholt
Postbus 30836
2500 GV DEN HAAG

THORBECKE HUIS

postadres Postbus 30836

2500 GV Den Haag

bezoekadres Koninginnegracht 57

Den Haag

telefoon 070 361 30 61

telefax 070 360 82 76

Aan de heer G. Ouderkerken
Vijverweg 12
3062 JP ROTTERDAM

LO/TG/95.02.E.090

Betreft: Algemene Vergadering van 18 februari 1994

Den Haag, 1 maart 1995

Geachte heer Ouderkerken,

Bijgaande treft u de concept besluitenlijst aan van de 92ste Algemene Vergadering van de VVD, gehouden op 18 februari 1994 te Venlo.

Daar u in deze vergadering bent benoemd als lid van de notulencommissie, verzoek ik u hierbij de inhoud en deugdelijkheid van deze concept besluitenlijst te willen onderzoeken. Indien u accoord bent met de weergave in de concept lijst, wordt u vriendelijk verzocht, het bijgaande formulier te retourneren.

Graag zouden wij uw reactie willen ontvangen voor 25 maart aanstaande.

Met vriendelijke groet,
tekent,

drs. L.H.M. Osterholt
adjunct-secretaris hoofdbestuur VVD

THORBECKE HUIS

postadres Postbus 30836

2500 GV Den Haag

bezoekadres Koninginnegracht 57

Den Haag

telefoon 070 361 30 61

telefax 070 360 82 76

OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 46 VAN HET HUISHOUELIJK
REGLEMENT BEVESTIG IK, DE HEER G. OUDERKERKEN, DAT
DE AANGEHECHTE BESLUITENLIJST VAN DE 92e ALGEMENE
VERGADERING EEN GETROUWE WEERGAVE IS VAN DE
GENOMEN BESLUITEN.

handtekening :.....

plaats :.....

datum :.....

Gaarne retourneren aan:
VVD Algemeen secretariaat
ter attentie van drs. L.H.M. Osterholt
Postbus 30836
2500 GV DEN HAAG

THORBECKE HUIS

postadres Postbus 30836

2500 GV Den Haag

bezoekadres Koninginnegracht 57

Den Haag

telefoon 070 361 30 61

telefax 070 360 82 76

Aan de heer B. Siderius
Nieuwe Bildtdijk 66
9087 PS OUDE BILDTZIJL

LO/TG/95.02.E.090

Betreft: Algemene Vergadering van 18 februari 1994

Den Haag, 1 maart 1995

Geachte heer Siderius,

Bijgaande treft u de concept besluitenlijst aan van de 92ste Algemene Vergadering van de VVD, gehouden op 18 februari 1994 te Venlo.

Daar u in deze vergadering bent benoemd als lid van de notulencommissie, verzoek ik u hierbij de inhoud en deugdelijkheid van deze concept besluitenlijst te willen onderzoeken. Indien u accoord bent met de weergave in de concept lijst, wordt u vriendelijk verzocht, het bijgaande formulier te retourneren.

Graag zouden wij uw reactie willen ontvangen voor 25 maart aanstaande.

Met vriendelijke groet,
tekent

drs. L.H.M. Osterholt
adjunct-secretaris hoofdbestuur VVD

THORBECKE HUIS

postadres Postbus 30836

2500 GV Den Haag

bezoekadres Koninginnegracht 57

Den Haag

telefoon 070 361 30 61

telefax 070 360 82 76

OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 46 VAN HET HUISHOUELIJK
REGLEMENT BEVESTIG IK, DE HEER B. SIDERIUS, DAT DE
AANGEHECHTE BESLUITENLIJST VAN DE 92e ALGEMENE
VERGADERING EEN GETROUWE WEERGAVE IS VAN DE
GENOMEN BESLUITEN.

handtekening :.....

plaats :.....

datum :.....

Gaarne retourneren aan:
VVD Algemeen secretariaat
ter attentie van drs. L.H.M. Osterholt
Postbus 30836
2500 GV DEN HAAG

THORBECKE HUIS

postadres Postbus 30836

2500 GV Den Haag

bezoekadres Koninginnegracht 57

Den Haag

telefoon 070 361 30 61

telefax 070 360 82 76

Aan de heer P.J.W.J. Slijpen
Jacobsberg 25
4661 NM HALSTEREN

LO/TG/95.02.E.090

Betreft: Algemene Vergadering van 18 februari 1994

Den Haag, 1 maart 1995

Geachte heer Slijpen, *Besrg Peter,*

Bijgaande treft u de concept besluitenlijst aan van de 92ste Algemene Vergadering van de VVD, gehouden op 18 februari 1994 te Venlo.

Daar u in deze vergadering bent benoemd als lid van de notulencommissie, verzoek ik u hierbij de inhoud en deugdelijkheid van deze concept besluitenlijst te willen onderzoeken. Indien u accoord bent met de weergave in de concept lijst, wordt u vriendelijk verzocht, het bijgaande formulier te retourneren.

Graag zouden wij uw reactie willen ontvangen voor 25 maart aanstaande.

Met vriendelijke groet,
tekent,

drs. L.H.M. Osterholt
adjunct-secretaris hoofdbestuur VVD

THORBECKE HUIS

postadres Postbus 30836

2500 GV Den Haag

bezoekadres Koninginnegracht 57

Den Haag

telefoon 070 361 30 61

telefax 070 360 82 76

OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 46 VAN HET HUISHOUELIJK
REGLEMENT BEVESTIG IK, DE HEER P.J.W.J. SLIJPEN, DAT DE
AANGEHECHTE BESLUITENLIJST VAN DE 92e ALGEMENE
VERGADERING EEN GETROUWE WEERGAVE IS VAN DE
GENOMEN BESLUITEN.

handtekening :.....

plaats :.....

datum :.....

Gaarne retourneren aan:
VVD Algemeen secretariaat
ter attentie van drs. L.H.M. Osterholt
Postbus 30836
2500 GV DEN HAAG

**Besluiten van de 92ste Algemene Vergadering op vrijdag
18 februari 1994 in "De Maaspoort" te Venlo**

- 1 Tot leden van het stembureau worden benoemd
  - de heer E. Kroskinski, Haarlem (voorzitter)
  - mevrouw L. van Velzen-Nelissen, Hoofddorp
  - mevrouw C.A. Buursema-Kassel, Nieuwegijn.

Als reserve-leden worden benoemd

  - mevrouw G. de Jong, Vught
  - de heer A. Vredenburg, Rotterdam.
- 2 Tot leden van de notulencommissie worden benoemd
  - de heer G. Ouderkerken, Rotterdam
  - de heer B. Siderius, Oude Bildt
  - de heer P.J.W.J. Slijpen, Halsteren.
- 3 Met algemene stemmen wordt het voorstel tot wijziging van het Huishoudelijk Reglement m.b.t. het stemmen anders dan door stembriefjes aangenomen, zodat elektronisch stemmen mogelijk is.
- 4 De toevoeging van artikel 77a, waarbij de verdere invulling van artikel 77 wordt vormgegeven, wordt goedgekeurd.

De amenderende moties op de aanvullende beleidsnota waren onderwerp van gesprek bij agendapunt 2.

De verschillende moties en amendementen werden besproken, wat het volgende resultaat opleverde:

- punt 1, van de partijcommissie van Landbouw en Visserij. Het advies om na redactionele verbetering dit punt over te nemen is accoord;
- punt 2, is accoord;
- punt 3, werd overgenomen;
- punt 4, waarin de commissie weliswaar voorkeur heeft voor een basisstelsel, heeft de commissie geen bezwaar tegen een passage waarin op een voortgaande studering van de voor- en nadelen van de diverse stelsels wordt gewezen. Aangenomen;
- punt 5, ontraden;
- punt 6, ontraden;
- punt 7, redactioneel;
- punt 8, ontraden;
- punt 9, afgewezen;
- punt 10, tekst staat al een keer in 1.14.; ontraden
- punt 11 wordt in die zin gewijzigd dat de commissie zal kijken om één zin -in overleg met de commissie Landbouw- over te nemen;
- punt 12. Alleen het woordje "sociaal" wordt geschrapt; de rest wordt overgenomen;
- punt 13 van de partijcommissie Midden- en Kleinbedrijf wordt geheel overgenomen;
- doorgeschoven motie punt 2, ontraden;

- punt 14 overgenomen;
- punt 15 wordt na stemming aangenomen;
- punt 16 ontraden;
- punt 17, de strekking wordt overgenomen;
- punt 18, is redactioneel;
- punt 19, is redactioneel;
- punt 20 overgenomen;
- punt 174 (doorgeschoven motie), wordt overgenomen;
- punt 21 en 22 worden beide afgewezen;
- punt 23 ontraden;
- punt 215 (doorgeschoven motie), overgenomen;
- punt 219 (doorgeschoven motie), VSR wordt overgenomen;
- punt 235 (doorgeschoven motie) overgenomen;
- punt 24 wordt ingetrokken;
- punt 25 ontraden;
- punt 240, voorzover niet in strijd met het vastgestelde program, en 242 (doorgeschoven moties) worden overgenomen;
- punt 259 (mobiliteit, inclusief openbaar vervoer) wordt redactioneel aangepast;
- punt 292 (doorgeschoven motie) (uitsterven van flora en fauna) wordt overgenomen;
- punt 298 (doorgeschoven motie) (keuzevrijheid individu dient gewaarborgt te blijven), overgenomen;
- punt 26 is overbodig bevonden;
- punt 27 redactioneel;
- punt 28 ontraden;
- punt 29 redactioneel;
- punt 30 overgenomen;
- punt 31 ontraden;
- punt 32 en 33 (van de commissie Cultuur en Media) worden beiden overgenomen;
- punt 34 (ontwikkeling Nederlands taalgebruik) wordt in eerste instantie afgewezen; naderhand wordt bepaald dat de passage iets zal worden verbreed zodat het niet alleen over het onderwerp onderwijs gaat maar aandacht voor taal in een bredere zin in de samenleving wordt gevraagd;
- punt 35 overgenomen;
- punt 36 ontraden;
- punt 37 (omroepbestel), intentie wordt overgenomen, naar de formulering zal nogmaals gekeken worden;
- punt 38 (sportbudget), afgewezen;
- punt 39 (verpleeghuizen en zwakzinnigenzorg), ontraden;
- punt 40 (idem als 39), ontraden;
- punt 41 wordt overgenomen;
- punt 42 (commissie Maatschappelijke Participatie), overgenomen;
- punt 43 (Islamitische scholen) wordt goedgekeurd onder de voorwaarde dat de tekst redactioneel wordt aangepast;
- punt 44 overgenomen;
- punt 45 ontraden;
- punt 305 (doorgeschoven motie) (wettelijke regeling voor basis- en

- speciaal onderwijs), overgenomen;
- punt 307 (Sociale Zaken), (doorgeschoven motie), redactioneel, strekking wordt overgenomen;
- punt 308 (doorgeschoven motie) (HBO en WO), overgenomen;
- punt 310 (doorgeschoven motie) (hoogbegaafde leerlingen) overgenomen;
- punt 311 (doorgeschoven motie), redactioneel;
- punt 317 (doorgeschoven motie)(bij- en nascholing leerkrachten) ontraden;
- punt 326 (doorgeschoven motie) is overbodig;
- punt 396 (doorgeschoven motie wordt ontraden);
- punt 47 t/m 50 worden overgenomen;
- punt 392 (doorgeschoven motie) overgenomen.

Moties naar aanleiding van de herziene milieuparagraaf en de doorgeschoven moties 7,8 en 30 worden als geheel intentioneel gezien bij de milieu paragraaf.

Avondvergadering

Vaststelling van de in te dienen kandidatenlijsten Europees Parlement

1. drs G.M. de Vries
2. mr J.G.C. Wiebenga
3. mr J.E.S. Larive (v)
4. ir J. Mulder
5. drs F.A. Wijsenbeek
6. dr P.C. Plooi-j-van Gorsel (v)
7. drs R..J. Goedbloed
8. J.K. Muntinga
9. M. van Greuningen
10. A.A.J.C. Schouwenaars
11. E.J. Brandenburg (v)
12. ir G. van Winkoop
13. ir M.H.C. Lodewijks
14. ir T. Kaastra
15. ir ing. K. Kraak
16. mr S. J.P. Lyczak
17. drs R.C.E. Neef
18. mr R.A. Haverhoek (v)
19. R. de Bakker
20. J.A.M. Poelman
21. drs T. Th. van Blommestein-
Buttinger (v)
22. D.T. Barlagen
23. mr R.E.E. Heiligers
24. B. Kamminga
25. A.I. Verhage
26. ir W.L. Vogelesang